

แนวทางการพัฒนาการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับหลักสูตร
ของคณะพยาบาลศาสตร์เกื้อการุณย์ มหาวิทยาลัยนวมินทราธิราช

ปวีศ ตักดีพัฒน์พงศ์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการจัดการการศึกษา วิทยาลัยครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

พ.ศ. 2563

**DEVELOPMENT GUIDELINES FOR THE ADMINISTRATION
QUALITY ASSURANCE OF EDUCATION WITHIN THE
CURRICULUM OF KUAKARUN FACULTY OF NURSING
NAVAMINDRADHIRAJ UNIVERSITY**

PAVARIS SAKPATTANAPONG

**A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education
Department of Education Management
College of Education Sciences, Dhurakij Pundit University**

2021



ใบรับรองวิทยานิพนธ์

วิทยาลัยครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

ปริญญา ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

หัวข้อวิทยานิพนธ์ แนวทางการพัฒนาการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับหลักสูตร
ของคณะพยาบาลศาสตร์เกี่ยวกับการรู้ณย์ มหาวิทยาลัยนวมินทราชิราช

เสนอโดย นายปวิศ ศักดิ์พัฒนพงศ์

สาขาวิชา การจัดการการศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วาสนา วิสฤตภา

ได้พิจารณาเห็นชอบโดยคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์แล้ว

ลงชื่อ ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.กล้า ทองขาว)

ลงชื่อ กรรมการและอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วาสนา วิสฤตภา)

ลงชื่อ กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สินธะวา คามดิษฐ์)

ลงชื่อ กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นักรบ หมี่แสน)

วิทยาลัยครุศาสตร์รับรองแล้ว

..... คณบดีวิทยาลัยครุศาสตร์

(อาจารย์ ดร.พงษ์ภิญโญ แม้นโกศล)

วันที่ ... 8 ... เดือน ... กรกฎาคม ... พ.ศ. 2564

หัวข้อวิทยานิพนธ์	แนวทางการพัฒนาการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับ
หลักสูตร	ของคณะพยาบาลศาสตร์กึ่งการุณย์ มหาวิทยาลัยนวมินทราชิราช
ชื่อผู้เขียน	นายปวีศ สักดิ์พัฒน์พงศ์
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วาสนา วิสกฤตตมาภา
สาขาวิชา	การจัดการการศึกษา
ปีการศึกษา	2563

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับหลักสูตรของคณะพยาบาลศาสตร์กึ่งการุณย์ มหาวิทยาลัยนวมินทราชิราช เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับหลักสูตรตามวงจรคุณภาพ (PDCA) และแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง ซึ่งตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) 0.60 - 1.00 และนำไปทดลองใช้ (Try - out) กับบุคลากรวิทยาลัยพยาบาลกองทัพบกโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (alpha coefficient) ของคอนนัค ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.98 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นผู้บริหารและอาจารย์ของคณะพยาบาลศาสตร์กึ่งการุณย์ โดยเก็บข้อมูลจากแบบสอบถามจำนวน 87 คน และจากการสัมภาษณ์ จำนวน 3 คน วิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ส่วนการสัมภาษณ์ใช้วิธีการวิเคราะห์บริบทของเนื้อหา (Content Analysis)

ผลการวิจัยพบว่า สภาพการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับหลักสูตรของคณะพยาบาลศาสตร์กึ่งการุณย์ มหาวิทยาลัยนวมินทราชิราช มีระดับการปฏิบัติภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการกำกับมาตรฐาน รองลงมาคือ ด้านบัณฑิต ด้านนักศึกษา ด้านอาจารย์ และด้านหลักสูตร การเรียนการสอน การประเมินผู้เรียนตามลำดับ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ ซึ่งเป็นตัวบ่งชี้กระบวนการที่สำคัญขององค์ประกอบคุณภาพระดับหลักสูตรที่มีความสัมพันธ์และส่งผลต่อการพัฒนาคุณลักษณะของบัณฑิตด้านทักษะทางปัญญา

Thesis Title DEVELOPMENT GUIDELINES FOR THE ADMINISTRATION
 QUALITY ASSURANCE OF EDUCATION WITHIN THE
 CURRICULUM OF KUAKARUN FACULTY OF NURSING
 NAVAMINDRADHIRAJ UNIVERSITY

Author Pavaris Sakpattanapong

Thesis Advisor Assistant Professor Dr. Wasana Wisaruetapa

Department Education Management

Academic Year 2020

ABSTRACT

The objective of this research was to study the conditions and guidelines for the development of internal educational quality assurance administration at the curriculum level of Kuakarun Faculty of Nursing, Nawamindradhiraj University. The research instruments were the Internal Quality Assurance Administration Questionnaire, the Quality Cycle Curriculum (PDCA) and a structured interview. Which examines the quality of the Content Validity tool Five experts were obtained a conformity index (IOC) of 0.60 - 1.00 and applied for a try-out test with personnel of the Royal Thai Army Nurses College by using the alpha coefficient of the Conbach. Confidence is 0.98. The population used in this research was administrators and teachers of Kuakarun Faculty of Nursing. The data were collected from questionnaires of 87 people and from interviews of 3 people, questionnaire data were analyzed by using statistical packages, percentage, mean and standard deviation. The interviews were analyzed by content context analysis

The results of the research were as follows Management condition of internal educational quality assurance at the curriculum level of Kuakarun Faculty of Nursing Nawamindradhiraj University. There is a high level of overall practice. When considered individually, it was found that the areas with the highest average were supervision, followed by graduate, student, teacher and curriculum. Teaching Sequence assessment of learners. The aspect with the lowest average was learning support. It is a critical process indicator of the course quality

component. That correlate and affect the development of characteristics of the graduates in intellectual skills.



กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยเล่มนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาช่วยเหลือแนะนำอย่างดียิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วาสนา วิสฤตภา อาจารย์ที่ปรึกษาวิจัย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สินธรวา ความศิษฐ์ รองศาสตราจารย์ ดร.กล้า ทองขาว และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นักรบ หมี่แสน ที่ได้ให้คำปรึกษาแนะนำและให้ข้อคิดเห็นต่าง ๆ ในการวิจัยตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ มาโดยตลอด ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.บุญทิwa สุ่วิทย์ คณบดีคณะพยาบาลศาสตร์เกื้อการุณย์ คณะผู้บริหารและคณาจารย์คณะพยาบาลศาสตร์เกื้อการุณย์ มหาวิทยาลัยนวมินทราชิราชทุกท่าน ที่ได้ให้ข้อมูลและร่วมมือในการวิจัยเป็นอย่างดี

ผู้วิจัยหวังว่า งานวิจัยเล่มนี้ จะเป็นประโยชน์อยู่ไม่น้อย จึงขอมอบส่วนดีทั้งหมดนี้ ให้แก่เหล่าคณาจารย์ที่ได้ประสิทธิประสาทวิชาจนทำให้ผลงานวิจัย เป็นประโยชน์ต่อผู้ที่เกี่ยวข้อง และขอมอบความกตัญญูกตเวทิตาคุณแด่บิดา มารดา และผู้มีพระคุณทุกท่าน สำหรับข้อบกพร่องต่าง ๆ ที่อาจจะเกิดขึ้นนั้น ผู้วิจัยขอน้อมรับผิดเพียงผู้เดียวและยินดีที่จะรับฟังคำแนะนำจากทุกท่าน ที่ได้เข้ามาศึกษา เพื่อเป็นประโยชน์ในการพัฒนางานวิจัยต่อไป

ปวีศ ศักดิ์พัฒน์พงศ์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	๗
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	๘
กิตติกรรมประกาศ.....	๙
สารบัญตาราง.....	๑๑
สารบัญภาพ.....	๑๒
บทที่	
1. บทนำ.....	1
1.1 ความสำคัญและที่มาของปัญหา.....	1
1.2 คำถามงานวิจัย.....	3
1.3 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
1.4 กรอบแนวคิดการวิจัย.....	3
1.5 ขอบเขตของการวิจัย.....	4
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	4
1.7 นิยามศัพท์เฉพาะ.....	4
2. แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	8
2.1 แนวคิดการบริหารจัดการอุดมศึกษา.....	8
2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา.....	13
2.3 การประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยนวมินทราชิราช.....	31
2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	44
3. ระเบียบวิธีการดำเนินการวิจัย.....	47
3.1 ประชากร.....	47
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	47
3.3 การสร้างเครื่องมือ.....	48
3.4 การทดสอบเครื่องมือใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	49
3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	49
3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	50

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	52
4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	53
4.2 การวิเคราะห์สภาพการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับหลักสูตร ของคณะพยาบาลศาสตร์เพื่อการرضย์ มหาวิทยาลัยนวมินทราธิราช.....	54
4.3 ข้อเสนอจากการสัมภาษณ์แนวทางการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับหลักสูตรของคณะพยาบาลศาสตร์เพื่อการرضย์ มหาวิทยาลัยนวมินทราธิราช.....	61
4.4 แนวทางการพัฒนาการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับหลักสูตร ของคณะพยาบาลศาสตร์เพื่อการرضย์ มหาวิทยาลัยนวมินทราธิราช.....	62
5. สรุปอภิปรายและข้อเสนอแนะ.....	65
5.1 สรุปผลการวิจัย.....	65
5.2 อภิปรายผลการวิจัย.....	69
5.3 ข้อเสนอแนะ.....	70
บรรณานุกรม.....	72
ภาคผนวก.....	74
ประวัติผู้เขียน.....	88

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
4.1 ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามสังกัดเพศ ประสบการณ์การทำงาน และตำแหน่ง.....	53
4.2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับหลักสูตรของคณะพยาบาลศาสตร์เกี่ยวกับการรู้ มหาวิทยาลัยนวมินทราชิราช จำแนกด้านตามองค์ประกอบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับอุดมศึกษา.....	54
4.3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับหลักสูตรของคณะพยาบาลศาสตร์เกี่ยวกับการรู้ มหาวิทยาลัยนวมินทราชิราช ด้านการกำกับมาตรฐาน.....	55
4.4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับหลักสูตรของคณะพยาบาลศาสตร์เกี่ยวกับการรู้ มหาวิทยาลัยนวมินทราชิราช ด้านบัณฑิต.....	56
4.5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับหลักสูตรของคณะพยาบาลศาสตร์เกี่ยวกับการรู้ มหาวิทยาลัยนวมินทราชิราช ด้านนักศึกษา.....	57
4.6 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับหลักสูตรของคณะพยาบาลศาสตร์เกี่ยวกับการรู้ มหาวิทยาลัยนวมินทราชิราช ด้านอาจารย์.....	58
4.7 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับหลักสูตรของคณะพยาบาลศาสตร์เกี่ยวกับการรู้ มหาวิทยาลัยนวมินทราชิราช ด้านหลักสูตรการเรียนการสอน การประเมินผู้เรียน.....	59
4.8 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับหลักสูตรของคณะพยาบาลศาสตร์เกี่ยวกับการรู้ มหาวิทยาลัยนวมินทราชิราช ด้านสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้.....	60

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย.....	3
2.1 แสดงขั้นตอนการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน.....	20
2.2 ความสัมพันธ์ระหว่างการประกันคุณภาพการศึกษาภายในกับการประเมิน คุณภาพภายนอก.....	23



บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 หมวด 6 มาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา ประกอบด้วย “ระบบการประกันคุณภาพภายใน” เป็นการสร้างระบบและกลไกคุณภาพของสถานศึกษา โดยให้ถือว่าการประกันคุณภาพการศึกษาภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง มีการจัดทำรายงานประเมินคุณภาพภายในเสนอหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง พร้อมทั้งเปิดเผยผลการประเมินต่อสาธารณชนเป็นประจำทุกปี และ “ระบบการประกันคุณภาพภายนอก” เป็นการประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาตามแนวทางการจัดการศึกษาในแต่ละระดับ และสอดคล้องกับจุดเน้นหรือกลุ่มสถาบันที่แต่ละสถาบันเลือก โดยสถาบันสามารถกำหนดเป้าหมายเฉพาะและพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาได้ตามศักยภาพของสถาบัน

จากการประกันคุณภาพการศึกษาภายในรอบใหม่ (พ.ศ. 2557 - 2561) ในปี พ.ศ. 2557 สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาโดยคณะกรรมการประกันคุณภาพภายในระดับอุดมศึกษา ได้กำหนดให้มีการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน 3 ระดับ คือ ระดับหลักสูตร 6 องค์กรประกอบ ระดับคณะ 5 องค์กรประกอบ และระดับสถาบัน 5 องค์กรประกอบ โดยมีองค์กรประกอบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในตามพันธกิจ 4 ด้าน ของสถาบันอุดมศึกษาและเพิ่มเติมด้านอื่น ๆ ที่จำเป็น

ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในรอบใหม่จะมุ่งเน้นที่การประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับหลักสูตรให้มีการดำเนินการตั้งแต่การวางระบบคุณภาพ การควบคุมคุณภาพ การติดตามตรวจสอบคุณภาพ การประเมินคุณภาพและการพัฒนาคุณภาพ เพื่อสร้างความมั่นใจให้กับผู้ใช้บัณฑิตและส่งเสริมสนับสนุน กำกับติดตามการดำเนินงานของคณะและสถาบันให้เป็นไปตามมาตรฐานและวิสัยทัศน์ที่สถาบันอุดมศึกษากำหนด โดยให้สะท้อนผลการจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพ มีการควบคุมคุณภาพในทุกขั้นตอนของการผลิตบัณฑิตในแต่ละปีการศึกษาโดยคณะกรรมการประจำหลักสูตร มีการตรวจสอบติดตามคุณภาพผลการผลิตบัณฑิตโดยคณะกรรมการประจำคณะและคณะกรรมการระดับสถาบันในทุกปีการศึกษา มีความเชื่อมโยงกับระบบการประเมินคุณภาพภายนอกที่จะมีการรับรองคุณภาพการศึกษาระดับชาติ รวมทั้งมีการประเมินคุณภาพเพื่อให้ได้

ข้อมูลเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพที่สะท้อนผลของการผลิตบัณฑิตในแต่ละปีการศึกษา เพื่อสร้างความเชื่อมั่นในคุณภาพบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากสถาบันอุดมศึกษา

มหาวิทยาลัยนวมินทราชินาเป็นมหาวิทยาลัยที่จัดตั้งขึ้นจากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2540 มาตรา 41 ที่ระบุว่าให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถตั้งมหาวิทยาลัยได้ นายสมัคร สุนทรเวช ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร (พ.ศ. 2543 - 2547) ในสมัยนั้นจึงมีแนวคิดเรื่องการจัดตั้งมหาวิทยาลัยของกรุงเทพมหานคร โดยมุ่งหวังว่ามหาวิทยาลัยจะเป็นทางเลือกใหม่ ให้นักศึกษาที่ต้องการจะศึกษาเกี่ยวกับการบริหารจัดการเมือง ชุมชนเมือง สิ่งแวดล้อมและสังคม ได้มาศึกษาในมหาวิทยาลัยที่มีความเชี่ยวชาญในด้านของเมืองใหญ่ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานนามมหาวิทยาลัยว่า มหาวิทยาลัยนวมินทราชินา ตั้งแต่วันที่ 3 มิถุนายน พ.ศ. 2554 ลงประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 130 ตอนที่ 53 วันที่ 20 มิถุนายน 2556 ประกอบด้วย 2 ส่วนงานที่จัดการเรียนการสอน คือ คณะแพทยศาสตร์วชิรพยาบาลและคณะพยาบาลศาสตร์เกื้อการุณย์ และ 2 สำนักงาน คือ สำนักงานสภามหาวิทยาลัยและสำนักงานอธิการบดี ต่อมาสภามหาวิทยาลัยนวมินทราชินา ในการประชุมครั้งที่ 11/2556 วันที่ 19 กันยายน 2556 ได้มีมติให้จัดตั้งส่วนงานเพิ่มขึ้นอีก 2 ส่วนงาน คือ วิทยาลัยพัฒนามหานครและวิทยาลัยชุมชนเมืองแห่งกรุงเทพมหานคร ปัจจุบันมีการจัดการศึกษาหลักสูตรระดับปริญญาตรี รวม 2 หลักสูตร ประกอบด้วย 1) หลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต และ 2) หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต สถาบันได้กำหนดตำแหน่งของสถาบันไว้ที่กลุ่มสถาบันที่เน้นระดับปริญญาตรี (กลุ่ม ข)

จะเห็นได้ว่า มหาวิทยาลัยนวมินทราชินาเป็นมหาวิทยาลัยท้องถิ่นกรุงเทพมหานครแห่งแรกแห่งเดียวของประเทศ โดยเน้นการเป็นมหาวิทยาลัยเพื่อพัฒนามหานครแสดงถึงการปฏิบัติงานที่เน้นการจัดการศึกษาเพื่อบริการแก่ผู้รับบริการที่เป็นสังคมเมืองชัดเจน ซึ่งยังไม่มีสถานศึกษาใดทำมาก่อน ทำให้แนวทางการพัฒนามหาวิทยาลัยโดดเด่นและแตกต่างกับการจัดการศึกษาของมหาวิทยาลัยแห่งอื่น ๆ แต่เนื่องจากการประกันคุณภาพการศึกษาภายในเป็นสิ่งจำเป็นต้องดำเนินการให้เหมาะสมกับบริบทของมหาวิทยาลัย ซึ่งการประกันคุณภาพการศึกษาภายในรอบใหม่ (พ.ศ. 2557 - 2561) ได้กำหนดให้มีการประกันคุณภาพภายใน 3 ระดับ คือ ระดับหลักสูตร ระดับคณะ และระดับสถาบันโดยมุ่งเน้นที่ระดับหลักสูตร และสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาได้จัดทำคู่มือการประกันคุณภาพภายใน ระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2557 เพื่อให้สถาบันอุดมศึกษาใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในมาได้สักระยะหนึ่ง แนวทางการบริหารงานประกันคุณภาพภายในระดับหลักสูตร ตามองค์ประกอบของการประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับหลักสูตร 6 ด้าน ที่สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนด บางองค์ประกอบไม่เหมาะสมกับการปฏิบัติที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน และปัจจุบันคณะแพทยศาสตร์วชิรพยาบาลไม่ได้ใช้เกณฑ์การประกันคุณภาพการศึกษา

ของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาแต่ใช้เกณฑ์การประกันคุณภาพการศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานสากล WFME ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาสภาพและข้อเสนอแนะเพื่อนำเสนอแนวทางการพัฒนาการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับหลักสูตร ของคณะพยาบาลศาสตร์ เกื้อการุณย์ มหาวิทยาลัยนวมินทราชิราช ซึ่งจะประโยชน์อย่างยิ่งต่อการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยนวมินทราชิราชและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อไป

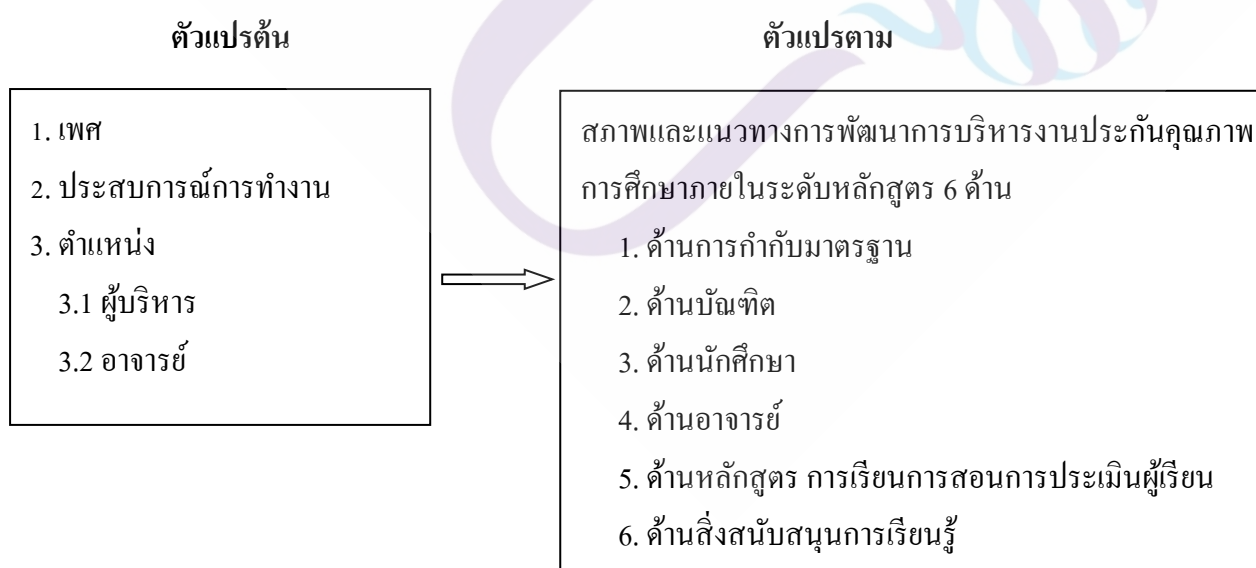
1.2 คำตามงานวิจัย

- 1) สภาพการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับหลักสูตรของคณะพยาบาลศาสตร์ เกื้อการุณย์ มหาวิทยาลัยนวมินทราชิราชเป็นอย่างไร
- 2) แนวทางการพัฒนาการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับหลักสูตรของคณะพยาบาลศาสตร์ เกื้อการุณย์ มหาวิทยาลัยนวมินทราชิราช ควรเป็นอย่างไร

1.3 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 1) เพื่อศึกษาสภาพการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับหลักสูตรของคณะพยาบาลศาสตร์ เกื้อการุณย์ มหาวิทยาลัยนวมินทราชิราช
- 2) เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับหลักสูตรของคณะพยาบาลศาสตร์ เกื้อการุณย์ มหาวิทยาลัยนวมินทราชิราช

1.4 กรอบแนวคิดการวิจัย



ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย

1.5 ขอบเขตของการวิจัย

1) ด้านเนื้อหา แนวทางการบริหารงานตามตัวบ่งชี้ที่ครอบคลุมประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับหลักสูตร จากคู่มือการประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับอุดมศึกษา ฉบับปีการศึกษา 2557 ได้แก่ (1) ด้านการกำกับมาตรฐาน (2) ด้านบัณฑิต (3) ด้านนักศึกษา (4) ด้านอาจารย์ (5) ด้านหลักสูตร การเรียนการสอน การประเมินผู้เรียน และ (6) ด้านสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้

2) ด้านประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารคณะ อาจารย์ประจำหลักสูตร อาจารย์ประจำของคณะพยาบาลศาสตร์และการณธ์ มหาวิทยาลัยนวมินทราชิราช จำนวน 87 คน

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1) ผลการวิจัยนี้สามารถนำมาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับหลักสูตรที่เหมาะสมตามตัวบ่งชี้กระบวนการของคณะพยาบาลศาสตร์และการณธ์ มหาวิทยาลัยนวมินทราชิราช

2) เป็นแนวทางในการปรับตัวบ่งชี้และกำหนดแผนกลยุทธ์เพื่อพัฒนามหาวิทยาลัยนวมินทราชิราชให้มีความเข้มแข็ง โดดเด่น ตอบโจทย์มหานครได้ดียิ่งขึ้น

1.7 นิยามศัพท์เฉพาะ

การประกันคุณภาพการศึกษา (Quality assurance) หมายถึง การทำกิจกรรมหรือการปฏิบัติการกิจหลักอย่างมีระบบตามแบบแผนที่กำหนดไว้ โดยมีการควบคุมคุณภาพ (Quality control) การตรวจสอบคุณภาพ (Quality auditing) และการประเมินคุณภาพ (Quality assessment) จนทำให้เกิดความมั่นใจในคุณภาพและมาตรฐานของดัชนีชี้วัด ระบบและกระบวนการผลิต ผลผลิตและผลลัพธ์ของการจัดการศึกษา ประกอบด้วย การประกันคุณภาพภายในและการประกันคุณภาพภายนอก

การประกันคุณภาพภายใน หมายถึง การประเมินผลและการติดตามตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของมหาวิทยาลัยนวมินทราชิราช โดยบุคลากรของมหาวิทยาลัย

การประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับอุดมศึกษา หมายถึง การมีระบบและกลไกในการควบคุม ตรวจสอบ และประเมินการดำเนินงานในแต่ละองค์ประกอบคุณภาพตามดัชนีบ่งชี้ที่กำหนด เพื่อเป็นหลักประกันแก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและสาธารณชนได้มั่นใจว่ามหาวิทยาลัยนวมินทราชิราชสามารถให้ผลผลิตทางการศึกษาที่มีคุณภาพ

การประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับหลักสูตร หมายถึง การประกันคุณภาพการจัดการศึกษาว่าหลักสูตรได้ดำเนินการเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษาและเกณฑ์มาตรฐานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยให้พิจารณาองค์ประกอบที่สำคัญ ได้แก่ (1) ด้านการกำกับมาตรฐาน (2) ด้านบัณฑิต (3) ด้านนักศึกษา (4) ด้านอาจารย์ (5) ด้านหลักสูตร การเรียนการสอน การประเมินผู้เรียน (6) ด้านสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้

สภาพการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษา คือ การปฏิบัติที่เป็นอยู่ในปัจจุบันของการบริหารงานประกันคุณภาพภายในระดับหลักสูตร ตามองค์ประกอบของการประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับหลักสูตร ๖ ด้าน ที่สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนด ประกอบด้วย

1. การกำกับมาตรฐาน
2. บัณฑิต
3. นักศึกษา
4. อาจารย์
5. หลักสูตร การเรียนการสอน การประเมินผู้เรียน
6. สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้

แนวทางการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับหลักสูตร หมายถึง ข้อพิจารณาว่าเป็นจริง จากการใช้ปัญญาความคิดประกอบถึงแม้จะไม่ได้อาศัยหลักฐานพิสูจน์เพื่อยืนยันได้เสมอไปก็ตาม เกี่ยวกับการบริหารงานประกันคุณภาพภายในระดับหลักสูตร ตามองค์ประกอบของการประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับหลักสูตร ๖ ด้าน ที่สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนด

ด้านการกำกับมาตรฐาน หมายถึง คณะพยาบาลศาสตร์เกื้อการุณย์ มหาวิทยาลัยนวมินทราธิราชมีสภาพการบริหารงานด้านการกำกับมาตรฐาน การจัดหาอาจารย์ประจำหลักสูตรไม่น้อยกว่า 5 คน ที่สามารถอยู่ประจำหลักสูตรตลอดเวลา อาจารย์ประจำหลักสูตรอย่างน้อย 2 คน มีคุณวุฒิระดับปริญญาโทหรือเทียบเท่าหรือดำรงตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่าผู้ช่วยศาสตราจารย์ ในสาขาที่ตรงหรือสัมพันธ์กับสาขาวิชาที่เปิดสอน และหลักสูตรมีการปรับปรุงทุก ๆ 5 ปี (ตามรอบเวลา)

ด้านบัณฑิต หมายถึง คณะพยาบาลศาสตร์เกื้อการุณย์ มหาวิทยาลัยนวมินทราธิราชได้ทำการประเมินคุณภาพบัณฑิตโดยให้ผู้รับบัณฑิตเป็นผู้ประเมินซึ่งครอบคลุมผลการเรียนรู้อย่างน้อย 5 ด้าน คือ 1) ด้านคุณธรรมจริยธรรม 2) ด้านความรู้ 3) ด้านทักษะทางปัญญา 4) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ 5) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ หลักสูตรของท่านมีการสำรวจจำนวนบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีที่ได้งานทำหรือประกอบอาชีพอิสระภายใน 1 ปี

ด้านนักศึกษา หมายถึง คณะพยาบาลศาสตร์เกื้อการุณย์ มหาวิทยาลัยนวมินทราธิราช ได้ให้ความสำคัญกับการรับหรือคัดเลือกนักศึกษาเข้าศึกษาในหลักสูตร ซึ่งเป็นระบบที่สามารถคัดเลือกนักศึกษาที่มีคุณสมบัติและความพร้อมในการเรียนในหลักสูตรจนสำเร็จการศึกษา รวมถึงมีการส่งเสริมพัฒนานักศึกษาให้มีความพร้อมทางการเรียนและมีกิจกรรมการพัฒนาในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อให้ นักศึกษา มีความรู้ความสามารถตามหลักสูตร มีทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 และสำหรับหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา มีทักษะการวิจัยที่สามารถสร้างองค์ความรู้ได้ทักษะที่จำเป็นสำหรับการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

ด้านอาจารย์ หมายถึง คณะพยาบาลศาสตร์เกื้อการุณย์ มหาวิทยาลัยนวมินทราธิราชมีการกำหนดเกณฑ์คุณสมบัติอาจารย์ประจำหลักสูตรที่สอดคล้องกับหลักสูตร มีกระบวนการหรือขั้นตอนการคัดเลือกอาจารย์ที่เหมาะสม โปร่งใส มีการกำหนดนโยบายและแผนระยะยาวเพื่อให้ได้ อาจารย์ที่มีคุณสมบัติทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ มีอาจารย์ประจำหลักสูตรที่มีคุณวุฒิปริญญาเอกตามเกณฑ์ มีอาจารย์ประจำหลักสูตรที่มีตำแหน่งทางวิชาการตามเกณฑ์ มีอาจารย์ประจำหลักสูตรที่มีผลงานทางวิชาการตามเกณฑ์ มีจำนวนอาจารย์ประจำที่คงอยู่ปฏิบัติหน้าที่การสอนตลอดระยะเวลาการดำเนินการของหลักสูตรและอาจารย์ประจำมีความพึงพอใจต่อการบริหารหลักสูตร

ด้านหลักสูตร การเรียนการสอน การประเมินผู้เรียน หมายถึง คณะพยาบาลศาสตร์เกื้อการุณย์ มหาวิทยาลัยนวมินทราธิราช โดยผู้บริหารมีการควบคุมกำกับการจัดทำรายวิชาต่าง ๆ ให้มีเนื้อหาที่ทันสมัย ก้าวทันความก้าวหน้าทางวิทยาการที่เปลี่ยนแปลงตลอดเวลา มีการบริหารจัดการการเปิดรายวิชาต่าง ๆ ทั้งวิชาบังคับและวิชาเลือก ที่เน้นนักศึกษาเป็นสำคัญ โดยสนองความต้องการของนักศึกษา และตลาดแรงงาน การวางระบบผู้สอนและกระบวนการจัดการเรียนการสอน มีการวางระบบผู้สอนในแต่ละรายวิชาโดยคำนึงถึงความรู้ความสามารถและความเชี่ยวชาญในวิชาที่สอน และเป็นความรู้ที่ทันสมัยของอาจารย์ที่มอบหมายให้สอนในวิชานั้น ๆ เพื่อให้ นักศึกษาได้รับความรู้ ประสบการณ์ และได้รับการพัฒนาความสามารถจากผู้รู้จริง มีกระบวนการเรียนการสอนที่เน้น การพัฒนานักศึกษาให้มีความรู้ตามโครงสร้างหลักสูตรที่กำหนด และได้รับการพัฒนาตนเองตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ คุณธรรมจริยธรรม ทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 มีการเรียนการสอนสมัยใหม่โดยใช้สื่อเทคโนโลยีและทำให้นักศึกษาเรียนรู้ได้ตลอดเวลาและในสถานที่ใดก็ได้ ผู้สอนอำนวยความสะดวกช่วยเหลือ กำกับ ติดตามและสนับสนุนการเรียนรู้ มีการกำหนดเกณฑ์การประเมิน วิธีการประเมิน เครื่องมือประเมินที่มีคุณภาพ และวิธีการให้เกรดที่สะท้อนผลการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม มีการกำกับให้มีการประเมินตามสภาพจริง (authentic assessment) มีการใช้วิธีการประเมินที่หลากหลายเพื่อให้ผลการประเมินที่สะท้อนความสามารถในการปฏิบัติงานในโลกแห่งความเป็น

จริง (real world) และมีวิธีการให้ข้อมูลป้อนกลับ (feedback) ที่ทำให้นักศึกษาสามารถแก้ไขจุดอ่อนหรือเสริมจุดแข็งของตนเองได้

ด้านสิ่งสนับสนุน การเรียนรู้ หมายถึง คณะพยาบาลศาสตร์เกื้อการุณย์ มหาวิทยาลัยนวมินทราชิราช มีการวางแผนและดำเนินการบริหารงานของภาควิชา/คณะโดยการมีส่วนร่วมของอาจารย์ประจำหลักสูตรเพื่อให้มีสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ มีความพร้อมด้านอุปกรณ์ด้านเทคโนโลยี และด้านการให้บริการ เช่น ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ ห้องทำวิจัยอุปกรณ์การเรียนการสอน ห้องสมุด การให้บริการเทคโนโลยีสารสนเทศ คอมพิวเตอร์ Wifi และอื่น ๆ มีการสำรวจความพึงพอใจของนักศึกษาต่อสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ มีการสำรวจความพึงพอใจของอาจารย์ต่อสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ มีกระบวนการปรับปรุงตามผลการประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาและอาจารย์ต่อสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้

กรอบการประกันคุณภาพภายในระดับหลักสูตร หมายถึง กรอบการประกันคุณภาพภายในระดับหลักสูตร ตามคู่มือการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับอุดมศึกษา ฉบับปีการศึกษา 2557

อาจารย์ประจำหลักสูตร หมายถึง อาจารย์ประจำเต็มเวลาที่มีภาระหน้าที่ในการบริหารหลักสูตรและจัดการเรียนการสอน โดยวางแผนติดตามทบทวนการดำเนินงานหลักสูตรและปฏิบัติงานประจำหลักสูตรนั้นตลอดระยะเวลาที่จัดการศึกษาตามหลักสูตรนั้นมีคุณวุฒิตรงหรือสัมพันธ์กับสาขาวิชาที่เปิดสอน

อาจารย์ประจำ หมายถึง บุคลากรในมหาวิทยาลัยนวมินทราชิราชที่มีหน้าที่หลักทางด้านการสอนและการวิจัยและปฏิบัติหน้าที่เต็มเวลาตามภาระงานที่รับผิดชอบในหลักสูตรที่เปิดสอน (มิใช่เต็มเวลาตามเวลาทำการ) (ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง แนวทางการบริหารเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2548)

หลักสูตร หมายถึง มวลประสบการณ์ทั้งกิจกรรมทางวิชาการและกิจกรรมอื่น ๆ ที่อยู่ในความรับผิดชอบของมหาวิทยาลัยนวมินทราชิราช เพื่อนำไปใช้เป็นหลักในการจัดการเรียนการสอน ให้ผู้เรียนได้บรรลุไปตามความมุ่งหมายของการจัดการศึกษาแต่ละระดับ แต่ละประเภท

การบริหารหลักสูตร หมายถึง มหาวิทยาลัยนวมินทราชิราชมีระบบและกลไกในการบริหารหลักสูตร มีการจัดหาทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอนและการวิจัยให้เพียงพอที่จะจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพ มีกระบวนการในการพัฒนาอาจารย์ทั้งด้านวิชาการและวิธีการสอนอย่างต่อเนื่อง และมีการประเมินผลการเรียนรู้ของนักศึกษาที่ครอบคลุมมาตรฐานผลการเรียนรู้ในทุก ๆ ด้านตามที่กำหนดไว้ในรายละเอียดของหลักสูตร

ผู้บริหาร หมายถึง คณบดี รองคณบดี ของคณะพยาบาลศาสตร์เกื้อการุณย์

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยเรื่องแนวทางการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับหลักสูตรของคณะพยาบาลศาสตร์เกื้อการุณย์ มหาวิทยาลัยนวมินทราชิราช ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยมีรายละเอียดดังนี้

- 2.1 แนวคิดการบริหารจัดการอุดมศึกษา
- 2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา
- 2.3 การบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในของมหาวิทยาลัยนวมินทราชิราช
- 2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 แนวคิดการบริหารจัดการอุดมศึกษา

2.1.1 ความหมายของการอุดมศึกษา

พระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ. 2562 มาตรา 3 ให้ความหมายของการอุดมศึกษาว่า “การศึกษาในระดับที่สูงกว่าการศึกษาขั้นพื้นฐานตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างและเผยแพร่องค์ความรู้และนวัตกรรม ผลิตและพัฒนากำลังคนในด้านวิชาการและวิชาชีพชั้นสูง”

พจนานุกรมศัพท์ศึกษาศาสตร์ ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๕๑ ให้ความหมายของการอุดมศึกษาว่า เป็น "การจัดการศึกษาหลังมัธยมศึกษาตอนปลาย ประกอบด้วย การศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี การศึกษาระดับปริญญาตรี และสูงกว่า " อาจเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า เป็นการศึกษาหลังมัธยมศึกษา (Postsecondary education) โดยทั่วไป การศึกษาก่อนระดับอุดมศึกษานิยม แบ่งเป็นการประถมศึกษา ซึ่งเป็นการศึกษาระดับแรก (Primary education) ที่ใช้เวลาประมาณ 6 ปี และการมัธยมศึกษาซึ่งเป็นการศึกษาระดับที่ 2 (Secondary education) ที่ใช้เวลาอีกประมาณ 6 ปี และเมื่อถึงระดับอุดมศึกษาจึงเรียกกันว่า เป็นการศึกษาในระดับที่ 3 (Tertiary education) ซึ่งเริ่มตั้งแต่ประมาณปีที่ 13 เป็นต้นไป

การอุดมศึกษามีขอบข่ายที่แบ่งออกได้เป็น ๓ ระดับ คือ ระดับแรก เป็นระดับที่ต่ำกว่าปริญญาตรี ได้แก่ ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง และอนุปริญญา ซึ่งใช้เวลาประมาณ ๒ - ๓ ปี หลังจากมัธยมศึกษาตอนปลาย ระดับที่ ๒ คือ ระดับปริญญาตรี ซึ่งใช้เวลาศึกษาประมาณ ๔ - ๖ ปี โดยปกติหลักสูตรปริญญาตรีจะใช้เวลาศึกษาประมาณ ๔ ปี แต่มีบางสาขาวิชา ที่จัดหลักสูตรประมาณ ๕ ปี เช่น สถาปัตยกรรมศาสตร์ และหลักสูตร ๖ ปี เช่น แพทยศาสตร์ ผู้สำเร็จการศึกษา ระดับปริญญาตรีเรียกว่า "บัณฑิต" ระดับที่ ๓ คือ ระดับที่สูงกว่าปริญญาตรี ที่เรียกว่า ระดับบัณฑิตศึกษา ผู้ที่จะศึกษาต่อในระดับนี้ จะต้องสำเร็จการศึกษาปริญญาตรี หรือเทียบเท่ามาแล้ว ระดับบัณฑิตศึกษายังแบ่งออกเป็น ปริญญามหาบัณฑิต หรือปริญญาโท และปริญญาคุณวุฒิบัณฑิต หรือปริญญาเอก

สรุปได้ว่า การอุดมศึกษาว่า หมายถึง การศึกษาในระดับที่สูงกว่าการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างและเผยแพร่องค์ความรู้และนวัตกรรม ผลิตและพัฒนากำลังคนในด้านวิชาการและวิชาชีพชั้นสูง ประกอบด้วย การศึกษาค่ากว่าปริญญาตรี การศึกษาระดับปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี

2.1.2 บทบาทหน้าที่ของสถาบันอุดมศึกษา

สถาบันอุดมศึกษา คือ สถาบันที่จัดการศึกษาที่สูงกว่าระดับมัธยมศึกษา มีทั้งที่เป็นระดับต่ำกว่าปริญญาตรี ปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี คือ ระดับบัณฑิตศึกษา โดยทั่วไปส่วนใหญ่ใช้คำว่า "มหาวิทยาลัย" ซึ่งใช้สำหรับสถาบัน ที่เปิดสอนระดับปริญญาตรีและสูงกว่าปริญญาตรีขึ้นไป มหาวิทยาลัยจึงมีบทบาทหน้าที่ในการให้วิชาความรู้แก่ผู้ที่มาเรียน ดังที่ สมเด็จพระมหิตลาธิเบศร อดุลยเดชวิกรม พระบรมราชชนก มีพระราชหัตถเลขาไว้ว่า "มหาวิทยาลัยเป็นสมองต้นความคิด ของชาติ" การจัดตั้งมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ขึ้นมานั้น ล้วนมีบทบาทหน้าที่หลักในการดำเนินการกิจสำคัญ ๔ ประการ คือ การผลิตบัณฑิต การวิจัยและพัฒนา การบริการทางวิชาการ และการทะนุบำรุงศิลปและวัฒนธรรม

1. การผลิตบัณฑิต

การผลิตบัณฑิตถือเป็นภารกิจสำคัญที่สุดของมหาวิทยาลัย เพราะวัตถุประสงค์ในการจัดตั้งมหาวิทยาลัย ก็เพื่อจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ผู้เรียนได้มีความรู้ในวิชาการและวิชาชีพตามศาสตร์และสาขาวิชาที่จัดขึ้น ให้มีคุณลักษณะ ตามหลักสูตรที่กำหนด กระบวนการการผลิตบัณฑิตมีปัจจัยที่เกี่ยวข้องของหลายประการ คือ มีคณาจารย์ที่มีปริมาณและคุณภาพ ตามมาตรฐานหลักสูตรของคณะ สาขาวิชาต่าง ๆ ทำหน้าที่หลักในการสอน มีระบบและกลไกการบริหารจัดการหลักสูตร และการเรียน การสอนที่มีการควบคุมคุณภาพตามองค์ประกอบต่างๆ ได้แก่ หลักสูตร การศึกษาในสาขาวิชาต่าง ๆ คณาจารย์ และระบบการพัฒนาอาจารย์ สื่อการศึกษาและเทคนิคการ

สอน ห้องสมุดและแหล่งการเรียนรู้อื่น ๆ อุปกรณ์การศึกษา สภาพแวดล้อม ในการเรียนรู้และบริการการศึกษา การวัดผลการศึกษาและสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนของผู้เรียน และองค์ประกอบอื่นที่มหาวิทยาลัยแต่ละแห่งกำหนดขึ้น ตามที่เห็นเหมาะสม

2. การวิจัยและพัฒนา

มหาวิทยาลัยเป็นแหล่งรวมผู้มีความรู้สูงของชาติ มหาวิทยาลัยจึงมีหน้าที่สำคัญ คือ การวิจัยเพื่อการสร้างองค์ความรู้ใหม่ มหาวิทยาลัยแต่ละแห่งส่งเสริมให้คณาจารย์และบุคลากรของมหาวิทยาลัยทำงานวิจัย เพื่อแสวงหาความรู้มาใช้ประโยชน์ ในการเรียนการสอน และการพัฒนา งานของมหาวิทยาลัย และยังเป็นที่พักพิงทางวิชาการของหน่วยงานภายนอก ทั้งภาครัฐ และภาคเอกชน ซึ่งส่งผลรวมถึงการพัฒนาสังคมและประเทศชาติ มหาวิทยาลัยต้องมีระบบและกลไก ที่จะทำให้สามารถดำเนินงาน ผลิตผลงานวิจัยได้อย่างมีประสิทธิภาพ ได้แก่ การมีแผนงานการวิจัย มีการบูรณาการงานวิจัยกับการเรียนการสอน และมีการเผยแพร่สู่การใช้ประโยชน์อย่างกว้างขวาง

3. การบริการทางวิชาการ

โดยที่มหาวิทยาลัยเป็นแหล่งรวมสรรพวิชา ทั้งยังมีคณาจารย์และบุคลากรที่ทำหน้าที่สนับสนุนการจัดการเรียนการสอน ที่มีความรู้หลากหลาย มหาวิทยาลัยจึงมีหน้าที่สำคัญอีกประการหนึ่ง คือ การให้บริการวิชาการแก่สังคม ผลิตผลิตทางวิชาการ อาจมีทั้งวิชาการต่าง ๆ ที่เปิดสอนตามหลักสูตรอยู่แล้ว หรือการนำความรู้มาจัดกลุ่มเป็นชุดความรู้ เพื่อวัตถุประสงค์อื่นให้เหมาะสมกับผู้รับความรู้ เช่น การให้ความรู้ในรูปแบบการฝึกอบรม การสัมมนา การบรรยาย ล้วนเป็นการให้การศึกษาต่อเนื่องแก่ประชาชน ผู้สนใจ รวมไปถึงการวิจัยเพื่อตอบคำถามต่าง ๆ ให้แก่ชุมชน สังคม และประเทศชาติ การจัดบริการทางวิชาการแก่สังคม ยังเป็นประโยชน์ในการพัฒนาทางวิชาการให้แก่บุคลากรอีกทางหนึ่ง และเป็นโอกาสสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อสร้างความยอมรับและความมีชื่อเสียงในการช่วยเหลือสังคมมาสู่สถาบันด้วย

4. การทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม

ชาติไทยเป็นชาติที่มีประวัติศาสตร์ ประเพณี ศิลปะและวัฒนธรรม อันเป็นเอกลักษณ์ประจำชาติ ที่ประชาชนชาวไทยต้องตระหนัก รู้รัก และร่วมกันเชิดชู ตลอดจนช่วยกันอนุรักษ์ให้คงอยู่ คู่ชาติไทยตลอดไป มหาวิทยาลัยนอกจากดำเนินการกิจ ในการผลิตบัณฑิต การวิจัยและการพัฒนา และการบริการวิชาการแก่สังคมแล้ว ยังมีบทบาทหน้าที่ที่สำคัญอีกประการหนึ่งคือ การทะนุบำรุงศิลปะ และวัฒนธรรม ซึ่งการดำเนินการกิจตามบทบาทนี้ มหาวิทยาลัยอาจกำหนดให้อยู่ในบางส่วน ของการเรียนการสอนตามหลักสูตร หรือการบูรณาการเข้ากับกิจกรรมที่จัดขึ้น เพื่อฟื้นฟู สืบสานพัฒนา สร้างสรรค์ และการส่งเสริม สนับสนุนหัวข้อการวิจัย รวมทั้ง การบริการวิชาการแก่สังคมในส่วนที่เกี่ยวข้องกับศิลปะ และวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น การเผยแพร่ยกย่อง

ผู้มีผลงานการอนุรักษ์ เพื่อให้เป็นแบบอย่างที่ดีแก่สังคม ผลที่ได้รับจากการเรียนรู้ และซึมซาบ ศิลปะและวัฒนธรรม ทำให้ชาวไทยเข้าใจรากเหง้า อันเป็นต้นทุนที่สำคัญ ในการร่วมเป็นส่วน หนึ่ง ของการพัฒนาชุมชน สังคมและประเทศชาติ

พระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ. 2562 มาตรา 26 กล่าวไว้ว่า สถาบันอุดมศึกษามี หน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(1) การจัดการศึกษา

การจัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาขึ้นใหม่ต้องคำนึงถึงเหตุผล ความคุ้มค่า และความจำเป็น ของประเทศ รวมทั้งการขยายโอกาสทางการศึกษา การจัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาขึ้นใหม่ตามวรรค หนึ่งต้องไม่เป็นไปเพื่อการพาณิชย์ในการแสวงหากำไรจากการจัดการเรียนการสอน ห้ามมิให้นำ กิจกรรมการอุดมศึกษาของผู้รับใบอนุญาตจัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาเอกชนหรือของสถาบันอุดมศึกษา เอกชนไปดำเนินการออกหลักทรัพย์เพื่อเสนอขายต่อประชาชนเพื่อการระดมทุนหรือนำหุ้นหรือ หลักทรัพย์อื่นของสถาบันอุดมศึกษาไปจดทะเบียนหรือซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์หรือศูนย์ซื้อขาย หลักทรัพย์ ทั้งนี้ ไม่ว่าในหรือนอกราชอาณาจักร

หลักสูตรการศึกษาที่สภาสถาบันอุดมศึกษาจะอนุมัติเพื่อให้เปิดสอนได้ต้องมีมาตรฐาน ไม่ต่ำกว่าข้อกำหนดขั้นต่ำด้านคุณภาพที่คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษากำหนดและ ต้องมุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน พัฒนาวิชาชีพหรือทักษะอาชีพขั้นสูง หรือการ ค้นคว้าวิจัย เพื่อพัฒนาองค์ความรู้และเพื่อพัฒนาสังคมสถาบันอุดมศึกษาพึงจัดให้มีหลักสูตร การศึกษาหรือ การเรียนการสอนในรูปแบบที่หลากหลายจนถึงระดับปริญญา ซึ่งอาจเป็นการศึกษา แบบชุดการเรียนรู้ การศึกษาตลอดชีวิต การศึกษานอกเวลางานเพื่อพัฒนาศักยภาพและทักษะการ ทำงานของบุคคลในทุกช่วงวัยการจัดการศึกษาที่มุ่งเน้นการหาทำไรให้แก่สถาบันอุดมศึกษาเป็น หลักจะกระทำมิได้ ในกรณีที่คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาเห็นว่าการจัดการศึกษาใน หลักสูตรการศึกษาใดมีลักษณะดังกล่าวให้สั่งสถาบันอุดมศึกษาให้แก้ไขหรือยุติการกระทำดังกล่าว และสถาบันอุดมศึกษาต้องให้การศึกษอย่างเต็มที่กับผู้เรียน โดยมุ่งพัฒนาให้ผู้เรียนมีความเป็นเลิศ ทั้งในด้านวิชาการหรือวิชาชีพ และเป็นคนดีของสังคม

(2) การวิจัยและการสร้างนวัตกรรม

การวิจัยและการสร้างนวัตกรรมจะต้องสอดคล้องกับความต้องการและความจำเป็นของ ประเทศ เพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาและแก้ปัญหาของประเทศได้อย่างเป็นรูปธรรมและเพื่อความ เจริญอกงามทางวิชาการ และต้องสอดคล้องกับแนวทางที่สภานโยบายและคณะกรรมการส่งเสริม วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมกำหนด ซึ่งรัฐมีหน้าที่ในการส่งเสริมการศึกษาวิจัยให้เป็นไปเพื่อ

การสร้างความรู้และนวัตกรรม เพื่อใช้ในการพัฒนาชุมชน สังคม และประเทศ รวมทั้งส่งเสริมให้มีการนำผลการวิจัยและนวัตกรรมของสถาบันอุดมศึกษา

(3) การบริการวิชาการแก่สังคม

สถาบันอุดมศึกษามีหน้าที่ในการให้บริการทางวิชาการ ให้คำปรึกษาทางวิชาการ และถ่ายทอดองค์ความรู้ที่เกิดขึ้นจากการจัดการเรียนการสอน การวิจัยและการสร้างนวัตกรรมแก่ ภาครัฐ ภาคเอกชน ชุมชน และสังคม เพื่อนำความรู้ไปใช้ประโยชน์และส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต

สถาบันอุดมศึกษาในฐานะที่เป็นที่พึ่งทางวิชาการของชุมชนและสังคม ต้องร่วมเป็นส่วนหนึ่งของชุมชนในการพัฒนาพื้นที่ที่ใกล้เคียงกับที่ตั้งของสถาบันอุดมศึกษานั้นหรือพื้นที่อื่น ตามที่สถาบันอุดมศึกษาเห็นสมควร สถาบันอุดมศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมต่าง ๆ กับสังคมเพื่อสร้างเสริมจิตสาธารณะในการนำความรู้และประสบการณ์มาใช้ เพื่อสร้างประโยชน์แก่ส่วนรวม

(4) การทะนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม

สถาบันอุดมศึกษามีหน้าที่ในการทะนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม โดยการอนุรักษ์ฟื้นฟู สืบสาน และเผยแพร่ภูมิปัญญาท้องถิ่นและของชาติ รวมทั้งส่งเสริมให้มีการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และบูรณาการการทะนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรมกับการเรียนการสอนและกิจกรรมของผู้เรียน

(5) หน้าที่และอำนาจอื่นตามที่กฎหมายกำหนด

สรุปได้ว่า สถาบันอุดมศึกษาหรือมหาวิทยาลัยเป็นหน่วยงานที่ทำหน้าที่ผลิตกำลังคนระดับอุดมศึกษาที่มีภารกิจหลัก 4 ประการ คือ การผลิตและพัฒนากำลังคนระดับกลางและระดับสูง การวิจัย เพื่อสร้างและพัฒนาองค์ความรู้ การบริการวิชาการแก่สังคมและการทำนุบำรุง ศิลปวัฒนธรรม เป็นแหล่งรวมของวิทยาการหลายแขนง และเป็นศูนย์รวมของนักวิชาการที่มีความรู้ ความสามารถเป็นจำนวนมาก บทบาทสำคัญยิ่งของสถาบันอุดมศึกษาจึงกล่าวได้ว่าเป็น “ตัวนำการ เปลี่ยนแปลง” (Change Agent) หรือเป็นองค์กรขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลงของสังคมที่จะต้อง ดำเนินการตามบทบาทและความรับผิดชอบของการเป็นสถาบันอุดมศึกษา เพื่อที่จะนำประเทศไปสู่ สังคมที่พึงปรารถนา ในที่สุด ซึ่งตามภารกิจหลักของสถาบันอุดมศึกษาจึงทำให้สถาบันอุดมศึกษามี กิจกรรมที่กว้างขวาง เกี่ยวข้องกับบุคลากรและงบประมาณเป็นจำนวนมาก งานอุดมศึกษามี ลักษณะเฉพาะมีความหลากหลายตามบริบทและประวัติกาลความเป็นมาของสถาบันอุดมศึกษาแต่ละ แห่ง การบริหารสถาบันอุดมศึกษาจึงมีความแตกต่างจากการบริหารองค์กรโดยทั่วไป หรือ สถานศึกษาที่จัดการในระดับอื่น

2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา

การทำวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับการประกันคุณภาพเพื่อให้เข้าใจถึงระบบประกันคุณภาพการศึกษา โดยได้ทำการศึกษาความหมายของการประกันคุณภาพการศึกษา ความจำเป็นและวัตถุประสงค์ของการประกันคุณภาพการศึกษา ระบบการประกันคุณภาพการศึกษา ของสถานศึกษาต่อการประกันคุณภาพการศึกษา ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

2.2.1 ความหมายการประกันคุณภาพการศึกษา

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (2546) ให้ความหมายไว้ว่า การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเป็นการประเมินผลและติดตามตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาจากภายใน โดยบุคลากรของสถานศึกษานั้นเองหรือหน่วยงานต้นสังกัดที่มีหน้าที่กำกับดูแลสถานศึกษานั้น

จรัส นองมาก (2544, น. 2) ให้ความหมายการประกันคุณภาพว่าตามความที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 หมายถึง การประเมินผลและการติดตามตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานของสถานศึกษาหรือ โดยหน่วยงานต้นสังกัดที่มีหน้าที่กำกับดูแลสถานศึกษานั้น ถ้าเป็นการประกันคุณภาพภายนอกก็ตรวจสอบโดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา

สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม (2555) กล่าวถึงความหมายของการประกันคุณภาพการศึกษาว่า หมายถึง การบริหารจัดการและการดำเนินกิจกรรมตามภารกิจปกติของสถานศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง สร้างความมั่นใจให้ผู้รับบริการทางการศึกษาทั้งผู้รับบริการโดยตรง ได้แก่ ผู้เรียน ผู้ปกครองและผู้รับบริการทางอ้อม ได้แก่ สถานประกอบการ ประชาชนและสังคมโดยรวม

นิติธร ปีลาวาสน์ (2556) กล่าวว่า การประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง การทำกิจกรรมหรือการปฏิบัติการหลักอย่างเป็นระบบตามแบบแผนที่กำหนดไว้ โดยมีการควบคุมคุณภาพ (Quality Control) การตรวจสอบคุณภาพ (Quality Auditing) และการประเมินคุณภาพ (Quality Assessment) จนทำให้เกิดความมั่นใจในคุณภาพและมาตรฐานของดัชนีชี้วัดระบบและกระบวนการ

ธวัชชัย สุกดิษฐ์ (2557) กล่าวว่า การประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง การจัดกระบวนการต่าง ๆ ได้แก่ การควบคุม การตรวจสอบการประเมิน การรักษาและการพัฒนาคุณภาพของระบบ สถาบัน หรือหลักสูตร เพื่อให้ผู้รับบริการโดยตรง ได้แก่ ผู้เรียน ผู้ปกครอง และผู้รับบริการทางอ้อม ได้แก่ สถานประกอบการ ประชาชน และสังคมโดยรวม มีความมั่นใจว่าผู้สำเร็จการศึกษามีความรู้ความสามารถ มีทักษะ และมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามหลักสูตร

กำหนดและสังคมคาดหวัง สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข รวมทั้งสร้างประโยชน์ให้แก่ครอบครัวหรือชุมชนตามความเหมาะสม โดยการประกันคุณภาพการศึกษาจะต้องมีการบูรณาการร่วมมือกันระหว่างบุคลากรและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในสถาบันการศึกษา

Cuttance (1993) ได้ให้ความหมายว่า “การประกันคุณภาพ” หมายถึง กลยุทธ์ที่ได้วางแผนไว้อย่างเป็นทางการและการปฏิบัติงานที่ได้มีการออกแบบไว้โดยเฉพาะเพื่อรับประกันว่ากระบวนการได้รับการกำกับดูแล รวมถึงการปฏิบัติงานนั้นมุ่งไปสู่เป้าหมายที่ตั้งไว้อยู่ตลอดเวลา

จากความหมายที่กล่าวมาพอสรุปได้ว่า การประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง หลักการดำเนินการกระบวนการหรือกิจกรรมต่าง ๆ ของสถานศึกษา ได้แก่ การควบคุม การตรวจสอบ การประเมิน การรักษาและการพัฒนาคุณภาพของระบบ สถาบัน หรือหลักสูตร เพื่อให้ผู้รับบริการทางการศึกษามั่นใจได้ว่า ผู้สำเร็จการศึกษา มีความรู้ความสามารถ มีทักษะและมีคุณลักษณะตามหลักสูตรที่กำหนดและสังคมคาดหวัง สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข โดยการประกันคุณภาพการศึกษาจะต้องมีการบูรณาการร่วมมือกันระหว่างบุคลากรและผู้มีส่วนได้เสียในสถาบันการศึกษาก่อให้เกิด ผลผลิตและผลลัพธ์ของการจัดการศึกษา

2.2.2 ความจำเป็นและวัตถุประสงค์ของการประกันคุณภาพการศึกษา

คู่มือการประกันคุณภาพภายใน ระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2557 กำหนดภารกิจหลักที่สถาบันอุดมศึกษาจะต้องปฏิบัติมี 4 ประการ คือ การผลิตบัณฑิตการวิจัย การให้บริการทางวิชาการแก่สังคม และการทำนุบำรุงศิลปและวัฒนธรรม การดำเนินการตามภารกิจทั้ง 4 ประการดังกล่าวมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาประเทศทั้งระยะสั้นและระยะยาวปัจจุบันมีปัจจัยภายในและภายนอกหลายประการที่ทำให้การประกันคุณภาพการศึกษาในระดับอุดมศึกษาเป็นสิ่งจำเป็นที่จะต้องเร่งดำเนินการ ปัจจัยดังกล่าวคือ

1) คุณภาพของสถาบันอุดมศึกษาและบัณฑิตภายในประเทศ แนวโน้มแตกต่างกันมากขึ้นซึ่งจะก่อให้เกิดผลเสียแก่สังคมโดยรวมของประเทศในระยะยาว

2) ความท้าทายของโลกาภิวัตน์ต่อการอุดมศึกษาทั้งในประเด็นการบริการการศึกษาข้ามพรมแดนและการเคลื่อนย้ายนักศึกษาและบัณฑิตการประกอบอาชีพของบัณฑิตในอนาคตอันเป็นผลจากการรวมตัวของประเทศในภูมิภาคอาเซียน ซึ่งทั้งสองประเด็นต้องการการรับประกันของคุณภาพการศึกษา

3) สถาบันอุดมศึกษาที่มีความจำเป็นที่จะต้องสร้างความมั่นใจแก่สังคมว่าสามารถพัฒนาองค์ความรู้และผลิตบัณฑิตตอบสนองต่อยุทธศาสตร์ การพัฒนาประเทศให้มากขึ้น ไม่ว่าจะเป็นการสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันระดับสากลการพัฒนาภาคการผลิตจริงทั้งอุตสาหกรรมและบริการ การพัฒนาอาชีพ คุณภาพชีวิตความเป็นอยู่ระดับท้องถิ่นและทำงาน

4) สถาบันอุดมศึกษาจะต้องให้ข้อมูลสาธารณะ (public information) ที่เป็นประโยชน์ต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ทั้งนักศึกษา ผู้จ้างงาน ผู้ปกครอง รัฐบาล และประชาชนทั่วไป

5) สังคมต้องการระบบอุดมศึกษาที่เปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีส่วนร่วม (participation) มีความโปร่งใส (transparency) และมีความรับผิดชอบซึ่งตรวจสอบได้ (accountability) ตามหลักธรรมาภิบาล

6) พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 กำหนดให้สถานศึกษาทุกแห่งจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายใน รวมถึงให้มีสำนักงานรับรองมาตรฐาน และประเมินคุณภาพการศึกษาทำหน้าที่ประเมินคุณภาพภายนอกโดยการประเมินผลการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

7) คณะกรรมการการอุดมศึกษาได้ประกาศใช้มาตรฐานการอุดมศึกษาเมื่อวันที่ 7 สิงหาคม 2549 เพื่อเป็นกลไก กำกับมาตรฐานระดับกระทรวงระดับคณะกรรมการการอุดมศึกษา และระดับหน่วยงาน โดยทุกหน่วยงานระดับอุดมศึกษาจะได้ใช้เป็นกรอบการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา

8) กระทรวงศึกษาธิการได้มีประกาศกระทรวงศึกษาธิการเรื่องกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติเมื่อวันที่ 2 กรกฎาคม 2552 และคณะกรรมการการอุดมศึกษาได้ประกาศแนวทางการปฏิบัติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติเมื่อวันที่ 16 กรกฎาคม 2552 เพื่อให้การจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาเป็นไปตามมาตรฐานการอุดมศึกษา และเพื่อการประกันคุณภาพของบัณฑิตในแต่ละระดับคุณวุฒิและสาขาวิชา

9) กระทรวงศึกษาธิการได้มีประกาศกระทรวงศึกษาธิการเรื่องมาตรฐานสถาบันอุดมศึกษา เมื่อวันที่ 24 เมษายน 2554 เพื่อเป็นกลไกส่งเสริมและกำกับให้สถาบันอุดมศึกษาจัดการศึกษาให้มีมาตรฐานตามประเภทหรือกลุ่มสถาบันอุดมศึกษา 4 กลุ่ม

ด้วยความจำเป็นดังกล่าว สถาบันอุดมศึกษาร่วมกับต้นสังกัดจำเป็นต้องพัฒนาระบบและกลไกการประกันคุณภาพการศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์ดังนี้

1) เพื่อให้สถาบัน ได้มีพัฒนามุ่งสู่วิสัยทัศน์ และยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขัน โดยระบบดังกล่าวจะต้องเป็นไปตามเจตนารมณ์ของ พ.ร.บ. และเป็นไปตามกรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาว มาตรฐานระดับชาติ และนานาชาติ

2) เพื่อตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินงานตั้งแต่ระดับหลักสูตร คณะวิชา หรือหน่วยงานเทียบเท่า และสถาบันอุดมศึกษาในภาพรวม ตามระบบคุณภาพกลไกที่สถาบันนั้น ๆ กำหนดขึ้น โดยวิเคราะห์เปรียบเทียบผลการดำเนินงานตามตัวบ่งชี้ในองค์ประกอบคุณภาพต่าง ๆ ว่าเป็นไปตามเกณฑ์และได้มาตรฐาน

3) เพื่อให้หลักสูตร คณะวิชาหรือหน่วยงานเทียบเท่าและสถาบันอุดมศึกษาทราบ สถานภาพของตนเองอันจะนำไปสู่การกำหนดแนวทางในการพัฒนาคุณภาพไปสู่เป้าหมาย (targets) และเป้าหมายสงค์ (goals) ที่ตั้งไว้ตามจุดเน้นของตนเอง

4) เพื่อให้ได้ข้อมูลที่สะท้อนจุดแข็ง จุดที่ควรปรับปรุง ตลอดจนข้อเสนอแนะในการ พัฒนาการดำเนินงานเพื่อนำไปปรับปรุงผลการดำเนินงานในแต่ละระดับอย่างต่อเนื่อง เพื่อยกระดับ จิตความสามารถของสถาบัน

5) เพื่อให้ข้อมูลสาธารณะที่เป็นประโยชน์ต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ทำให้มั่นใจว่า สถาบันอุดมศึกษาสามารถสร้างผลผลิตทางการศึกษาที่มีคุณภาพและได้มาตรฐานตามที่กำหนด

6) เพื่อให้หน่วยงานต้นสังกัดของสถาบันอุดมศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีข้อมูลพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับการส่งเสริมสนับสนุนการจัดการอุดมศึกษาในแนวทางที่เหมาะสม

2.2.3 ระบบการประกันคุณภาพการศึกษา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 กำหนดให้มีระบบ การประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ ประกอบด้วยระบบการประกันคุณภาพภายในและระบบการประกันคุณภาพภายนอก ระบบ หลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง โดย กฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553 ได้มี รายละเอียดเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาทั้งภายในและภายนอก ดังนี้

การประกันคุณภาพการศึกษาภายใน

กฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553 ได้กำหนดให้ ระบบการประกันคุณภาพภายในเพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและพัฒนา มาตรฐานการศึกษาทุกระดับ ต้องประกอบด้วย

1) การประเมินคุณภาพภายใน หมายถึง การประเมินคุณภาพการจัดการศึกษา การ ติดตาม และการตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาที่กระทรวงศึกษาธิการ ประกาศกำหนดสำหรับการประกันคุณภาพภายใน ซึ่งกระทำโดยบุคลากรของสถานศึกษานั้นหรือ โดยหน่วยงานต้นสังกัดที่มีหน้าที่กำกับดูแลสถานศึกษา

2) การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา หมายถึง กระบวนการติดตามตรวจสอบ ความก้าวหน้าของการปฏิบัติตามแผนการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และจัดทำรายงานการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพการศึกษาพร้อมทั้งเสนอแนะมาตรการเร่งรัดการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

3) การพัฒนาคุณภาพการศึกษา หมายถึง กระบวนการพัฒนาการศึกษาเข้าสู่คุณภาพที่ สอดคล้องกับ มาตรฐานการศึกษาของชาติ โดยมีการกำหนดมาตรฐานการศึกษา การจัดระบบและ

โครงสร้าง การวางแผน และการดำเนินงานตามแผน รวมทั้งการสร้างจิตสำนึกให้เห็นว่าการพัฒนาคุณภาพการศึกษาจะต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องและเป็นความรับผิดชอบร่วมกันของทุกคน โดยให้สถานศึกษาดำเนินการประกันคุณภาพภายในอย่างต่อเนื่องเป็นประจำทุกปี โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ทั้งนี้ ด้วยการสนับสนุนจากหน่วยงานต้นสังกัดและการมีส่วนร่วมของทำงาน และให้สถานศึกษาจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายในเสนอต่อคณะกรรมการสถานศึกษา หน่วยงานต้นสังกัด และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อพิจารณาและเปิดเผยรายงานนั้นต่อสาธารณชน

การประกันคุณภาพการศึกษาภายนอก

กฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553 กำหนดให้ระบบ การประกันคุณภาพภายนอกเพื่อรับรองมาตรฐานและมุ่งพัฒนาคุณภาพการศึกษาทุกระดับต้องประกอบด้วย

1) การประเมินคุณภาพภายนอก หมายถึง การประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาการติดตามและการตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาซึ่งกระทำโดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) หรือผู้ประเมินภายนอก

2) การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา หมายถึง กระบวนการติดตามตรวจสอบความก้าวหน้าของการปฏิบัติตามแผนการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และจัดทำรายงานการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา พร้อมทั้งเสนอแนะมาตรการเร่งรัดการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

3) สร้างความสมดุลระหว่างเสรีภาพทางการศึกษากับจุดมุ่งหมายและหลักการการศึกษาของชาติ โดยให้มีเอกภาพเชิงนโยบาย ซึ่งสถานศึกษาสามารถกำหนดเป้าหมายเฉพาะและพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้เต็มตามศักยภาพของ สถานศึกษาและผู้เรียน

4) ส่งเสริม สนับสนุน และร่วมมือกับสถานศึกษาในการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา

5) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการประเมินคุณภาพ และพัฒนาการจัดการศึกษาของรัฐ เอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น บุคคล ครอบครัวยุทธศาสตร์การทำงาน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และ สถาบันสังคมอื่น

6) ความเป็นอิสระ เสรีภาพทางวิชาการ เอกสิทธิ์ ปรชญา ปณิธาน วิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายของสถานศึกษา

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (2554, น. 5 - 6) ระบุว่า การประเมินคุณภาพภายนอกเป็นการประเมินการจัดการศึกษา เพื่อตรวจสอบคุณภาพของสถานศึกษา โดยหน่วยงานหรือบุคคลภายนอกสถานศึกษา เพื่อมุ่งให้มีการพัฒนาคุณภาพและ

มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้ดียิ่งขึ้น การประเมินคุณภาพภายนอกเริ่มต้นจากการที่สถานศึกษามีการประกันคุณภาพภายใน เพื่อวางแผนพัฒนาปรับปรุงคุณภาพของตนเอง ดำเนินการปรับปรุงคุณภาพ มีการกำกับติดตามคุณภาพ และมีระบบประเมินตนเองก่อน ต่อจากนั้นจึงรับการประเมินภายนอกโดย สมศ. ซึ่งจะดำเนินการ โดยพิจารณาและตรวจสอบจากผลการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษา การประเมินคุณภาพภายในและการประเมินคุณภาพภายนอกจึงควรสอดคล้องกันวัตถุประสงค์ของการประเมิน

1) วัตถุประสงค์ทั่วไป

- 1.1) เพื่อให้ทราบระดับคุณภาพของสถานศึกษาในการดำเนินการกิจด้านต่าง ๆ
- 1.2) เพื่อกระตุ้นเตือนให้สถานศึกษาพัฒนาคุณภาพการศึกษาและประสิทธิภาพการบริหารจัดการอย่างต่อเนื่อง
- 1.3) เพื่อให้ทราบความก้าวหน้าของการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา
- 1.4) เพื่อรายงานระดับคุณภาพและผลการดำเนินงานในด้านคุณภาพและมาตรฐานของสถานศึกษาต่อสาธารณชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

2) วัตถุประสงค์ทั่วไป

- 2.1) เพื่อตรวจสอบยืนยันสภาพจริงในการดำเนินงานของสถานศึกษาและประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา กรอบแนวทางและวิธีการที่ สมศ. กำหนด และสอดคล้องกับระบบการประกันคุณภาพของสถานศึกษาและหน่วยงานต้นสังกัด
- 2.2) เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ช่วยสะท้อนความแตกต่างของแต่ละสถานศึกษาที่แสดงถึงอัตลักษณ์ รวมทั้งผลสำเร็จของการดำเนินการตามมาตรการส่งเสริมของภาครัฐ
- 2.3) เพื่อยกระดับมาตรฐานคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาโดยพิจารณาจากผลผลิต ผลลัพธ์และผลกระทบมากกว่ากระบวนการ
- 2.4) เพื่อส่งเสริมให้สถานศึกษามีการพัฒนาคุณภาพและพัฒนาระบบประกันคุณภาพอย่างต่อเนื่อง
- 2.5) เพื่อส่งเสริมให้สถานศึกษามีทิศทางที่สอดคล้องกันในการประเมินคุณภาพภายนอกกับการประเมินคุณภาพภายใน
- 2.6) เพื่อสร้างความร่วมมือและมีเป้าหมายร่วมกัน ระหว่างหน่วยงานต้นสังกัดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งมีผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เป็นการเชื่อมโยงการดำเนินงานสู่การพัฒนาคุณภาพร่วมกัน

2.7) เพื่อรายงานผลการประเมินคุณภาพและเผยแพร่ผลการประเมินคุณภาพและประสิทธิผลการบริหารจัดการของสถานศึกษาอย่างเป็นรูปธรรมต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสาธารณชน

3) ผลที่คาดว่าจะได้รับ

3.1) การบริหารจัดการ รวมถึงการใช้ทรัพยากรของสถานศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โดยทำให้การผลิตบัณฑิตทุกระดับ การสร้างผลงานวิจัย และการบริการวิชาการเกิดประโยชน์สูงสุด และตรงกับความต้องการของสังคมและประเทศ

3.2) สถานศึกษา หน่วยงานบริหารการศึกษา และรัฐบาล มีข้อมูลที่ถูกต้องและเป็นระบบในการกำหนดนโยบาย วางแผน และบริหารจัดการการศึกษาเพื่อการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา

3.3) สถานศึกษามีการพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่องเข้าสู่ระดับมาตรฐานสากลและมีความเป็นเลิศทางวิชาการ ตามอัตลักษณ์ของสถาบันอุดมศึกษา

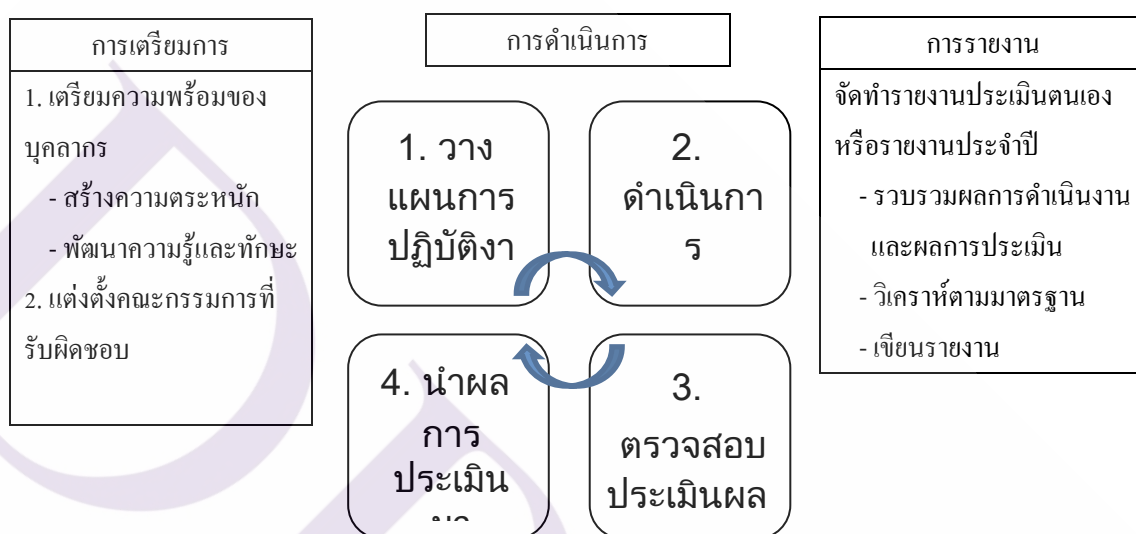
ลักษณะของการประกันคุณภาพการศึกษาภายในและภายนอกสามารถสรุปได้ ดังตาราง

ลักษณะ	การประกันคุณภาพภายใน	การประกันคุณภาพภายนอก
หน่วยงานที่ทำหน้าที่กำหนดมาตรฐาน	สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.)	สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.)
ผู้รับผิดชอบการประกันคุณภาพการศึกษา	สถาบันอุดมศึกษา	สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.)
ลักษณะที่สำคัญ	จัดระบบประกันคุณภาพภายในและประเมินผล การจัดการศึกษา	รายงานการประเมินต่อรัฐบาล หน่วยงาน ต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
กระบวนการ	1. การควบคุมคุณภาพ 2. การตรวจสอบคุณภาพ 3. การประเมินคุณภาพ	1. การตรวจสอบคุณภาพ 2. การประเมินคุณภาพ 3. การให้การรับรอง
ความมุ่งมั่น	1. บังคับนำเข้า 2. กระบวนการ	ผลลัพธ์

ที่มา: คู่มือการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับอุดมศึกษา ฉบับปีการศึกษา 2557

2.2.4 กระบวนการและวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน

เพื่อให้การประกันคุณภาพการศึกษาเกิดประโยชน์ จึงควรมีแนวทางการจัดกระบวนการประกันคุณภาพการศึกษาภายในตามวงจรคุณภาพ ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือ การวางแผน (Plan) การดำเนินงานและเก็บข้อมูล (Do) การประเมินคุณภาพ (Check / Study) และการเสนอแนวทาง การปรับปรุง (Act) โดยในแต่ละขั้นตอนมีรายละเอียดการดำเนินการดังภาพที่ 1



ภาพที่ 2.1 แสดงขั้นตอนการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน

1) การเตรียมการ เป็นขั้นตอนที่มีความสำคัญเป็นอย่างมาก เนื่องจากการเตรียมความพร้อมของผู้ที่เกี่ยวข้อง โดยการสร้างความรู้ความเข้าใจ เพื่อให้การประกันคุณภาพการศึกษาภายในเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โดยขั้นตอนการเตรียมการมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

- การเตรียมความพร้อมของบุคลากร โดยต้องสร้างความตระหนักถึงคุณค่าของการประกันคุณภาพภายในและการทำงานเป็นทีม ซึ่งจะจัดทำภารกิจที่แจ้งทำความเข้าใจ โดยใช้บุคลากรภายในสถานศึกษาหรือวิทยากรมืออาชีพจากภายนอก โดยบุคลากรทุกคนในสถานศึกษาได้มีโอกาสเข้าร่วมประชุมรับทราบพร้อมกัน และต้องพัฒนาความรู้ทักษะเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในให้บุคลากรทุกคนเกิดความมั่นใจในการดำเนินงานประกันคุณภาพด้วยการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ โดยเน้นเนื้อหาเกี่ยวกับการจัดทำแผนพัฒนาสถานศึกษาและแผนปฏิบัติการในแต่ละปี ต่อมาเน้นเนื้อหาการกำหนดกรอบและแผนการประเมิน การสร้างเครื่องมือประเมิน และการรวบรวมข้อมูลในช่วงท้ายเน้นเรื่องเกี่ยวกับการวิเคราะห์ข้อมูล การนำเสนอผลการประเมินและการเขียนรายงานผลการประเมินตนเอง

- การแต่งตั้งคณะกรรมการผู้รับผิดชอบในการประสานงานกำกับดูแลช่วยเหลือ สนับสนุนให้ทุกฝ่ายทำงานร่วมกันและเชื่อมโยงเป็นทีม โดยการตั้งคณะกรรมการพิจารณาตาม แผนภูมิโครงสร้างการบริหารซึ่งฝ่ายที่รับผิดชอบงานใด ควรเป็นกรรมการรับผิดชอบการพัฒนา และประเมินคุณภาพงานนั้น

2) การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ประกอบด้วยขั้นตอนหลัก 4 ขั้นตอน ตามทฤษฎีวงจรบริหารของ Deming (Deming Circle Wheel) ได้แก่ 1) การวางแผน (Plan) 2) การปฏิบัติตามแผน (Do) 3) การตรวจสอบ (Check) และ 4) การนำผลการประเมินมาปรับปรุง งาน (Act) สำหรับขั้นตอนการดำเนินงานตามทฤษฎีวงจรบริหารของ Deming ในบริบทของการ ประกันคุณภาพการศึกษาภายในมีรายละเอียดดังนี้

- การวางแผน (Plan) ได้แก่ แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา แผนปฏิบัติการ ประจำปี แผนการจัดการเรียนการสอน ตามหลักสูตรซึ่งสอดคล้องกับเป้าหมายของ สถานศึกษา แผนการประเมินคุณภาพและแผนงบประมาณ ซึ่งจะต้องมีการกำหนดเป้าหมาย แนว ทางการดำเนินงานผู้รับผิดชอบงาน ระยะเวลาและทรัพยากรที่ต้องใช้ โดยนำผลการประเมินปีก่อน หน้านี้มาใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนด้วย กรณีที่มีการเปลี่ยนแปลงระบบประกันคุณภาพหรือตัว บ่งชี้หรือเกณฑ์การประเมิน จะต้องมีการประกาศให้ทุกหน่วยงานในสถาบันได้รับทราบและถือ ปฏิบัติ โดยทั่วกันก่อนเริ่มปีการศึกษา

- การปฏิบัติตามแผน (Do) เป็นการดำเนินงานและเก็บข้อมูลบันทึกผลการ ดำเนินงานตลอดปีการศึกษา ซึ่งในขณะที่ดำเนินการต้องมีการเรียนรู้เพิ่มเติมตลอดเวลา และผู้บริหาร ควรให้การส่งเสริมและสนับสนุนบุคลากรในการดำเนินงาน จัดสิ่งอำนวยความสะดวก สนับสนุน ทรัพยากรเพื่อการปฏิบัติ กำกับ ติดตามการทำงานทั้งระดับบุคลากร วิทยากร วิทยานิเทศ และให้การ นิเทศ

- การตรวจสอบประเมินผล (Check) เป็นการดำเนินการประเมินคุณภาพในระดับ ภาควิชา คณะวิชาหรือหน่วยงานเทียบเท่า และสถาบัน โดยการประเมินต้องจัดวางกรอบการ ประเมิน จัดหาหรือจัดทำเครื่องมือ จัดเก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล แปลความข้อมูล และการ ตรวจสอบ ปรับปรุงคุณภาพการประเมิน การตรวจสอบ ประเมินผลเป็นกลไกสำคัญที่จะกระตุ้นให้ เกิดการพัฒนา เพราะจะทำให้ได้ข้อมูลย้อนกลับที่แสดงว่าการดำเนินงานที่ผ่านมามีบรรลุเป้าหมาย เพียงใด

- การนำผลการประเมินมาปรับปรุงงาน (Act) เมื่อแต่ละฝ่ายประเมินผลเสร็จแล้วจะ ส่งผลให้คณะกรรมการผู้รับผิดชอบ นำข้อมูล ข้อเสนอแนะ และผลการประเมินของคณะกรรมการ ประเมินคุณภาพภายใน ไปวิเคราะห์ สังเคราะห์และแปลผลแล้วนำเสนอผลต่อผู้เกี่ยวข้องเพื่อนำไป

ปรับปรุงการปฏิบัติงานของผู้บริหารและบุคลากร นำไปวางแผนในระยะต่อไป และจัดทำเป็นข้อมูลสารสนเทศหรือการเขียนรายงานประเมินตนเอง

2) ขั้นตอนการจัดทำรายงานประเมินตนเองหรือรายงานประจำปี เมื่อสถานศึกษาดำเนินการประเมินผลภายในเสร็จแล้วจะจัดทำรายงาน โดยเริ่มจากรวบรวมผลการดำเนินงานและผลการประเมินมาวิเคราะห์จำแนกตามมาตรฐาน การศึกษาและเขียนรายงาน

วิธีการประกันคุณภาพภายใน กำหนดไว้ ดังนี้

1) สถาบันวางแผนการประกันคุณภาพการศึกษาภายในประจำปีการศึกษาใหม่

2) สถาบันเก็บข้อมูลระยะ 12 เดือนตามตัวบ่งชี้ที่ได้ประกาศใช้บนระบบ CHE QA Online และให้มีการประเมินคุณภาพการศึกษาภายในเป็นประจำทุกปีทั้งระดับหลักสูตรคณะวิชา และสถาบัน

3) หลักสูตรเตรียมการประเมินตนเองระดับหลักสูตรและจัดทำรายงานการประเมินตนเองระดับหลักสูตรผ่านระบบ CHE QA Online

4) คณะหรือหน่วยงานเทียบเท่า นำผลการประเมินระดับหลักสูตรมาจัดทำรายงานการประเมินตนเองระดับคณะ

5) คณะหรือหน่วยงานเทียบเท่าประเมินตนเองบนระบบ CHE QA Online และยื่นขึ้นผลการประเมินหลักสูตรที่ได้ประเมินไปแล้ว

6) สถาบันนำผลการประเมินระดับหลักสูตรผลการประเมินระดับคณะวิชามาจัดทำรายงานการประเมินตนเองระดับสถาบัน

7) สถาบันประเมินตนเองบนระบบ CHE QA Online และยื่นขึ้นผลการประเมินตนเองระดับหลักสูตร คณะวิชาพร้อมนำผลการประเมินเสนอสภาสถาบันเพื่อพิจารณาวางแผนพัฒนาสถาบันในปีการศึกษาถัดไป

8) ผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษานำผลการประเมินและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการประเมินคุณภาพภายในที่สถาบันแต่งตั้ง (รวมทั้งข้อเสนอแนะของสภาสถาบัน) มาวางแผนปรับปรุงการดำเนินงาน แผนปฏิบัติการประจำปี และแผนกลยุทธ์

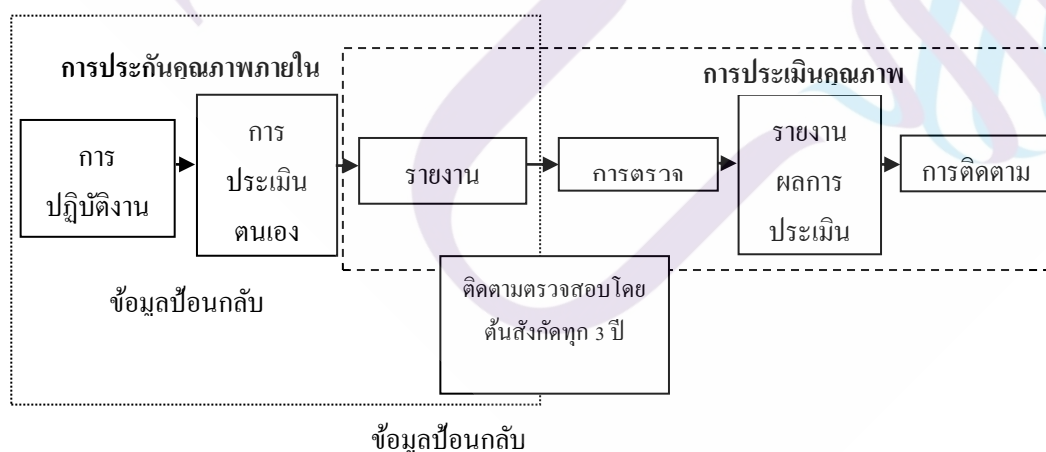
9) ส่งรายงานประจำปีที่เป็นรายงานการประเมินคุณภาพภายในผ่านระบบ CHE QA Online ภายใน 120 วันนับจากสิ้นปีการศึกษา

สถาบันอุดมศึกษาต้องมีการประเมินตนเองตามตัวบ่งชี้และเกณฑ์การประกันคุณภาพภายในทุกปีการศึกษา ทั้งระดับหลักสูตร ระดับคณะ และระดับสถาบัน ตามลำดับ โดยสถาบันอุดมศึกษาเป็นผู้แต่งตั้งคณะกรรมการประเมิน และส่งผลการประเมินให้สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาทราบผ่านระบบฐานข้อมูลด้านการประกันคุณภาพ (CHE QA Online)

ภายใน 3 ปี สถาบันอุดมศึกษาต้องจัดให้มีการประเมินคุณภาพหลักสูตรให้ครบทุกหลักสูตรที่สภาสถาบันอนุมัติ/เห็นชอบ ให้เปิดดำเนินการจัดการเรียนการสอนตามเกณฑ์ที่สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนด ทั้งนี้ คณะกรรมการประเมินคุณภาพภายในระดับหลักสูตร 1 ชุด อาจประเมินได้มากกว่าหนึ่งหลักสูตร หากเป็นหลักสูตรในสาขาวิชาการเดียวกัน เช่น หลักสูตรสาขาวิชาเดียวกันทั้งในระดับปริญญาตรีและบัณฑิตศึกษา

จากนั้น สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาจะดำเนินการติดตามตรวจสอบความก้าวหน้าของการปฏิบัติตามแผนการพัฒนาคุณภาพการศึกษา อย่างน้อยหนึ่งครั้งในทุกสามปี และแจ้งผลให้สถานศึกษาทราบ รวมทั้งเปิดเผยผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาต่อสาธารณชน เพื่อให้เป็นไปตามข้อ 36 แห่งกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553

ความเชื่อมโยงระหว่างการประกันคุณภาพภายในและการประเมินคุณภาพภายนอก การประกันคุณภาพการศึกษาภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษา ปกติที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องโดยมีการควบคุมดูแลปัจจัยที่เกี่ยวกับคุณภาพ มีการตรวจสอบติดตามและประเมินผลการดำเนินงานเพื่อนำไปสู่การพัฒนาปรับปรุงคุณภาพสม่ำเสมอด้วยเหตุนี้ระบบประกันคุณภาพภายในจึงต้องดูแลปัจจัยนำเข้า (input) กระบวนการ (process) และผลผลิตหรือผลลัพธ์ (output/outcome) ซึ่งต่างจากการประเมินคุณภาพภายนอกที่เน้นการประเมินผลการจัดการศึกษา ดังนั้นความเชื่อมโยงระหว่างการประกันคุณภาพภายในกับการประเมินคุณภาพภายนอกจึงเป็นสิ่งจำเป็นโดยได้เชื่อมโยงให้เห็นจากภาพที่ 1.2



ภาพที่ 2.2 ความสัมพันธ์ระหว่างการประกันคุณภาพการศึกษาภายในกับการประเมินคุณภาพภายนอก

จากแผนภาพที่ 1.2 จะเห็นว่าเมื่อสถาบันอุดมศึกษามีการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน แล้ว จำเป็นต้องจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน โดยใช้รูปแบบการจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานการประเมินคุณภาพภายในตามที่กำหนดในระบบฐานข้อมูลด้านการประกันคุณภาพ (CHE QA Online) ซึ่งเป็นการบันทึกผลการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาผ่านทางระบบออนไลน์ตั้งแต่ การจัดเก็บข้อมูลพื้นฐานเอกสารอ้างอิงการประเมินตนเองการประเมินของคณะกรรมการประเมินคุณภาพ เพื่อนำเสนอสภาสถาบันหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและเปิดเผยต่อสาธารณชน ซึ่งข้อมูลดังกล่าวจะเป็นข้อมูลเชื่อมโยงระหว่าง การประกันคุณภาพภายในของสถาบัน การติดตามตรวจสอบของต้นสังกัด ดังนั้น สถาบันอุดมศึกษาจำเป็นต้องจัดทำรายงานการประเมินตนเองที่มีความลุ่มลึกสะท้อนภาพที่แท้จริงของสถาบันในการจัดการศึกษาตั้งแต่ระดับหลักสูตรการดำเนินการของคณะและสถาบันเพื่อการผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพออกไปรับใช้สังคม

การประกันคุณภาพการศึกษาภายในรอบใหม่ (พ.ศ. 2557 - 2561)

ในปี พ.ศ. 2557 สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาโดยคณะกรรมการประกันคุณภาพภายในระดับอุดมศึกษา ได้ตระหนักถึงความสำคัญของหน่วยย่อยของการอุดมศึกษาที่ทำหน้าที่ผลิตบัณฑิตให้มีคุณภาพ จึงได้กำหนดกรอบแนวทางการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาใน ระดับอุดมศึกษา โดยให้พิจารณาเพิ่มเติมในสาระที่เกี่ยวข้องในกรอบแผนอุดมศึกษา ระยะยาว 15 ปี ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2551 - 2565) แผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555 - 2559) มาตรฐานการอุดมศึกษา มาตรฐานสถาบันอุดมศึกษา เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2548 รวมทั้งกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 ทั้งนี้ ได้กำหนดให้มีการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน 3 ระดับ คือ ระดับหลักสูตร ระดับคณะ และระดับสถาบัน โดยมีองค์ประกอบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในตามพันธกิจ 4 ด้านของสถาบันอุดมศึกษา และเพิ่มเติมด้านอื่นๆ ที่จำเป็น สำหรับการพัฒนาตัวบ่งชี้และเกณฑ์การประกันคุณภาพการศึกษาภายในทั้งระดับหลักสูตร คณะ และสถาบัน ดำเนินไปพร้อมกัน หากเป็นตัวบ่งชี้ที่เน้นกระบวนการจะต้องมีการประเมินผลลัพธ์ภายใต้การดำเนินการตามตัวบ่งชี้ กระบวนการดังกล่าวด้วย (process performance) ซึ่งได้กำหนดหลักการพัฒนาไว้ดังนี้

การประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับหลักสูตร ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ ได้แก่ องค์ประกอบที่ 1 การกำกับมาตรฐาน องค์ประกอบที่ 2 บัณฑิต องค์ประกอบที่ 3 นักศึกษา องค์ประกอบที่ 4 อาจารย์ องค์ประกอบที่ 5 หลักสูตรการเรียนการสอน การประเมินผู้เรียน และ องค์ประกอบที่ 6 สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ ตัวบ่งชี้และเกณฑ์การประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับหลักสูตรครอบคลุมเรื่องการส่งเสริม พัฒนานักศึกษา การวางระบบกระบวนการจัดการเรียน

การสอน จำนวนอาจารย์ต่อนักศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา (โดยเฉพาะการคุมวิทยานิพนธ์ให้ เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร) ผลงานทางวิชาการ ผลงานวิจัยของคณาจารย์ สื่ออุปกรณ์การ เรียนการสอน ห้องสมุดและแหล่งการเรียนรู้ต่างๆ การดำเนินการตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ ระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ รวมทั้งคุณภาพบัณฑิต ซึ่งจะพิจารณาจากการมีงานทำหรือประกอบอาชีพ อิสระ คุณภาพผลงานตีพิมพ์และเผยแพร่ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา

การประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับคณะ ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ได้แก่ องค์ประกอบที่ 1 การผลิตบัณฑิต องค์ประกอบที่ 2 การวิจัย องค์ประกอบที่ 3 การบริการวิชาการ องค์ประกอบที่ 4 การทำนุบำรุงศิลปและวัฒนธรรม และองค์ประกอบที่ 5 การบริหารจัดการ ตัวบ่งชี้และเกณฑ์การประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับคณะให้ครอบคลุมการดำเนินงานของ คณะ เพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนของแต่ละหลักสูตรที่คณะดูแล รวมทั้ง กิจกรรม นักศึกษา การบริการนักศึกษา การให้บริการทางวิชาการ การวิจัย การบริหารจัดการและ การประเมินคุณภาพของคณะ

การประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับสถาบัน ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ได้แก่ องค์ประกอบที่ 1 การผลิตบัณฑิต องค์ประกอบที่ 2 การวิจัย องค์ประกอบที่ 3 การบริการวิชาการ องค์ประกอบที่ 4 การทำนุบำรุงศิลปและวัฒนธรรม องค์ประกอบที่ 5 การบริหารจัดการ ตัวบ่งชี้ และเกณฑ์การประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับสถาบัน พิจารณาให้เป็นไปตามมาตรฐาน สถาบันอุดมศึกษา ได้แก่ มาตรฐานด้านศักยภาพและความพร้อมในการจัดการศึกษา ประกอบด้วย ด้านกายภาพ ด้านวิชาการ ด้านการเงิน ด้านการบริหารจัดการ มาตรฐานด้านการดำเนินการตาม ภารกิจของสถาบัน ประกอบด้วยด้านการผลิตบัณฑิต ด้านการวิจัย ด้านการให้บริการทางวิชาการ แก่สังคม ด้านการทำนุบำรุงศิลปและวัฒนธรรม ทั้งนี้ ควรมุ่งเน้นการประกันคุณภาพ การดำเนินการของสถาบันเพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนของแต่ละคณะ โดยครอบคลุม ในด้านกายภาพและภารกิจของสถาบัน รวมถึงการประกันคุณภาพในภาพรวม

จุดมุ่งหมายของการประกันคุณภาพการศึกษาภายในแต่ละระดับ เพื่อการควบคุม คุณภาพ การติดตามตรวจสอบคุณภาพและการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาในระดับหลักสูตร ระดับคณะและระดับสถาบัน ให้ได้ข้อมูลที่ชี้ผลการบริหารจัดการหลักสูตรที่ได้คุณภาพตาม มาตรฐานการอุดมศึกษาของแต่ละคณะและภาพรวมของสถาบันอันจะนำไปสู่การกำหนดแนวทาง และพัฒนาคุณภาพตามเกณฑ์และมาตรฐานที่ตั้งไว้อย่างต่อเนื่อง เพื่อจัดทำรายงานประจำปีที่เป็น รายงานการประเมินคุณภาพภายในต่อ สกอ. ทุกปีการศึกษา ตลอดจนเพื่อรองรับการติดตาม ตรวจสอบ อย่างน้อยหนึ่งครั้งในทุกสามปีตามกฎกระทรวงฯ รวมทั้งการสร้างเชื่อมั่นต่อสังคม ในเรื่องคุณภาพบัณฑิตโดยผู้เรียนมีงานทำ ผู้เรียนมีคุณภาพตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ

ระดับอุดมศึกษาแห่งชาติและเพื่อประกอบการพิจารณาขึ้นทะเบียนหลักสูตรตามกรอบมาตรฐาน
คุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552

อย่างไรก็ตาม ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในรอบใหม่นี้จะมุ่งเน้นที่การ
ประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับหลักสูตรให้มีการดำเนินการตั้งแต่การวางระบบคุณภาพ การ
ควบคุมคุณภาพ การติดตามตรวจสอบคุณภาพ การประเมินคุณภาพและการพัฒนาคุณภาพ เพื่อ
สร้างความมั่นใจให้กับผู้ใช้บัณฑิตและส่งเสริม สนับสนุน กำกับติดตามการดำเนินงานของคณะ
และสถาบันให้เป็นไปตามมาตรฐานและวิสัยทัศน์ที่สถาบันอุดมศึกษากำหนด โดยให้สะท้อนผล
การจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพ มีการควบคุมคุณภาพในทุกขั้นตอนของการผลิตบัณฑิตในแต่ละ
ปีการศึกษาโดยคณะกรรมการประจำหลักสูตร มีการตรวจสอบติดตามคุณภาพผลการผลิตบัณฑิต
โดยคณะกรรมการประจำคณะและคณะกรรมการระดับสถาบันในทุกปีการศึกษา มีความเชื่อมโยง
กับระบบการประเมินคุณภาพภายนอกที่จะมีการรับรองคุณภาพศึกษาระดับชาติ รวมทั้งมีการ
ประเมินคุณภาพเพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพที่สะท้อนผลการผลิตบัณฑิตในแต่ละปี
การศึกษา เพื่อสร้างความเชื่อมั่นในคุณภาพของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากสถาบันอุดมศึกษา

อนึ่ง คณะกรรมการประกันคุณภาพภายในระดับอุดมศึกษาได้ออกประกาศ เรื่อง
หลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายใน ระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2557 โดยระบุ
ให้สถาบันอุดมศึกษามีอิสระในการเลือกพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายใน โดยยึดหลัก
เสรีภาพทางวิชาการ และความมีอิสระในการดำเนินการของสถานศึกษา เพื่อให้มีประสิทธิภาพและ
ประสิทธิผลในการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาระดับอุดมศึกษาอย่าง
ต่อเนื่อง สอดคล้องกับบริบทของสถาบันอุดมศึกษา และเป็นไปตามมาตรฐานการอุดมศึกษา เกณฑ์
มาตรฐานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องและเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายนอก ทั้งนี้
ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในที่สถาบันอุดมศึกษาเลือกใช้ ต้องสนองต่อเจตนารมณ์
ของสถาบันอุดมศึกษาและกฎกระทรวงว่าด้วยระบบหลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพ
การศึกษา พ.ศ. 2553 อาจเป็นระบบที่คณะกรรมการประกันคุณภาพภายในระดับอุดมศึกษา
พัฒนาขึ้น หรือเป็นระบบที่เป็นที่ยอมรับในระดับสากลที่สามารถประกันคุณภาพได้ตั้งแต่ระดับ
หลักสูตร คณะ และสถาบัน เช่น ระบบ AUN - QA หรือ ระบบ EdPEX หรือเป็นระบบที่
สถาบันอุดมศึกษาพัฒนาขึ้นเอง จะต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการประกันคุณภาพ
ภายในระดับอุดมศึกษา และรายงานผลการประเมินคุณภาพภายในต่อต้นสังกัด เพื่อพิจารณาและ
เปิดเผยต่อสาธารณะ เพื่อให้เป็นไปตามมาตรา 48 แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2558
แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 และข้อ 6 แห่งกฎกระทรวงว่าด้วย
ระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2533

2.2.5 ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับหลักสูตร

ในการผลิตบัณฑิตเพื่อให้บัณฑิตมีคุณลักษณะพึงประสงค์และเป็นบัณฑิตที่มีคุณภาพ การดำเนินงานและการบริหารงานระดับหลักสูตรถือว่าสำคัญที่สุด ซึ่งควรมีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับหลักสูตร ซึ่งมีหลักการดังต่อไปนี้

1. การประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับหลักสูตร เป็นการประกันคุณภาพการจัดการศึกษาว่าหลักสูตรได้ดำเนินการเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษาและเกณฑ์มาตรฐานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยให้พิจารณาองค์ประกอบที่สำคัญ ได้แก่ การกำกับมาตรฐานบัณฑิต นักศึกษา อาจารย์ หลักสูตรการเรียนการสอนและการประเมินผู้เรียน และสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ เพื่อให้สามารถผลิตบัณฑิตให้มีคุณภาพ

2. ในการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับหลักสูตร ให้เชื่อมโยงกับตัวบ่งชี้การดำเนินการตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2552 เพื่อประโยชน์ในการเผยแพร่หลักสูตรที่มีคุณภาพและมาตรฐาน ซึ่งสกอ. ได้กำหนดแนวทางการเผยแพร่หลักสูตรไว้ในประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง แนวทางการปฏิบัติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2552

3. ตัวบ่งชี้การประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับหลักสูตร เป็นข้อมูลพื้นฐานในส่วนที่เกี่ยวข้องตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา และตัวบ่งชี้เชิงปริมาณในส่วนที่เกี่ยวข้องกับคุณวุฒิ ตำแหน่งทางวิชาการ และผลงานทางวิชาการของอาจารย์ สำหรับตัวบ่งชี้เชิงคุณภาพที่เน้นกระบวนการ จะประเมินในลักษณะของพินิจพิจารณา (peer review) ซึ่งจะมีรายละเอียดของคำถามที่จะเป็นแนวทางให้แก่ผู้ประเมินเพื่อให้สามารถนำไปพิจารณาตามบริบทของสถาบันได้ และได้กำหนดแนวทางในการให้คะแนนในแต่ละระดับสำหรับผู้ประเมินและผู้รับการประเมินได้ใช้ในการพิจารณา

4. สถาบันอุดมศึกษาสามารถจัดทำระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับหลักสูตร โดยมีการดำเนินงานได้ตามมาตรฐานเทียบเคียงกับมาตรฐานของ สกอ. ทั้งนี้ ทุกระบบต้องได้รับการเห็นชอบจากคณะกรรมการการอุดมศึกษา (กกอ.) และให้มีการจัดส่งผลการประเมินพร้อมข้อมูลพื้นฐานให้กับ สกอ. เพื่อเผยแพร่ต่อสาธารณะตัวอย่างการประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับหลักสูตรที่เทียบเคียงได้ เช่น ผลการประเมินหลักสูตรของ AUN QA ผลการประเมินหลักสูตรวิชาชีพที่ได้รับการรับรองจากองค์การวิชาชีพระดับนานาชาติ เช่น AACSB (สำหรับหลักสูตรทางด้านบริหารธุรกิจ) ABET (สำหรับหลักสูตรทางด้านวิศวกรรมศาสตร์) และหลักสูตรที่ได้รับการตรวจประเมินเป็นประจำและผ่านการรับรองโดยสภาวิชาชีพ

2.2.6 กรอบการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับหลักสูตร

องค์ประกอบในการประกันคุณภาพหลักสูตร	ตัวบ่งชี้	อธิบายกระบวนการหรือแสดงผลการดำเนินงานในประเด็นที่เกี่ยวข้อง
1. การกำกับมาตรฐาน	1.1 การบริหารจัดการหลักสูตรตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรที่กำหนดโดย สกอ.	- ผลการบริหารจัดการหลักสูตรตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร <u>ปริญญาตรี</u> เกณฑ์ ข้อ 4 <u>บัณฑิตศึกษา</u> เกณฑ์ ข้อ 12
2. บัณฑิต	2.1 คุณภาพบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ	- ผลประเมินคุณภาพบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (โดยผู้ใช้บัณฑิต/ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย)
	2.2 การได้งานทำหรือผลงานวิจัยของผู้สำเร็จการศึกษา	- ผลบัณฑิตปริญญาตรีที่ได้งานทำหรือประกอบอาชีพอิสระ - ผลงานของนักศึกษาปริญญาโท/เอกที่ตีพิมพ์และหรือเผยแพร่
3. นักศึกษา	3.1 การรับนักศึกษา	- การรับนักศึกษา - การเตรียมความพร้อมก่อนเข้าศึกษา
	3.2 การส่งเสริมและพัฒนา นักศึกษา	- การควบคุมการดูแลให้คำปรึกษาวิชาการและแนะแนวแก่นักศึกษาในระดับปริญญาตรี - การควบคุมดูแลการให้คำปรึกษาวิทยานิพนธ์และการค้นคว้าอิสระในระดับบัณฑิตศึกษา - การพัฒนาศักยภาพนักศึกษาและการเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21
	3.3 ผลที่เกิดกับนักศึกษา	- อัตราการคงอยู่ของนักศึกษา - อัตราการสำเร็จการศึกษา - ความพึงพอใจและผลการจัดการข้อร้องเรียนของนักศึกษา
4. อาจารย์	4.1 การบริหารและพัฒนาอาจารย์	- การรับและแต่งตั้งอาจารย์ประจำหลักสูตร - การบริหารอาจารย์

องค์ประกอบในการประกัน คุณภาพหลักสูตร	ตัวบ่งชี้	อธิบายกระบวนการหรือแสดงผล การดำเนินงานในประเด็นที่เกี่ยวข้อง
		- การส่งเสริมและพัฒนาอาจารย์
	4.2 คุณภาพอาจารย์	- ร้อยละอาจารย์ที่มีวุฒิปริญญาเอก
		- ร้อยละอาจารย์ที่มีตำแหน่งทางวิชาการ
		- ผลงานวิชาการของอาจารย์
		- จำนวนบทความของอาจารย์ประจำหลักสูตร ปริญญาเอกที่ได้รับการอ้างอิงในฐานข้อมูล TCI และ SCOPUS ต่อจำนวนอาจารย์ประจำ หลักสูตร
	4.3 ผลที่เกิดกับอาจารย์	- อัตราการคงอยู่ของอาจารย์ - ความพึงพอใจของอาจารย์
5. หลักสูตร การเรียนการ สอน การประเมินผู้เรียน	5.1 สารของรายวิชา ในหลักสูตร	-หลักคิดในการออกแบบหลักสูตร ข้อมูลที่ใช้ ในการพัฒนาหลักสูตรและวัตถุประสงค์ของ หลักสูตร - การปรับปรุงหลักสูตรให้ทันสมัยตาม ความก้าวหน้าในศาสตร์สาขาวิชานั้นๆ - การพิจารณาอนุมัติหัวข้อวิทยานิพนธ์และสาร นิพนธ์ในระดับบัณฑิตศึกษา
	5.2 การวางระบบผู้สอน และกระบวนการจัดการเรียน การสอน	- การพิจารณากำหนดผู้สอน - การกำกับ ติดตาม และตรวจสอบการจัดทำ มคอ. 3 และ มคอ. 4 - การแต่งตั้งอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ การค้นคว้าอิสระในระดับบัณฑิตศึกษา - การกำกับกระบวนการเรียนการสอน - การจัดการเรียนการสอนที่มีการฝึกปฏิบัติใน ระดับปริญญาตรี - การบูรณาการพันธกิจต่างๆ กับการเรียนการ

องค์ประกอบในการประกัน คุณภาพหลักสูตร	ตัวบ่งชี้	อธิบายกระบวนการหรือแสดงผล การดำเนินงานในประเด็นที่เกี่ยวข้อง
		<p>สอน ในระดับปริญญาตรี</p> <ul style="list-style-type: none"> - การช่วยเหลือ กำกับ ติดตาม ในการทำวิทยานิพนธ์และการค้นคว้าอิสระ และการตีพิมพ์ผลงานในระดับบัณฑิตศึกษา
	5.3 การประเมินผู้เรียน	<ul style="list-style-type: none"> - การประเมินผลการเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ - การตรวจสอบการประเมินผลการเรียนรู้ของนักศึกษา - การกำกับประเมินการจัดการเรียนการสอน และประเมินหลักสูตร (มคอ. 5 มคอ. 6 และ มคอ. 7) - การประเมินวิทยานิพนธ์และสารนิพนธ์ในระดับบัณฑิตศึกษา
	5.4 ผลการดำเนินงานหลักสูตรตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ	<ul style="list-style-type: none"> - ผลการดำเนินงานตามตัวบ่งชี้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ
	5.1 ผลการดำเนินงานตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ	<ul style="list-style-type: none"> - ผลการดำเนินงานตามตัวบ่งชี้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ
6. สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้	6.1 สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้	<ul style="list-style-type: none"> - ระบบการดำเนินงานของภาควิชา/คณะ/สถาบัน โดยมีส่วนร่วมของอาจารย์ประจำหลักสูตร เพื่อให้มีสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ - จำนวนสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ที่เพียงพอและเหมาะสมต่อการจัดการเรียนการสอน - กระบวนการปรับปรุงตามผลการประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาและอาจารย์ต่อสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้

2.3 การบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในของมหาวิทยาลัยนวมินทราธิราช

2.3.1 บริบทของมหาวิทยาลัยนวมินทราธิราช

1) ความเป็นมาของมหาวิทยาลัยนวมินทราธิราช

มหาวิทยาลัยนวมินทราธิราชจัดตั้งขึ้นจากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2540 มาตรา 41 ที่ระบุว่าให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถตั้งมหาวิทยาลัยได้ นายสมักร สุนทรเวช ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร (พ.ศ. 2543-2547) ในสมัยนั้นจึงมีแนวคิดเรื่องการจัดตั้งมหาวิทยาลัยของกรุงเทพมหานคร โดยมุ่งหวังว่ามหาวิทยาลัยจะเป็นทางเลือกใหม่ให้นักศึกษาที่ต้องการจะศึกษาเกี่ยวกับการบริหารจัดการเมือง ชุมชนเมือง สิ่งแวดล้อมและสังคม เช่น สาขานามัย สาขาวิศวกรรมสิ่งแวดล้อม เป็นต้น ได้มาศึกษาในมหาวิทยาลัยที่มีความเชี่ยวชาญในด้านของเมืองใหญ่ โครงการจัดตั้งมหาวิทยาลัยกรุงเทพมหานครจึงได้รับการบรรจุอยู่ในแผนพัฒนากรุงเทพมหานครฉบับที่ 6 (พ.ศ. 2545 - 2549) ตามยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านทรัพยากรมนุษย์และสังคม สาขาการศึกษา โครงการนี้ไม่สามารถดำเนินการให้แล้วเสร็จตามยุทธศาสตร์ที่วางไว้ เนื่องจากมีรายละเอียดที่ต้องวิเคราะห์ให้รอบด้านในหลายประเด็น จึงได้รับการสานต่อจากผู้ว่าราชการในลำดับต่อมา คือ นายอภิรักษ์ โกษะโยธิน (พ.ศ. 2547 - 2551) โดยแต่งตั้งคณะกรรมการอำนวยการโครงการจัดตั้งมหาวิทยาลัยกรุงเทพมหานคร (Bangkok Metropolitan University) เมื่อวันที่ 19 พฤศจิกายน 2547 ซึ่งมีศาสตราจารย์ ดร.วิจิตร ศรีสอ้าน เป็นประธานคณะกรรมการอำนวยการโครงการฯ และมีศาสตราจารย์นายแพทย์เกษม วัฒนชัย องคมนตรี เป็นที่ปรึกษาโครงการ ซึ่งทั้งสองท่านเห็นพ้องกันว่า การจัดตั้งมหาวิทยาลัยกรุงเทพมหานครมีความจำเป็นในสองประเด็นหลักคือ 1) เพื่อความคล่องตัวในการผลิตบุคลากรสาขาขาดแคลน เช่น แพทย์และพยาบาล เพราะกรุงเทพมหานครมีโรงพยาบาลในสังกัดถึง 9 แห่ง และมีสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษา 2 แห่ง ทำหน้าที่ผลิตแพทย์และพยาบาลอยู่เดิม คือ วิทยาลัยแพทยศาสตร์กรุงเทพมหานครและวชิรพยาบาล สอนหลักสูตรแพทยศาสตร์ ดำเนินการมาแล้ว 14 ปี อีกแห่งหนึ่ง คือ วิทยาลัยพยาบาลเกื้อการุณย์ เปิดสอนหลักสูตรพยาบาลศาสตร์มาแล้ว 51 ปี หากตั้งมหาวิทยาลัยกรุงเทพมหานคร วิทยาลัยทั้ง 2 แห่ง ก็พร้อมจะเป็นคณะแพทยศาสตร์วชิรพยาบาลและคณะพยาบาลศาสตร์เกื้อการุณย์ของมหาวิทยาลัยกรุงเทพมหานครทันที และ 2) เนื่องจากกรุงเทพมหานครยังเป็นเมืองใหญ่ที่มีปัญหามากมายที่ต้องอาศัยการวิเคราะห์และวิจัย เพื่อนำความรู้มาพัฒนาบุคลากรของกรุงเทพมหานครที่มีมากกว่า 8 หมื่นคน และแก้ปัญหากรุงเทพมหานคร การบริหารจัดการเมือง เพื่อให้เป็นต้นแบบการแก้ปัญหาเมืองใหญ่ มหาวิทยาลัยกรุงเทพมหานครจะไม่ซ้ำซ้อนกับมหาวิทยาลัยของรัฐที่เปิดดำเนินการอยู่ แต่จะเป็นมหาวิทยาลัยเฉพาะทาง มุ่งผลิตบุคลากรสาขาขาดแคลนและพัฒนาบุคลากร รวมทั้งการแก้ไขปัญหากรุงเทพมหานครในรูปแบบเครือข่ายเชื่อมโยงกับ

สถาบันอุดมศึกษาทั้งในและนอกประเทศ ในระหว่างนี้ได้มีการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ท่านผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร นายอภิรักษ์ โกษะโยธิน ได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการศึกษา แผนวิชาการ โครงสร้างกายภาพ การจัดองค์กรและการบริหารทรัพยากร โครงการและยกย่องพระราชบัญญัติจัดตั้งมหาวิทยาลัยกรุงเทพมหานคร เมื่อวันที่ 23 มกราคม 2549 โดยมี ศาสตราจารย์ ดร.วิจิตร ศรีสอาน เป็นประธานอนุกรรมในชุดนี้ ได้นำร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวเสนอต่อคณะรัฐมนตรี ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้รับหลักการร่างพระราชบัญญัติ เมื่อวันที่ 12 มิถุนายน 2550 โครงการนี้นับเป็นหนึ่งในโครงการเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ในวโรกาสที่ทรงครองสิริราชสมบัติครบ 60 ปี

คณะอนุกรรมการฯ ได้มีการประชุมเพื่อเตรียมความพร้อมอย่างสม่ำเสมอ จนเมื่อวันที่ 13 พฤศจิกายน 2553 พระราชบัญญัติจัดตั้งมหาวิทยาลัยกรุงเทพมหานครมีสถานะเป็นนิติบุคคลที่ไม่เป็นส่วนราชการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดินและกฎหมายว่าด้วยการปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม และไม่ใช่วิสัยศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณและกฎหมายอื่น มหาวิทยาลัยแพทยศาสตร์กรุงเทพมหานครและวชิรพยาบาลและวิทยาลัยพยาบาลเพื่อการอนุรักษ์เปลี่ยนแปลงสถานภาพเป็นคณะแพทยศาสตร์วชิรพยาบาลและคณะพยาบาลศาสตร์เพื่อการอนุรักษ์สืบจากนั้นมาพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานนามมหาวิทยาลัยว่า มหาวิทยาลัยนวมินทราชิราช ตั้งแต่วันที่ 3 มิถุนายน พ.ศ. 2554 ลงประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 130 ตอนที่ 53 วันที่ 20 มิถุนายน 2556 ประกอบด้วย 2 ส่วนงานที่จัดการเรียนการสอน คือ คณะแพทยศาสตร์วชิรพยาบาลและคณะพยาบาลศาสตร์เพื่อการอนุรักษ์และ 2 สำนักงาน คือ สำนักงานสภามหาวิทยาลัยและสำนักงานอธิการบดี ต่อมาสภามหาวิทยาลัยนวมินทราชิราช ในการประชุมครั้งที่ 11/2556 วันที่ 19 กันยายน 2556 ได้มีมติให้จัดตั้งส่วนงานเพิ่มขึ้นอีก 2 ส่วนงาน คือ วิทยาลัยพัฒนามหานครและวิทยาลัยชุมชนเมืองแห่งกรุงเทพมหานคร ตามประกาศมหาวิทยาลัย นวมินทราชิราช เรื่อง การจัดตั้งส่วนงานในมหาวิทยาลัยนวมินทราชิราช (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2556 ลงประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 130 ตอนพิเศษ 190 ง วันที่ 26 ธันวาคม 2556 ทำให้มหาวิทยาลัยประกอบด้วย 6 ส่วนงาน มหาวิทยาลัยมีอาคารสถานที่ตั้งของส่วนงานต่าง ๆ ดังนี้ 1) สำนักงานอธิการบดีและสำนักงานสภามหาวิทยาลัย ตั้งอยู่ที่ 131/6 ถนนขาว แขวงวชิรพยาบาล เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร 10300 2) คณะแพทยศาสตร์วชิรพยาบาล ตั้งอยู่ที่ 681 ถนนสามเสน แขวงวชิรพยาบาล เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร 10300 3) คณะพยาบาลศาสตร์เพื่อการอนุรักษ์ ตั้งอยู่ที่ 131/5 ถนนขาว แขวงวชิรพยาบาล เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร 10300 4) วิทยาลัยพัฒนามหานคร ตั้งอยู่ที่อาคารศรีจุลทรัพย์ ชั้น 19 ซอย 44 ถนนพระราม 1 กรุงเทพมหานคร 10330

ปัจจุบันมีการจัดการศึกษาหลักสูตรระดับปริญญาตรี รวม 2 หลักสูตร ประกอบด้วย 1) หลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต และ 2) หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต มีจำนวนนักศึกษารวมทั้งสิ้น 1,308 คน มีอาจารย์รวมทั้งสิ้น 346 คน ประกอบด้วยอาจารย์ที่มีคุณวุฒิปริญญาโท 293 คน ปริญญาเอก 251 คน ในจำนวนนี้มีผู้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ 41.5 คน รองศาสตราจารย์ 21 คน สถาบันได้กำหนดตำแหน่งของสถาบันไว้ที่กลุ่มสถาบันที่เน้นระดับปริญญาตรี (กลุ่ม ข) สำหรับปรัชญา วิทยาศาสตร์ และพันธกิจของมหาวิทยาลัย ดังนี้

ปณิธาน คือ ภูมิปัญญาแห่งมหานคร ส่วนวิสัยทัศน์ คือ มหาวิทยาลัยเพื่อการพัฒนามหานครและคุณภาพชีวิตคนเมือง (The University for Metropolitan Development and Quality of Urban Life) พันธกิจ คือ บูรณาการการศึกษาให้บริการวิชาการ จัดการความรู้ สร้างงานวิจัยและนวัตกรรม ทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมเพื่อตอบสนองความต้องการของเมืองและนำการเปลี่ยนแปลงที่ดีสู่สังคมเพื่อพัฒนามหานครให้เป็นเมืองน่าอยู่และมีสุขภาวะ โดยการสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างมหาวิทยาลัยภาครัฐ ภาคเอกชนและชุมชน

ในปีการศึกษา 2557 มีหลักสูตรที่เปิดสอนในระดับปริญญาตรี 2 หลักสูตร คือ หลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต และหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต

2) ผลการประเมินคุณภาพภายใน ปีการศึกษา 2557 ระดับสถาบัน

การดำเนินงานในภาพรวมอยู่ในระดับดี โดยมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.56 ส่วนผลการประเมินแต่ละองค์ประกอบ พบว่า องค์ประกอบที่ 1 การผลิตบัณฑิต (คะแนนเท่ากับ 3.34) ผลการดำเนินงานระดับพอใช้ ในขณะที่องค์ประกอบที่ 2 การวิจัย (คะแนนเท่ากับ 3.61) องค์ประกอบที่ 3 การบริการวิชาการ (คะแนนเท่ากับ 4.00) องค์ประกอบที่ 4 การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม (คะแนนเท่ากับ 4.00) องค์ประกอบที่ 5 การบริหารจัดการ (คะแนนเท่ากับ 3.57) อยู่ในระดับดี

จากผลการประเมินดังกล่าวข้างต้น คณะกรรมการฯ ได้ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับจุดเด่น และข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนา ดังนี้

จุดเด่น ได้แก่

1. มหาวิทยาลัยมีเอกลักษณ์และอัตลักษณ์ชัดเจน โดยเน้นการเป็นมหาวิทยาลัยเพื่อพัฒนามหานครแสดงถึงการปฏิบัติงานที่เน้นการจัดการศึกษาเพื่อบริการแก่ผู้รับบริการที่เป็นสังคมเมืองชัดเจน ทำให้แนวทางการพัฒนามหาวิทยาลัยโดดเด่นและแตกต่างกับการจัดการศึกษาของมหาวิทยาลัยแห่งอื่น ๆ อย่างชัดเจน

2. มหาวิทยาลัยมีทีมบริหารที่มีวิสัยทัศน์ มีความมุ่งมั่น เต็มใจปฏิบัติงาน ตั้งใจที่จะพัฒนามหาวิทยาลัยไปสู่เป้าหมาย ตั้งแต่กรรมการสภามหาวิทยาลัย ทีมบริหาร หากมีการดำเนินการ

ที่มีระบบ มีทิศทางปฏิบัติงาน มีการติดตามผลลัพธ์ที่ดีจะทำงานทุกด้านบรรลุเป้าหมายตามวัตถุประสงค์ได้

ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนา ได้แก่

1. มหาวิทยาลัยควรมีแผนการสรรหา การคัดเลือกบุคลากร ทั้งสายวิชาการและสายสนับสนุนที่เข้าใจบริบทและเป้าหมายของมหาวิทยาลัย โดยเฉพาะอย่างยิ่งบุคลากรสายวิชาการ ควรสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับบริบทขององค์ความรู้ของมหานคร โดยอาจมีการพัฒนาหรือมีกระบวนการจัดเก็บข้อมูล การจัดทำ การจัดการความรู้เกี่ยวกับบริบทของการเป็นองค์กรเพื่อพัฒนา มหานคร และนำองค์ความรู้มาบูรณาการกับวิชาชีพของหลักสูตร จะทำให้เกิดความโดดเด่นและ ผู้สำเร็จการศึกษาจะมีคุณสมบัติพิเศษที่ไม่เหมือนกับการจัดการศึกษาของสถาบันการศึกษาอื่น ๆ

2. มหาวิทยาลัยควรมีการทบทวนแผนกลยุทธ์ โดยปรับตัวบ่งชี้ของแผนให้มีความเข้มแข็งและโดดเด่น เพื่อตอบโจทย์มหานครได้ดียิ่งขึ้น รวมทั้งวางแผนในการนำแผนกลยุทธ์เป็นตัวหลักในการบริหารจัดการพันธกิจทั้ง 4 ด้าน และควรมีการกำกับ การเขียน โครงการทุกโครงการ จะต้องมีความชัดเจนความสำเร็จของกิจกรรม โครงการดังกล่าว เพื่อจะทำให้การปฏิบัติงานทุกโครงการทุกกิจกรรมมีผลลัพธ์ชัดเจน

3. ฝ่ายบริหารควรวางแนวทางการพัฒนามหาวิทยาลัย มีความเป็นอิสระ ความคล่องตัว ทั้งทางด้านงบประมาณที่รับจากกรุงเทพมหานคร รวมทั้งการดำเนินการปรับปรุงกฎระเบียบให้ทันสมัย เหมาะกับการดำเนินงานของมหาวิทยาลัย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง กฎระเบียบที่เกี่ยวกับบุคลากร เช่น การกำหนด career path และการสร้างขวัญกำลังใจให้แก่สายวิชาการและสายสนับสนุน

4. ควรมีการพัฒนาระบบฐานข้อมูลเพื่อการบริหาร และการประชาสัมพันธ์ มหาวิทยาลัยโดยใช้สื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัยให้กับหน่วยงานทั้งภายในและภายนอก โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ความเชื่อมโยงระหว่างหน่วยงานในมหาวิทยาลัย การวางแผนจัดระบบการประชุม การเสนอข้อมูลข่าวสารให้กับกลุ่มเป้าหมายต้องทันเวลา ทัวถึงและเกิดประโยชน์แก่บุคลากรภายในมหาวิทยาลัยอย่างแท้จริง เพื่อสร้างการมีส่วนร่วมระหว่างคณะทุกคณะและมหาวิทยาลัย

5. การจัดกิจกรรมการดำเนินงานต่าง ๆ ของคณะและมหาวิทยาลัย ควรมีการจัดทำแผนการปฏิบัติร่วมกันอย่างเหมาะสม เพื่อบุคลากรที่เกี่ยวข้องจะสามารถนำไปวางแผนการสอน และการปฏิบัติงานที่เกี่ยวกับนักศึกษาได้ จะทำให้ไม่เกิดปัญหากระทบต่องานประจำ เช่น การดชั้นเรียน การเลื่อนนัดผู้ป่วย เป็นต้น

2.3.2 บริบทของคณะพยาบาลศาสตร์เกื้อการุณย์

คณะพยาบาลศาสตร์เกื้อการุณย์ มหาวิทยาลัยนวมินทราธิราช ตั้งอยู่ ณ เลขที่ 131/5 ถนนขาว แขวงวชิรพยาบาล เขตคูสิต กรุงเทพมหานคร 10300 โทรศัพท์ 02-241-6500-9 โทรสาร 02-241-6521, 02 241-6527 E-mail: Kc_college@hotmail.com Website: <http://www.kcn.ac.th> บนพื้นที่ดิน จำนวน 6 ไร่ 2 งาน 79 (3/4) ตารางวา รวมพื้นที่ใช้สอยทั้งหมด 35,113 ตารางเมตร ประกอบด้วยอาคารเรียนและหอพัก ทั้งหมด 5 อาคาร โดยมี อธิการบดี คือ รองศาสตราจารย์อนันต์ มโนมัยพิบูลย์ และคณบดี คือ รองศาสตราจารย์ ดร.บุญทิวา สุ่วิทย์

1) ประวัติความเป็นมา

คณะพยาบาลศาสตร์เกื้อการุณย์ มหาวิทยาลัยนวมินทราธิราช ได้พัฒนามาจากวิทยาลัยพยาบาลเกื้อการุณย์ ซึ่งเป็นนามที่ได้รับพระมหากรุณาธิคุณ พระราชทานจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชฯ มหาราช เมื่อ พ.ศ. 2519 ยังความปลาบปลื้มให้แก่ ผู้บริหาร คณาจารย์ บุคลากร ศิษย์เก่า และนักศึกษาเป็นล้นพ้น คณะฯ ได้ถือกำเนิดมาจากการรวมโรงเรียนพยาบาลที่มีประวัติอันยาวนาน 2 แห่ง

แห่งที่ 1 โรงเรียนพยาบาลผดุงครรภ์และอนามัย วชิรพยาบาล แนวคิดเรื่องการก่อตั้งโรงเรียนพยาบาลมีมาตั้งแต่ก่อนปี พ.ศ. 2494 ได้รับการสนับสนุนจาก ฯพณฯ พลเอกมังกร พรหมโยธี คุณพระชาลวชิรเวช (นายแพทย์แสง สุทธิพงศ์) พร้อมทั้งคณะเทศมนตรีและสมาชิกสภาเทศบาลนครกรุงเทพ โดยมีนายแพทย์ประพนธ์ เสรีรัตน์ ซึ่งดำรงตำแหน่งนายแพทย์ผู้อำนวยการวชิรพยาบาล และนายแพทย์เสนอ ตันตเศรษฐิติ ตำแหน่งนายแพทย์สัลยกรรมกระดูก เป็นผู้ดำเนินการก่อตั้งและเสนอให้ได้งบประมาณในปี พ.ศ. 2495-2496 โดยใช้สถานที่ ณ วชิรพยาบาล เปิดรับสมัครนักเรียน รุ่นแรกเมื่อวันที่ 20 พฤษภาคม 2497

โรงเรียนพยาบาลนี้มีฐานะเป็นหน่วยการศึกษาพยาบาลของวชิรพยาบาล โดยมีสถานที่ทำการอยู่ชั้น 2 ตึกวชิรานุสรณ์ (ตึกเหลือง) ภายในมีห้องทำงานของครู ห้องสมุด ห้องสาธิตการพยาบาล ห้องศึกษาค้นคว้า ห้องทดลองวิทยาศาสตร์ โดยใช้ห้องพระประวัติเป็นห้องเรียน ส่วนชั้นที่ 3 ใช้เป็นห้องนอนของนักเรียนพยาบาลตั้งแต่วันที่ 1-4

หลักสูตรในระยะเริ่มแรกใช้หลักสูตรเช่นเดียวกับโรงเรียนพยาบาลแห่งอื่น ๆ กำหนดเวลาเรียน 3 ปี 6 เดือน ต่อมา อาจารย์ออบทิพย์ แดงสว่าง ซึ่งเป็นครูพยาบาลที่มีประสบการณ์จากศิริราชพยาบาล โดยท่านได้รับพระมหากรุณาธิคุณจากสมเด็จพระราชบิดาไปศึกษาวิชาการพยาบาลทั่วไปและการบริหารโรงเรียนพยาบาลจากประเทศฟิลิปปินส์ และได้รับทุนจากมูลนิธิร็อกกี้เฟลเลอร์ ไปศึกษาวิชาการบริหารโรงเรียนพยาบาลเพิ่มเติมจาก Western Research University และการพยาบาลสาธารณสุขจาก Teacher College ประเทศสหรัฐอเมริกา ทำให้ท่านอาจารย์ออบทิพย์

สามารถนำความรู้และประสบการณ์อันทรงคุณค่ามาวางรากฐานให้แก่การศึกษาพยาบาลของโรงเรียนพยาบาลผดุงครรภ์และอนามัย วชิรพยาบาล และเป็นผู้จัดทำหลักสูตรเพิ่มเติมเนื้อหาด้านการพยาบาลสาธารณสุข จึงเป็นหลักสูตรการพยาบาลผดุงครรภ์และอนามัย ใช้เวลาเรียน 4 ปี ซึ่งเป็นหลักสูตรที่ทันสมัยสอดคล้องกับแผนพัฒนาสาธารณสุขแห่งชาติ ต่อมาท่านอาจารย์อภิตพิศตระหนักว่าโรงเรียนพยาบาลควรมีสถานที่เป็นสัดส่วน เพราะเป็นสถาบันการศึกษาของกุลสตรีสมควรมีหอพักที่มีคุณภาพ มีสนามกีฬาและสถานที่พักผ่อนสันทนาการ โดยมีจุดประสงค์ผลิตพยาบาลเพื่อแก้ไขปัญหาการขาดแคลนพยาบาล จึงได้มีการดำเนินการจัดซื้อที่ดิน โดยความร่วมมือระหว่างนายแพทย์ประพนธ์ เสรีรัตน์ อาจารย์อภิตพิศ แดงสว่าง และอาจารย์สมรวย สุขพิศาล ได้ตกลงเลือกที่ดินดิคริมน้ำเจ้าพระยาซึ่งเป็นวังวัฒนาของ หม่อมคลอง ไชยยันต์ (หม่อมหลวงคลอง สนิทวงศ์ เป็นหม่อมในพลเรือตรีหม่อมเจ้าถาวรมงคลวงศ์ ไชยยันต์) เนื้อที่จำนวน 6 ไร่ 2 งาน 73 (3/4) ตารางวา เป็นจำนวนเงิน 3,473,256 บาท ที่ดินนี้ได้รับโอนเพื่อให้สร้างโรงเรียนพยาบาลเมื่อวันที่ 23 พฤษภาคม 2499 ที่ดินดังกล่าวจึงเป็นที่ตั้งของสถาบันการศึกษาพยาบาลและหอพักนักศึกษาพยาบาลครบจนกระทั่งทุกวันนี้

ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2497-2513 หลักสูตรการศึกษารับผู้สำเร็จการศึกษามัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยเรียน 4 ปี จากเดิมโรงเรียนพยาบาลฯ เป็นหน่วยการศึกษาของโรงพยาบาลวชิระ ได้เปลี่ยนสถานภาพเป็นแผนกพยาบาลและกองการศึกษาพยาบาล ซึ่งมี 2 แผนก คือ แผนกธุรการและแผนกโรงเรียน ต่อมาในปี พ.ศ. 2514 ได้ปรับปรุงหลักสูตรเป็นหลักสูตรการพยาบาลอนามัยและผดุงครรภ์ รับผู้สำเร็จการศึกษามัธยมศึกษาปีที่ 5 สายสามัญ เรียนระยะเวลา 3 ปี 6 เดือนและเปลี่ยนชื่อจากโรงเรียนพยาบาลอนามัยและผดุงครรภ์ วชิรพยาบาล เป็นวิทยาลัยพยาบาลอนามัยและผดุงครรภ์ วชิรพยาบาล

แห่งที่ 2 โรงเรียนพยาบาลผดุงครรภ์และอนามัย โรงพยาบาลกลาง ก่อตั้งขึ้น ในปี พ.ศ. 2511 นายชำนาญ ยุวบูรณ์ นายกเทศมนตรีเทศบาลนครกรุงเทพในเวลานั้น ได้อนุมัติให้สร้างตึกโรงเรียนพยาบาลผดุงครรภ์และอนามัยโรงพยาบาลกลาง ในพื้นที่ด้านข้างและด้านหลังของโรงพยาบาลกลาง การก่อสร้างแล้วเสร็จเมื่อ วันที่ 24 กันยายน พ.ศ. 2512 และได้เปิดดำเนินการเมื่อวันที่ 17 พฤษภาคม 2513 รับผู้สำเร็จการศึกษามัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยเรียนหลักสูตร 4 ปี มีอาจารย์เจริญ ศรียาภักย์ เป็นอาจารย์ใหญ่ และนายแพทย์คัมภีร์ มัลลิกะมาส เป็นผู้อำนวยการโรงพยาบาลกลาง ต่อมาในปี พ.ศ. 2515 รับผู้สำเร็จการศึกษามัธยมศึกษาปีที่ 5 เรียนระยะเวลา 3 ปี 6 เดือน เช่นเดียวกับวิทยาลัยพยาบาลแห่งที่ 1

ปี พ.ศ. 2519 คณะผู้บริหารกรุงเทพมหานคร มีความเห็นว่าวิทยาลัยทั้งสองแห่งดังกล่าว มีวัตถุประสงค์ในการดำเนินงานเช่นเดียวกัน จึงได้รวมกิจการเข้าเป็นวิทยาลัยเดียวกันขึ้นตรงต่อ สำนักการแพทย์ กรุงเทพมหานคร และได้ขอพระราชทานนามจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ภูมิพลอดุลยเดช ซึ่งทรงพระราชทานนามว่า “วิทยาลัยพยาบาลเกื้อการุณย์” การดำเนินงานของ วิทยาลัยฯ มีการพัฒนามาเป็นลำดับเพื่อเป็นสถาบันอุดมศึกษาของกรุงเทพมหานครในการผลิต บัณฑิตพยาบาลที่มีความรู้คู่คุณธรรม และเป็นสถาบันหลักในการประสานความร่วมมือด้าน วิชาการและการพัฒนาบุคลากรด้านการพยาบาลของกรุงเทพมหานคร หลักสูตรที่เปิดสอนได้มีการ พัฒนาอย่างต่อเนื่องเพื่อให้สามารถตอบสนองความต้องการด้านสุขภาพของประชาชน โดยเฉพาะ อย่างยิ่งประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

ปี พ.ศ. 2526 วิทยาลัยพยาบาลเกื้อการุณย์ได้ปรับปรุงหลักสูตรเป็นประกาศนียบัตร พยาบาล-ศาสตร์ (เทียบเท่าปริญญาตรี) โดยใช้เวลาในการศึกษา 4 ปี

ปี พ.ศ. 2531 วิทยาลัยพยาบาลเกื้อการุณย์ได้มีการดำเนินงานเพื่อเป็นสถาบันสมทบของ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ตามประกาศทบวงมหาวิทยาลัย ในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 106 ตอนที่ 120 ลงวันที่ 1 สิงหาคม 2532 และเปลี่ยนชื่อหลักสูตรเป็นหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต

ปี พ.ศ. 2536 วิทยาลัยพยาบาลเกื้อการุณย์ได้เปลี่ยนมาสมทบของมหาวิทยาลัยมหิดล ตามประกาศทบวงมหาวิทยาลัย ในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 111 ตอนพิเศษ 44 ง ลงวันที่ 21 พฤศจิกายน 2537 วิทยาลัยพยาบาลเกื้อการุณย์ได้ปรับปรุงหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตทุก 4-5 ปี จึงใช้ชื่อหลักสูตรฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2541 ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2546 และฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2552 เพื่อให้การจัดการศึกษาสามารถได้คุณลักษณะบัณฑิตสอดคล้องกับความต้องการของสังคม และมีสมรรถนะด้านการปฏิบัติการพยาบาลตามที่สภาการพยาบาลกำหนด

ปี พ.ศ. 2536 วิทยาลัยพยาบาลเกื้อการุณย์ ได้เข้าเป็นสถาบันสมทบของ มหาวิทยาลัยมหิดล ตามประกาศทบวงมหาวิทยาลัย ในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 111 ตอนพิเศษ 44 ลงวันที่ 21 พฤศจิกายน พ.ศ. 2537

ปี พ.ศ. 2553 วิทยาลัยพยาบาลเกื้อการุณย์ได้มีฐานะเป็นส่วนงานหนึ่งของมหาวิทยาลัย กรุงเทพมหานคร (นวมินทราชินราช) โดยเรียกชื่อว่า คณะพยาบาลศาสตร์เกื้อการุณย์ ตาม พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2553 ในวันที่ 13 พฤศจิกายน พ.ศ. 2553 ต่อมา พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชฯมหาราช ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทาน นาม “มหาวิทยาลัยกรุงเทพมหานคร” เป็น “มหาวิทยาลัยนวมินทราชินราช” ตั้งแต่วันที่ 3 มิถุนายน 2554 ตามหนังสือสำนักราชเลขานุการ ที่ รล 002.4/9396 ลงวันที่ 17 มิถุนายน 2554

ปี พ.ศ. 2554 คณะพยาบาลศาสตร์เกื้อการุณย์ได้พัฒนาหลักสูตรจากฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2552 เป็นฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2555 ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 และมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาพยาบาลศาสตร์ (มคอ.1) เพื่อเป็นแนวทางพัฒนาบัณฑิตให้มีคุณลักษณะตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่กำหนดในมาตรฐานคุณวุฒิสถาพยาบาลศาสตร์ พร้อมกันนี้ทางคณะฯ ได้ปรับสาระสำคัญในส่วนปรัชญาของหลักสูตรให้สอดคล้องกับการจัดตั้งมหาวิทยาลัยนวมินทราชินาธิราช แผนการศึกษาแห่งชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และแผนบริหารราชการกรุงเทพมหานคร ซึ่งหลักสูตรนี้ผ่านการเห็นชอบจากสภามหาวิทยาลัยนวมินทราชินาธิราช เมื่อวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2555 ผ่านการรับรองจากสภาการพยาบาล เมื่อวันที่ 26 เมษายน 2555 และผ่านการเห็นชอบจากสำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา เมื่อวันที่ 3 กันยายน 2555 โดยได้เปิดดำเนินการสอนโดยใช้หลักสูตรนี้เมื่อเดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2555

ปี พ.ศ. 2558 คณะฯ ได้พัฒนาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตจากฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2555 เป็นฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2559 ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาพยาบาลศาสตร์ (มคอ. 1) เพื่อเป็นแนวทางพัฒนาบัณฑิตให้มีคุณลักษณะตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่กำหนดในมาตรฐานคุณวุฒิสถาพยาบาลศาสตร์ พร้อมกันนี้ทางคณะฯ ได้ปรับสาระสำคัญในส่วนปรัชญาของหลักสูตรให้สอดคล้องกับการจัดตั้งมหาวิทยาลัยนวมินทราชินาธิราช แผนการศึกษาแห่งชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และแผนบริหารราชการกรุงเทพมหานครซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี (4 ปี) ทางวิชาชีพพยาบาลและผดุงครรภ์ตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรีสาขาวิชาพยาบาลศาสตร์ พ.ศ. 2552 ได้รับการอนุมัติจากสภามหาวิทยาลัยนวมินทราชินาธิราช ในการประชุมครั้งที่ 3/2559 วันที่ 23 มีนาคม 2559 ได้รับการเห็นชอบจากสภาการพยาบาล ในการประชุม เมื่อวันที่ 19 สิงหาคม 2559 และคณะกรรมการการอุดมศึกษารับทราบการปรับปรุงหลักสูตร เมื่อวันที่ 16 พฤษภาคม 2560 โดยได้เปิดดำเนินการสอนโดยใช้หลักสูตรนี้ เดือนสิงหาคม 2559 โดยในปีการศึกษา 2562 คณะมีการเปิดสอน โดยใช้หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2559 ใช้เปิดสอนในนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 1-4

ปัจจุบันคณะพยาบาลศาสตร์เกื้อการุณย์ มหาวิทยาลัยนวมินทราชินาธิราช เป็นสถาบันกลุ่ม ข สถาบันที่เน้นการผลิตบัณฑิตเฉพาะทางระดับปริญญาตรี โดยระบบประกันคุณภาพภายในจะครอบคลุมพันธกิจหลัก 4 ประการของการอุดมศึกษา ได้แก่ การผลิตบัณฑิต การวิจัย การบริการทางวิชาการ และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม รวมทั้งพันธกิจการบริหารจัดการ ปีการศึกษา 2562 มีหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตที่เปิดสอน คือ หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ฉบับ

ปรับปรุง ปีพุทธศักราช 2559 โดยมีปรัชญา (Philosophy) ดังนี้ การบรรเทาทุกข์แก่ผู้อื่นเป็นความสุขอย่างยิ่งของพวกเรา และมีพันธกิจ (Mission) คือ เพื่อผลิตบัณฑิตและพัฒนาศักยภาพพยาบาลให้มีความเชี่ยวชาญด้านการดูแลสุขภาพ มุ่งพัฒนางานวิจัย ให้บริการวิชาการแก่สังคม ที่มีเครือข่ายทุกระดับ อนุรักษ์ค่านิยมและศิลปวัฒนธรรมไทย ตลอดจนพัฒนาระบบประกันคุณภาพ การศึกษาอย่างต่อเนื่อง ส่วนค่านิยมขององค์กร (Core Values) คือ บุคลากรของคณะพยาบาล ศาสตร์เกื้อการุณย์ ได้ร่วมกันสร้างค่านิยมขององค์กร โดยการนำคำที่มีความสอดคล้องกับชื่อสถาบัน คือ KARUN นำมาเป็นแนวทางในการพัฒนาค่านิยมร่วมได้แก่ K = Keeness (กระตือรือร้น สนใจใฝ่เรียนรู้ เพื่อส่งเสริมความเชี่ยวชาญ) A = Altruism (มีน้ำใจอุทิศตนเพื่อส่วนรวม) R = Respect (เคารพ ให้เกียรติ รับฟังความคิดเห็นผู้อื่น) U = Unity (รู้จักสามัคคี ร่วมมือร่วมใจ เพื่อความสำเร็จขององค์กร) และ N = Nurture (มีจิตเมตตา ดูแลผู้ใช้บริการด้วยความเอื้ออาทร)

2) ผลการประเมินตนเองรายตัวบ่งชี้ตามองค์ประกอบคุณภาพ ระดับหลักสูตร ประจำปี การศึกษา 2562

ตัวบ่งชี้	ผลการประเมินตนเอง
องค์ประกอบที่ 1 การกำกับมาตรฐาน	
ตัวบ่งชี้ที่ 1.1 การบริหารจัดการหลักสูตรตามเกณฑ์มาตรฐาน หลักสูตรที่กำหนดโดย สกอ.	ผ่าน
ผลการประเมินรายองค์ประกอบที่ 1 การกำกับมาตรฐานหลักสูตร	หลักสูตรได้มาตรฐาน
องค์ประกอบที่ 2 บัณฑิต	
ตัวบ่งชี้ที่ 2.1 คุณภาพบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ ระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ	3.92 คะแนน
ตัวบ่งชี้ที่ 2.2 ร้อยละของบัณฑิตปริญญาตรีที่ได้อ่านทำหรือประกอบอาชีพอิสระภายใน 1 ปี	5.00 คะแนน
ผลการประเมินรายองค์ประกอบที่ 2 บัณฑิต	เฉลี่ย 4.46 คะแนน
องค์ประกอบที่ 3 นักศึกษา	
ตัวบ่งชี้ที่ 3.1 การรับนักศึกษา	4.00 คะแนน
ตัวบ่งชี้ที่ 3.2 การส่งเสริมและพัฒนานักศึกษา	4.00 คะแนน
ตัวบ่งชี้ที่ 3.3 ผลที่เกิดกับนักศึกษา	4.00 คะแนน
ผลการประเมินรายองค์ประกอบที่ 3 นักศึกษา	เฉลี่ย 4.00 คะแนน

ตัวบ่งชี้	ผลการประเมินตนเอง
องค์ประกอบที่ 4 อาจารย์	
ตัวบ่งชี้ที่ 4.1 การบริหารและพัฒนาอาจารย์	4.00 คะแนน
ตัวบ่งชี้ที่ 4.2 คุณภาพอาจารย์	5.00 คะแนน
- ร้อยละของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรที่มีคุณวุฒิปริญญาเอก	5.00 คะแนน
- ร้อยละของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรที่ดำรงตำแหน่งทางวิชาการ	5.00 คะแนน
- ผลงานวิชาการของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร	5.00 คะแนน
ตัวบ่งชี้ที่ 4.3 ผลที่เกิดกับอาจารย์	5.00 คะแนน
ผลการประเมินรายองค์ประกอบที่ 4 อาจารย์	เฉลี่ย 4.67 คะแนน
องค์ประกอบที่ 5 หลักสูตร การเรียนการสอน การประเมินผู้เรียน	
ตัวบ่งชี้ที่ 5.1 สาระของรายวิชาในหลักสูตร	4.00 คะแนน
ตัวบ่งชี้ที่ 5.2 การวางระบบผู้สอนและกระบวนการจัดการเรียนการสอน	4.00 คะแนน
ตัวบ่งชี้ที่ 5.3 การประเมินผู้เรียน	4.00 คะแนน
ตัวบ่งชี้ที่ 5.4 ผลการดำเนินงานหลักสูตรตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ	5.00 คะแนน
ผลการประเมินรายองค์ประกอบที่ 5 หลักสูตร การเรียนการสอน การประเมินผู้เรียน	เฉลี่ย 4.25 คะแนน
องค์ประกอบที่ 6 สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้	
ตัวบ่งชี้ที่ 6.1 สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้	4.00 คะแนน
ผลการประเมินรายองค์ประกอบที่ 6 สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้	เฉลี่ย 4.00 คะแนน
ค่าเฉลี่ย 13 ตัวบ่งชี้	$55.92/13 = 4.22$ คะแนน ผลการประเมินคุณภาพอยู่ในระดับดีมาก

ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนา ได้แก่

องค์ประกอบที่ 1 การกำกับมาตรฐาน

ตัวบ่งชี้ที่ 1.1 การบริหารจัดการหลักสูตร อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรควรมีบทบาทหน้าที่ให้ชัดเจนในการบริหารจัดการหลักสูตรตามเกณฑ์มาตรฐาน ควรเขียนผลการดำเนินการให้ครอบคลุมเกณฑ์ 5 ข้อ และมีการอ้างอิงเอกสารหลักฐานที่ง่ายและสะดวกในการตรวจสอบ และการปรับปรุงหลักสูตรตามรอบระยะเวลาที่กำหนด 5 ปี ควรมีระบบและกลไกที่ชัดเจนในการปรับปรุง/พัฒนาหลักสูตรโดยการทำเป็น Flow chart เพื่อให้เห็นกระบวนการที่ชัดเจน

แนวทางการพัฒนา

ประชุมทบทวนหน้าที่ของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรทั้ง 5 คน และมีการแบ่งหน้าที่และความรับผิดชอบหลักในเรื่องต่าง ๆ ปรับปรุงแบบการรายงานให้ชัดเจนพร้อมทั้งจัดหลักฐานอ้างอิงให้ครบรวมทั้งเอื้อต่อการตรวจสอบ และจัดทำระบบและกลไกการพัฒนาหลักสูตรให้ชัดเจนขึ้น พร้อมทั้งนำระบบและกลไกไปใช้ในการพัฒนาหลักสูตร

องค์ประกอบที่ 2 บัณฑิต

ตัวบ่งชี้ที่ 2.1 คุณภาพบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ควรนำข้อมูลผลการประเมินคุณภาพบัณฑิตตามกรอบ TQF ที่ได้ในแต่ละปีไปวางแผนในการพัฒนาหลักสูตรต่อไปเพื่อให้ได้คุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ ตัวบ่งชี้ที่ 2.2 การได้งานทำของผู้สำเร็จการศึกษา ซึ่งเป็นจุดแข็ง คือ ผู้สำเร็จการศึกษาทั้งหมดมีงานทำ 100%

แนวทางการพัฒนา

นำผลลัพธ์การเรียนรู้ทั้ง 6 ด้าน มาปรับปรุงการพัฒนาหลักสูตรปีการศึกษาถัดไป

องค์ประกอบที่ 3 นักศึกษา

ตัวบ่งชี้ที่ 3.1 การรับนักศึกษา และตัวบ่งชี้ที่ 3.2 การส่งเสริมและพัฒนานักศึกษา มีการพัฒนากระบวนการจากผลการประเมิน แต่ไม่มีผลจากการปรับปรุงให้เห็นชัดเจนเป็นรูปธรรม ส่วนตัวบ่งชี้ที่ 3.3 ผลที่เกิดกับนักศึกษา มีแนวโน้มผลการดำเนินงานที่ดีขึ้นในบางเรื่อง คือ ผลการจัดการข้อร้องเรียนของนักศึกษา ส่วนการคงอยู่และการสำเร็จการศึกษานำมาซึ่งผลการดำเนินงานไม่ดีขึ้น

แนวทางการพัฒนา

จัดให้มีการปรับปรุงกระบวนการรับนักศึกษาอย่างครบวงจร PDCA และชัดเจนยิ่งขึ้น และวางแผน กำกับติดตาม อัตราการคงอยู่ อัตราการสำเร็จการศึกษา รวมถึงความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการเตรียมความพร้อมก่อนเข้ารับการศึกษาและกิจกรรมการส่งเสริมและพัฒนานักศึกษาอย่างชัดเจนตรงประเด็น

องค์ประกอบที่ 4 อาจารย์

ตัวบ่งชี้ที่ 4.1 การบริหารและพัฒนาอาจารย์ ควรวางระบบและกลไกการบริหารและพัฒนาอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรที่เป็นรูปธรรม เป็นลายลักษณ์อักษรให้ทุกคนในองค์กรทราบ เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติร่วมกันที่แสดงถึงคุณภาพ ระบบการคัดเลือก รวมทั้งจัดทำแผนการพัฒนา อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรให้มีคุณสมบัติตามเกณฑ์ โดยเฉพาะคุณวุฒิและผลงานวิชาการ ตัวบ่งชี้ที่ 4.2 คุณภาพอาจารย์ เอกสารและหลักฐานควรจัดเตรียมให้สะดวกในการประเมินและตรวจสอบ หรืออาจ link เอกสารในแต่ละท่าน และตัวบ่งชี้ที่ 4.3 ผลที่เกิดขึ้นกับอาจารย์ ควรมีการนำเสนอผลการประเมินความพึงพอใจของอาจารย์ในข้อที่คะแนนลดลงในปีการศึกษา 2561 ไปวางแผนการบริหารและพัฒนาอาจารย์

แนวทางการพัฒนา

วางระบบและกลไกการบริหารและพัฒนาอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรที่เป็นรูปธรรม จัดให้มีการปรับปรุงกระบวนการการบริหารและพัฒนาอาจารย์อย่างครบวงจร PDCA และชัดเจนยิ่งขึ้น ปรับปรุงการบันทึกรายงานการประชุมให้ชัดเจนทั้งในประเด็นการวางแผน กำกับ ติดตาม และประเมินผล ปรับรูปแบบการรายงานให้ชัดพร้อมทั้งจัดทำหลักฐานอ้างอิงให้ครบทั้งเพื่อการตรวจสอบ และปรับปรุงการวางแผนพัฒนาอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรโดยระบุกิจกรรมให้ชัดเจนเป็นรูปธรรม

องค์ประกอบที่ 5 หลักสูตร การเรียนการสอน การประเมินผู้เรียน

ตัวบ่งชี้ที่ 5.1 สารของรายวิชาในหลักสูตร มีการออกแบบรายวิชาเกี่ยวกับสุขภาพคน เมืองสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของคณะและพันธกิจของมหาวิทยาลัย มีการปรับปรุงเนื้อหาในรายวิชาให้ทันสมัย เช่น วิชาเกษตรวิทยา วิชาแนวโน้มการพยาบาล ฯลฯ หลักสูตรแสดงผลลัพธ์การเรียนรู้ที่ชัดเจนและมี มคอ.3 มคอ.4 ทุกรายวิชา ทั้งนี้ยังไม่มีผลจากการปรับปรุงที่ชัดเจนเป็นรูปธรรม ตัวบ่งชี้ที่ 5.2 การวางระบบผู้สอนและกระบวนการจัดการเรียนการสอน ควรเขียนผลการประเมินและนำผลจากการประเมินไปปรับปรุงให้ชัดเจนเป็นรูปธรรม ระบบและกลไกในการกำหนดผู้สอนควร จะประกาศให้อาจารย์ทุกคนทราบและดำเนินการไปในทิศทางเดียวกัน การกำกับ ติดตามและตรวจสอบการจัดทำแผนการเรียนรู้ (มคอ.3, มคอ.4) การกำกับ ติดตามอย่างไร โดยใคร ผลการดำเนินการเป็นอย่างไร และการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรีที่มีการบูรณาการกับการวิจัย ควรเขียนให้ชัดเจน เช่น ชื่อการวิจัย...บูรณาการกับจัดการเรียนการสอนวิชา... ผลการดำเนินการเป็นอย่างไร เกิดผลการเรียนรู้ตามที่กำหนดหรือไม่ ควรมีการกำหนดไว้ในรายวิชา มคอ. 3 และวางแผนก่อนเปิดการเรียนว่าต้องการให้เกิดผลลัพธ์การเรียนรู้ในเรื่องใด ตัวบ่งชี้ที่ 5.3 การประเมินผู้เรียน ไม่มีผลจากการปรับปรุงที่ชัดเจนเป็นรูปธรรม ควรสรุป learning outcome ในแต่ละ

รายวิชาเพื่อให้อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร ได้กำกับติดตามกระบวนการจัดการเรียนการสอนว่าบรรลุตาม มคอ.2 หรือไม่ ต้องมีการสรุปและตรวจสอบผลการประเมินผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ใน มคอ.5 และมคอ.6 เพื่อนำไปสู่การพัฒนา และการประเมินผลการเรียนรู้ควรออกแบบการประเมิน เพื่อให้ได้คำตอบว่าการจัดการเรียนการสอนแต่ละรายวิชาเกิดผลการเรียนรู้ตามกำหนดใน มคอ.2, 3, 4 หรือไม่ มีประเด็นปัญหาอะไร ปรับปรุงอย่างไร

แนวทางการพัฒนา

จัดให้มีการปรับปรุงกระบวนการวางแผนระบบผู้สอนและกระบวนการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรอย่างครบวงจร PDCA และชัดเจนยิ่งขึ้น ประกาศระบบและกลไกในการกำหนดผู้สอนให้อาจารย์ผู้ร่วมสอนทุกคนในหลักสูตรทราบเพื่อให้เกิดแนวปฏิบัติงานไปในทิศทางเดียวกัน วางแผนอย่างเป็นรูปธรรมในการกำกับ ติดตามและตรวจสอบการจัดทำแผนการเรียนรู้อันสอดคล้องกับผลการเรียนรู้แต่ละรายวิชาที่กำหนดใน มคอ.2 ให้ชัดเจน เช่น การกำกับ ติดตาม และตรวจสอบการจัดทำแผนการเรียนรู้อันสอดคล้องกับผลการเรียนรู้ (มคอ.3, มคอ.4) ระบบและกลไกการตรวจสอบการจัดทำแผนการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับผลการเรียนรู้แต่ละรายวิชาที่กำหนดใน มคอ.2 ให้ชัดเจน เช่น การกำกับ ติดตาม และตรวจสอบการจัดทำแผนการเรียนรู้อันสอดคล้องกับผลการเรียนรู้ (มคอ.3, มคอ.4) ระบบหรือรายวิชาให้ชัดเจนในการจัดกิจกรรม/โครงการในแผนปฏิบัติการประจำปี จัดให้มีการปรับปรุงกระบวนการประเมินผู้เรียนในหลักสูตรอย่างครบวงจร PDCA และชัดเจนยิ่งขึ้น ทำตารางสรุป learning outcome ในแต่ละรายวิชา พร้อมทั้งตรวจสอบผลการประเมินผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ใน มคอ.5 และมคอ.6 เพื่อให้อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร ได้กำกับติดตามกระบวนการจัดการเรียนการสอนว่าบรรลุตาม มคอ.2 และออกแบบการประเมินการกำกับผลการเรียนรู้ในแต่ละรายวิชา

องค์ประกอบที่ 6 สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้

ตัวบ่งชี้ที่ 6.1 สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ ขอให้ตรวจสอบรายชื่อวารสารทางวิชาชีพทั้งในประเทศและต่างประเทศ และเอกสารหลักฐานควรเป็น Official Document ทั้งนี้ ยังไม่มีผลจากการปรับปรุงกระบวนการที่เห็นชัดเจนเป็นรูปธรรม

แนวทางการพัฒนา

ควรดำเนินการตรวจสอบรายชื่อวารสารทางวิชาชีพทั้งในประเทศและต่างประเทศให้เป็นไปตามเกณฑ์ที่ สกอ. และสภาการพยาบาลกำหนด เอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องนำเข้าไปประชุมคณะกรรมการประจำคณะฯ เพื่อรับทราบ รับรองและให้ข้อเสนอแนะ และจัดให้มีการปรับปรุงกระบวนการจัดหาสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้อย่างครบวงจร PDCA และชัดเจนยิ่งขึ้น

2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

วิจารณ์ พานิช และคณะ (2544, น. 1- 3) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การประกันคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา : กรณีศึกษาประเทศนิวซีแลนด์ พบว่ารัฐบาลกลางเป็นผู้กำหนดนโยบายทางการศึกษาของประเทศ ซึ่งเป็นแผนแม่บทในการจัดการศึกษาของทุกหน่วยงาน กระทรวงศึกษาธิการได้นำนโยบายมากำหนดเป็นโครงสร้างหลักสูตรแต่ละระดับและส่งไปยังสถานศึกษาเพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยมีคณะกรรมการสถานศึกษาทำหน้าที่กำหนดนโยบายในการจัดการเรียนการสอน กิจกรรม และควบคุมการดำเนินงานด้านการเรียนการสอนเพื่อให้เป็นไปตามนโยบายของกระทรวงและความต้องการของชุมชน โดยมีระบบการติดตาม ประเมินผล เพื่อมุ่งปรับปรุงคุณภาพภายใน

จันทิมา จารณศรี และ ภัชญา ธงศิลา (2549) ได้ศึกษาระบบประกันคุณภาพการศึกษาของวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สระบุรี พบว่า ปัจจัยที่เป็นอุปสรรคในการดำเนินการประกันคุณภาพ คือ บุคลากรมีภาระงานมาก บรรยากาศของการดำเนินงานเน้นหนักไปในรูปแบบที่จริงจัง จึงเพิ่มความเครียดในการทำงาน จากผลการวิจัยครั้งนี้ขอขยายได้ว่า วิทยาลัยฯมีการนำระบบและกลไกในการประกันคุณภาพการศึกษามาใช้ในองค์กรอย่างต่อเนื่อง ผู้บริหารให้ความสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา รองผู้อำนวยการแต่ละกลุ่มงานมีส่วนร่วมรับผิดชอบตัวบ่งชี้ และควบคุมกำกับ ดูแล ส่งเสริม สนับสนุน ให้บุคลากรมีการดำเนินงานตามเกณฑ์มาตรฐาน มีคณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษาเป็นผู้ประสานให้มีการขับเคลื่อนองค์กรไปสู่ความสำเร็จ นอกจากนี้บุคลากรส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษามาก จึงมีทักษะในการแก้ไขปัญหา ส่งผลทำให้บุคลากรมีปัญหาอุปสรรคโดยรวมอยู่ในระดับน้อย แต่บุคลากรยังเห็นว่ามีปัญหาอยู่บ้างเพราะบุคลากรมีภาระงานมาก ทั้งภาระงานด้านการเรียนการสอน การพัฒนาบุคลากร การวิจัย การบริการวิชาการ และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ทำให้บุคลากรบางส่วนไม่มีเวลาศึกษาคู่มือประกันคุณภาพไม่ได้ร่วมประชุมรับฟังความรู้ด้านการประกันคุณภาพที่ชี้แจงตัวบ่งชี้ เกณฑ์การประเมิน การเก็บรวบรวมข้อมูล การเขียน SAR และ แนวทางการประเมินคุณภาพภายในที่วิทยาลัยฯ จัดให้ นอกจากนี้ ตัวบ่งชี้และเกณฑ์การประเมินมีการเปลี่ยนแปลงบ่อยทำให้บุคลากรบางส่วนไม่เข้าใจและมีปัญหาในการเขียน SAR ส่วนด้านระบบและกลไกการประกันคุณภาพ วิทยาลัยฯ มีนโยบายให้บุคลากรทุกคนมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันโดยเป็นผู้ตรวจประเมินคุณภาพภายในภายใต้การดูแลของบุคลากรที่ผ่านการอบรมหลักสูตรผู้ประเมินภายในของ สกอ. แล้วเป็นที่เล็งขงตรวจประเมิน แต่ในการตรวจประเมินบางครั้งที่เล็งติดภารกิจ ทำให้ผู้ตรวจประเมินที่ยังไม่มีประสบการณ์ตัดสินใจประเมินไปตามการเรียนรู้ที่ตนเองมี และมีการเปลี่ยนแปลงคณะกรรมการประกันคุณภาพใหม่บางส่วนทำให้ยังไม่มีประสบการณ์เพียง

พอที่จะให้ความรู้หรือคำแนะนำแก่บุคลากรได้อย่างชัดเจนทุกเรื่องส่งผลให้บุคลากรเห็นว่ามีความมีปัญหาในระดับปานกลาง

ลักขณา จาดกานนท์ และคณะ (2554) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาการบริหารงานประกันคุณภาพ คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมด้านการประกันคุณภาพของบุคลากรและเพื่อพัฒนาการบริหารงานประกันคุณภาพของคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์และจากผลการศึกษา พบว่าปัญหาและอุปสรรคในการประกันคุณภาพ คือ ต้องการให้มีการพัฒนาการบริหารงานประกันคุณภาพโดยปรับปรุงวิธีบริหารจัดการงานที่ทำให้ผู้ร่วมงานมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพที่มีหลายเกณฑ์มาตรฐาน ไม่เกิดปัญหา ในการปฏิบัติงาน ลดภาระงานเอกสารด้วยระบบสารสนเทศ หากเกิดปัญหาการเปลี่ยนบุคลากร ก็สามารถจัดเก็บข้อมูลการรายงานผลการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพและจากผลการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญพบว่าปัญหาที่สำคัญที่สุดของการพัฒนาการบริหารงานประกันคุณภาพ คือ ต้องสร้างความเข้าใจความเข้าใจแก่บุคลากรทุกระดับให้เห็นความสำคัญ เกิดความร่วมมือ ประสานการทำงานด้วยระบบ PDCA การจัดการความรู้ การเสริมแรงจูงใจและการ ยกย่องชมเชยจะช่วยเพิ่มสมรรถนะในการปฏิบัติงาน หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรวางแผนในการดำเนินงาน หาวิธีเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยระบบสารสนเทศ ข้อมูลที่อยู่ในส่วนกลางต้องส่งให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ไม่เปลี่ยนแบบเก็บข้อมูลบ่อย ๆ ไม่ขอข้อมูลซ้ำซ้อนก็จะทำให้เกิดการพัฒนาการบริหารงานประกันคุณภาพแบบมีส่วนร่วม

สิริลักษณ์ ไชยวงศ์ (2555) ได้ศึกษาเรื่องการวิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำรายงานการประเมินตนเองของคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำรายงานการประเมินตนเอง (SAR) ของคณะวิทยาศาสตร์ โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มผู้บริหารและกลุ่มผู้รับผิดชอบตัวบ่งชี้ตามเกณฑ์การประกันคุณภาพการศึกษาของคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ประจำปีการศึกษา 2554 และจากผลการศึกษา พบว่า ปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำรายงาน SAR ที่สำคัญที่สุดของกลุ่มตัวอย่าง คือ ไม่สามารถบริหารเวลาสำหรับการจัดทำ SAR ได้ ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่มีอยู่ยังไม่รองรับการจัดทำ SAR ไม่มีทักษะในการเขียน SAR ไม่สามารถดำเนินการตามแผนการจัดทำ SAR ที่กำหนดไว้และไม่ได้รับความร่วมมือที่ดีจากผู้ที่เกี่ยวข้อง

Eliana Minelli et al. (2008, p. 68) ได้ศึกษาถึงปัญหาและอุปสรรคในการประเมินมหาวิทยาลัยในประเทศอิตาลี โดยทำการสำรวจความคิดเห็นจากอธิการบดี ผู้อำนวยการด้านการบริหาร (ผู้ที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อในการประเมิน) และหัวหน้าและสมาชิกในกลุ่มที่ทำการประเมิน (ผู้ประเมิน) ในมหาวิทยาลัยต่าง ๆ โดยได้แบ่งประเภทของปัญหาออกเป็น 6 ประเภทหลัก ได้แก่

- 1) มุมมองด้านเทคนิคของการประเมิน
- 2) ลักษณะเฉพาะตัวของผู้ประเมิน
- 3) โครงสร้างและนโยบายเกี่ยวกับบุคลากรในหน่วยการประเมิน
- 4) การบริหารจัดการของมหาวิทยาลัย
- 5) นโยบายสาธารณะและปัจจัยด้านระบบ และ
- 6) ความสัมพันธ์ที่ไม่เหมาะสมและผลประโยชน์ทับซ้อน



บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับหลักสูตรของคณะพยาบาลศาสตร์เพื่อการรณรงค์ มหาวิทยาลัยนวมินทราธิราช ผู้วิจัยมีวิธีการศึกษาดังต่อไปนี้

3.1 ประชากร

ประชากรในการดำเนินการวิจัยนี้ เป็นบุคลากรผู้รับผิดชอบการบริหารงานและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับหลักสูตรของคณะพยาบาลศาสตร์เพื่อการรณรงค์ มหาวิทยาลัยนวมินทราธิราช ได้แก่ ผู้บริหารคณะ อาจารย์ประจำหลักสูตร และอาจารย์ประจำ จำนวน 87 คน

สำหรับกลุ่มผู้ให้ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ใช้วิธีเลือกตัวอย่างแบบเจาะจง (purposive sampling) จำนวน 3 คน ได้แก่ ผู้บริหารคณะ 1 คน อาจารย์ประจำหลักสูตร 1 คน และอาจารย์ประจำ 1 คน

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ขั้นตอนและวิธีการในการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษามีดังต่อไปนี้

3.2.1 ผู้วิจัยศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อนำมาใช้เป็นข้อมูลประกอบในการทำแบบสอบถามและการสัมภาษณ์

3.2.2 ผู้วิจัยได้สร้างคำถาม ซึ่งเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการทำแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครอบคลุมมากยิ่งขึ้น ซึ่งมีแนวคำถามดังนี้

ก. แบบสอบถาม

ส่วนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ ประสบการณ์การทำงาน และตำแหน่งของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษา ภายในระดับหลักสูตร โดยกำหนดให้ผู้ตอบแบบสอบถามเลือกคำตอบที่ตรงกับสถานภาพความเป็นจริงของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะแนวทางจากการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับหลักสูตร โดยลักษณะของคำถามเป็นคำถามปลายเปิด

ข. แบบสัมภาษณ์

ผู้วิจัยได้สร้างแนวคำถาม ซึ่งเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) กับประชากรที่ใช้ในการศึกษา ซึ่งมีแนวคำถามการสัมภาษณ์ ดังนี้

ส่วนที่ 1 เป็นข้อมูลทั่วไป ได้แก่ ชื่อ - สกุล และตำแหน่งของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 เป็นแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับสภาพการบริหาร แนวทางการบริหาร ปัญหาและอุปสรรคของการประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับหลักสูตร โดยแบ่งออกเป็น 6 องค์กรประกอบ ตามคู่มือการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับอุดมศึกษา ฉบับปีการศึกษา 2557 ดังนี้

องค์กรประกอบที่ 1 การกำกับมาตรฐาน

องค์กรประกอบที่ 2 บัณฑิต

องค์กรประกอบที่ 3 นักศึกษา

องค์กรประกอบที่ 4 อาจารย์

องค์กรประกอบที่ 5 หลักสูตร การเรียนการสอน การประเมินผู้เรียน

องค์กรประกอบที่ 6 สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้

โดยในแต่ละองค์กรประกอบ ได้ให้ผู้ตอบคำถามระบุตำแหน่งของผู้ที่ทำหน้าที่รับผิดชอบ ในแต่ละองค์กรประกอบ รวมทั้งประสบการณ์ในการทำงานด้านการประกันคุณภาพของผู้ที่ทำหน้าที่ รับผิดชอบและระบุปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นในแต่ละด้าน

3.3 การสร้างเครื่องมือในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยนี้ เป็นแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ที่ผู้วิจัยได้ดำเนินการ สร้างโดยมีขั้นตอน ดังนี้

3.3.1 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี หลักการและเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา

3.3.2 ขอคำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญด้านการวิจัย และผู้เชี่ยวชาญด้านการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อกำหนดขอบเขตและเนื้อหาในการทำเครื่องมือ

3.3.3 สร้างแบบสอบถาม/แบบสัมภาษณ์ และขอคำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญด้านการวิจัยและผู้เชี่ยวชาญด้านการประกันคุณภาพการศึกษา

3.3.4 ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญและตรวจสอบอีกครั้งเพื่อหาความสมบูรณ์ของเครื่องมือ

3.4 การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ทำการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ศึกษา โดยการนำแบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญและอาจารย์ที่ปรึกษาทำการตรวจสอบคุณภาพด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) จำนวน 5 ท่าน เพื่อหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับคุณลักษณะวัตถุประสงค์ Index of Item Objective Congruence : IOC ได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) 0.60 - 1.00 และได้ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาก่อนนำไปทดลองใช้ (Try - out) กับบุคลากรในมหาวิทยาลัยเพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ผลการวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่น โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (alpha coefficient) ของคอนบัก ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.98

3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยแบ่งวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

3.5.1 แบบสอบถาม

ข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยในเรื่องนี้ ใช้ข้อมูลที่จำแนกตามแหล่งที่มา 2 ส่วน คือ

1) ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล คือ แบบสอบถาม โดยให้กลุ่มตัวอย่างตอบด้วยตนเอง รูปแบบของแบบสอบถามในส่วนที่ 1 และส่วนที่ 2 เป็นคำถามแบบปลายปิด และ Likert Scale ในส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะซึ่งเป็นคำถามปลายเปิด ดังนั้น ผู้วิจัยจึงแบ่งแบบสอบถาม ออกได้เป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 สภาพการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับหลักสูตรของคณะพยาบาลศาสตร์ เกื้อการุณย์ มหาวิทยาลัยนวมินทราชิราช

ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับหลักสูตร

2) ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ เอกสารและบทความทางวิชาการ หนังสือ วารสาร นิตยสารวิทยานิพนธ์ และเอกสารอื่น

3.5.2 การสัมภาษณ์

การเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวทางการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับหลักสูตรของคณะพยาบาลศาสตร์เกื้อการุณย์ มหาวิทยาลัยนวมินทราธิราช โดยการสัมภาษณ์ผู้บริหารคณะ อาจารย์ประจำหลักสูตร และอาจารย์ประจำ ดังนี้

- 1) ผู้วิจัยทำหนังสือแจ้งให้ทราบและประสานหน่วยงาน
- 2) ผู้วิจัยดำเนินการสัมภาษณ์ โดยใช้ประเด็นตามแบบสัมภาษณ์ ดังนี้

2.1) ข้อมูลส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

2.2) ข้อมูลส่วนที่ 2 ประเด็นแนวคิดและหลักการที่นำมาใช้ในการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับหลักสูตรที่ทำให้คณะของท่านประสบความสำเร็จในแต่ละด้าน ทั้ง 6 ด้าน ได้แก่ 1. การกำกับมาตรฐาน 2. บัณฑิต 3. นักศึกษา 4. อาจารย์ 5. หลักสูตร การเรียนการสอน การประเมินผู้เรียน และ 6. สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ โดยผู้วิจัยจะทำการสัมภาษณ์และบันทึกเสียง ณ สถานที่สัมภาษณ์ ซึ่งจะสัมภาษณ์ครั้งละ 1 คน ใช้เวลาการสัมภาษณ์ไม่เกิน 30 นาที/คน ได้ครบตามจำนวน ข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้วิจัยจะเก็บรักษาไว้เป็นความลับ และจะทำลาย โดยการลบไฟล์เสียงที่บันทึกจากการสัมภาษณ์เมื่อผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลเรียบร้อยแล้ว

3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ที่ได้รับกลับคืนมาได้นำข้อมูลไปวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ เพื่อการวิเคราะห์ข้อมูล รวมทั้งการนำเสนอและแปลผล ดังนี้

3.6.1 แบบสอบถาม ผู้วิจัยจะนำข้อมูลจากแบบสอบถามมาวิเคราะห์ โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Analysis) ดังนี้

1) แบบสอบถามส่วนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ ประสบการณ์ทำงาน ตำแหน่ง สังกัด นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์โดยใช้สถิติเบื้องต้นในการวิเคราะห์ ได้แก่ การแจกแจงความถี่ (Frequency Distributions) ค่าร้อยละ (Percentage) ของตัวแปร และนำเสนอในรูปตารางพร้อมคำอธิบาย

2) แบบสอบถามส่วนที่ 2 สภาพการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับหลักสูตรของมหาวิทยาลัยนวมินทราธิราช โดยนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์โดยใช้สถิติพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยใช้มาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับของลิเคิร์ท

3) แบบสอบถามส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะโดยนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์

3.6.2) การสัมภาษณ์ ผู้วิจัยใช้วิธีการวิเคราะห์บริบทของเนื้อหา (Content Analysis) โดยผู้วิจัยจะตั้งกฎเกณฑ์ขึ้นและวางเค้าโครงของข้อมูลโดยทำข้อความในเอกสารที่นำมาวิเคราะห์ แล้วแบ่งไว้เป็นประเภท (Categories) ซึ่งผู้วิจัยจะคำนึงถึงบริบท (Context) หรือสภาพแวดล้อมประกอบ และวางระบบข้อมูลโดยจำแนกประเภทที่สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของการวิจัย และครอบคลุมรายละเอียด แนวคิด ตัวแปร



บทที่ 4

ผลการศึกษา

การวิจัย เรื่อง แนวทางการพัฒนาการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับหลักสูตรของคณะพยาบาลศาสตร์เกื้อการุณย์ มหาวิทยาลัยนวมินทราธิราช ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชากรที่เป็นผู้บริหาร อาจารย์ประจำหลักสูตร และอาจารย์ประจำของคณะพยาบาลศาสตร์เกื้อการุณย์ มหาวิทยาลัยนวมินทราธิราช จำนวน 87 ฉบับ จาก 87 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 โดยใช้เครื่องมือในการวิจัยเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ แบบสัมภาษณ์ และนำข้อมูลมาวิเคราะห์ ดังนี้

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาแนวทางการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับหลักสูตรของคณะพยาบาลศาสตร์เกื้อการุณย์ มหาวิทยาลัยนวมินทราธิราช ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

- 4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม
- 4.2 การวิเคราะห์สภาพการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับหลักสูตรของคณะพยาบาลศาสตร์เกื้อการุณย์ มหาวิทยาลัยนวมินทราธิราช
- 4.3 ข้อเสนอจากการสัมภาษณ์แนวทางการพัฒนาการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับหลักสูตรของคณะพยาบาลศาสตร์เกื้อการุณย์ มหาวิทยาลัยนวมินทราธิราช
- 4.4 แนวทางการพัฒนาการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับหลักสูตรของคณะพยาบาลศาสตร์เกื้อการุณย์ มหาวิทยาลัยนวมินทราธิราช

4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

การวิเคราะห์สถานภาพข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามเพศ ประสบการณ์การทำงาน และตำแหน่ง ดังนี้

ตารางที่ 4.1 ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามสังกัดเพศ ประสบการณ์การทำงาน และตำแหน่ง

สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	4	4.60
หญิง	83	95.40
ประสบการณ์การทำงาน		
น้อยกว่า 5 ปี	19	21.84
5 - 10 ปี	9	10.34
มากกว่า 10 ปี	59	67.82
ตำแหน่ง		
ผู้บริหาร	4	4.60
อาจารย์ประจำ	83	95.40
รวม	87	100.00

จากตารางที่ 4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามเพศ ประสบการณ์การทำงาน และตำแหน่ง ดังนี้

เพศ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 95.40) ส่วนเพศชาย มีน้อยกว่า (ร้อยละ 4.60) ประสบการณ์การทำงาน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 10 ปี (ร้อยละ 67.82) รองลงมา น้อยกว่า 5 ปี (ร้อยละ 21.84) และ 5 - 10 ปี มีจำนวนน้อยที่สุด (ร้อยละ 10.34) และตำแหน่ง พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นตำแหน่งอาจารย์ (ร้อยละ 95.40) และรองลงมาเป็นผู้บริหาร (ร้อยละ 4.60)

4.2 การวิเคราะห์สภาพการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับหลักสูตร ของคณะพยาบาลศาสตร์เกื้อการุณย์ มหาวิทยาลัยนวมินทราชิราช ดังนี้

ตารางที่ 4.2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับหลักสูตรของคณะพยาบาลศาสตร์เกื้อการุณย์ มหาวิทยาลัยนวมินทราชิราช จำแนกด้านตามองค์ประกอบการประกันคุณภาพการศึกษาในระดับอุดมศึกษา

(N = 87)

การบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับหลักสูตรของคณะพยาบาลศาสตร์เกื้อการุณย์ มหาวิทยาลัยนวมินทราชิราช	μ	σ	แปลผล	อันดับ
ด้านการกำกับมาตรฐาน	4.84	0.49	มากที่สุด	1
ด้านบัณฑิต	4.83	0.38	มากที่สุด	2
ด้านนักศึกษา	4.35	0.58	มาก	3
ด้านอาจารย์	4.31	0.54	มาก	4
ด้านหลักสูตร การเรียนการสอน การประเมินผู้เรียน	4.17	0.65	มาก	5
ด้านสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้	4.16	0.60	มาก	6
รวม	4.44	0.54	มาก	-

จากตารางที่ 4.2 พบว่า ระดับการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับหลักสูตรของคณะพยาบาลศาสตร์เกื้อการุณย์ มหาวิทยาลัยนวมินทราชิราช ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.44$, $\sigma = 0.54$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการกำกับมาตรฐาน ($\mu = 4.84$, $\sigma = 0.49$) รองลงมาคือ ด้านบัณฑิต ($\mu = 4.83$, $\sigma = 0.38$) ด้านนักศึกษา ($\mu = 4.35$, $\sigma = 0.58$) ด้านอาจารย์ ($\mu = 4.31$, $\sigma = 0.54$) และด้านหลักสูตร การเรียนการสอน การประเมินผู้เรียน ($\mu = 4.17$, $\sigma = 0.65$) ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ ($\mu = 4.16$, $\sigma = 0.60$)

ตารางที่ 4.3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับหลักสูตรของคณะพยาบาลศาสตร์เกื้อการุณย์ มหาวิทยาลัยนวมินทราชิราช ด้านการกำกับมาตรฐาน

(N = 87)

ด้านการกำกับมาตรฐาน	μ	σ	แปลผล	อันดับ
1. มีการจัดหาอาจารย์ประจำหลักสูตร ไม่น้อยกว่า 5 คน ที่สามารถอยู่ประจำหลักสูตรตลอดเวลา	4.84	0.38	มากที่สุด	-
2. อาจารย์ประจำหลักสูตรอย่างน้อย 2 คน มีคุณวุฒิระดับปริญญาโทหรือเทียบเท่าหรือดำรงตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่าผู้ช่วยศาสตราจารย์ในสาขาที่ตรงหรือสัมพันธ์กับสาขาวิชาที่เปิดสอน	4.84	0.38	มากที่สุด	-
3. มีการปรับปรุงหลักสูตรทุก ๆ 5 ปี ตามรอบเวลา	4.84	0.38	มากที่สุด	-
รวม	4.84	0.49	มากที่สุด	-

จากตารางที่ 4.3 พบว่า การบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับหลักสูตรของคณะพยาบาลศาสตร์เกื้อการุณย์ มหาวิทยาลัยนวมินทราชิราช ด้านการกำกับมาตรฐาน ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.84$, $\sigma = 0.49$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีค่าเฉลี่ยเท่ากันคือ มีการจัดหาอาจารย์ประจำหลักสูตร ไม่น้อยกว่า 5 คน ที่สามารถอยู่ประจำหลักสูตรตลอดเวลา อาจารย์ประจำหลักสูตรอย่างน้อย 2 คน มีคุณวุฒิระดับปริญญาโทหรือเทียบเท่าหรือดำรงตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่าผู้ช่วยศาสตราจารย์ในสาขาที่ตรงหรือสัมพันธ์กับสาขาวิชาที่เปิดสอน และมีการปรับปรุงหลักสูตรทุก ๆ 5 ปี ตามรอบเวลา ($\mu = 4.84$, $\sigma = 0.49$)

ตารางที่ 4.4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับหลักสูตรของคณะพยาบาลศาสตร์เพื่อการรุณย์ มหาวิทยาลัยนวมินทราชิราช ด้านบัณฑิต

(N = 87)

ด้านบัณฑิต	μ	σ	แปลผล	อันดับ
1. ได้ทำการประเมินคุณภาพบัณฑิตโดยให้ผู้ใช้บัณฑิตเป็นผู้ประเมินซึ่งครอบคลุมผลการเรียนรู้อย่างน้อย 5 ด้าน คือ 1) ด้านคุณธรรมจริยธรรม 2) ด้านความรู้ 3) ด้านทักษะทางปัญญา 4) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ 5) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	4.83	0.38	มากที่สุด	-
2. หลักสูตรมีการสำรวจจำนวนบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีที่ได้งานทำหรือประกอบอาชีพอิสระภายใน 1 ปี	4.83	0.38	มากที่สุด	-
รวม	4.83	0.38	มากที่สุด	-

จากตารางที่ 4.4 พบว่า การบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับหลักสูตรของคณะพยาบาลศาสตร์เพื่อการรุณย์ มหาวิทยาลัยนวมินทราชิราช ด้านบัณฑิต ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.83$, $\sigma = 0.38$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน คือ ได้ทำการประเมินคุณภาพบัณฑิตโดยให้ผู้ใช้บัณฑิตเป็นผู้ประเมินซึ่งครอบคลุมผลการเรียนรู้อย่างน้อย 5 ด้าน คือ 1) ด้านคุณธรรมจริยธรรม 2) ด้านความรู้ 3) ด้านทักษะทางปัญญา 4) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ 5) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และหลักสูตรมีการสำรวจจำนวนบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีที่ได้งานทำหรือประกอบอาชีพอิสระภายใน 1 ปี ($\mu = 4.83$, $\sigma = 0.38$)

ตารางที่ 4.5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับหลักสูตรของคณะพยาบาลศาสตร์ถือการุณย์ มหาวิทยาลัยนวมินทราชิราช ด้านนักศึกษา

(N = 87)

ด้านนักศึกษา	μ	σ	แปลผล	อันดับ
1. การรับสมัครนักศึกษา	4.58	0.49	มากที่สุด	1
2. การเตรียมความพร้อมก่อนเข้าศึกษา	4.33	0.58	มาก	3
3. การส่งเสริมและพัฒนานักศึกษา	4.46	0.50	มาก	2
4. การพัฒนาศักยภาพนักศึกษาและการเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21	4.19	0.68	มาก	5
5. ผลที่เกิดกับนักศึกษา	4.20	0.67	มาก	4
รวม	4.35	0.58	มาก	-

จากตารางที่ 4.5 พบว่า การบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับหลักสูตรของคณะพยาบาลศาสตร์ถือการุณย์ มหาวิทยาลัยนวมินทราชิราช ด้านนักศึกษา ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.35$, $\sigma = 0.58$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การรับสมัครนักศึกษา ($\mu = 4.58$, $\sigma = 0.49$) รองลงมาคือ การส่งเสริมและพัฒนานักศึกษา ($\mu = 4.46$, $\sigma = 0.50$) การเตรียมความพร้อมก่อนเข้าศึกษา ($\mu = 4.33$, $\sigma = 0.58$) และผลที่เกิดกับนักศึกษา ($\mu = 4.20$, $\sigma = 0.67$) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ การพัฒนาศักยภาพนักศึกษาและการเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ($\mu = 4.19$, $\sigma = 0.68$)

ตารางที่ 4.6 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับหลักสูตรของคณะพยาบาลศาสตร์เพื่อการรณรงค์ มหาวิทยาลัยนวมินทราชิราช ด้านอาจารย์

(N = 87)

ด้านอาจารย์	μ	σ	แปลผล	อันดับ
1. การบริหารและพัฒนาอาจารย์ มีการกำหนดเกณฑ์คุณสมบัติอาจารย์ประจำหลักสูตรที่สอดคล้องกับหลักสูตร มีกระบวนการหรือขั้นตอนการคัดเลือกที่เหมาะสมที่ทำให้ได้อาจารย์ผู้สอนที่มีคุณสมบัติตามเกณฑ์ที่กำหนด และมีการกำหนดนโยบายและแผนระยะยาวเพื่อให้ได้อาจารย์ผู้สอนที่มีคุณสมบัติทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ	4.47	0.50	มาก	1
2. คุณภาพอาจารย์ มีอาจารย์ประจำหลักสูตรที่มีคุณวุฒิปริญญาเอกตามเกณฑ์ มีอาจารย์ประจำหลักสูตรที่มีตำแหน่งทางวิชาการตามเกณฑ์ มีอาจารย์ประจำหลักสูตรที่มีผลงานทางวิชาการตามเกณฑ์	4.32	0.47	มาก	2
3. ผลที่เกิดกับอาจารย์ จำนวนอาจารย์ประจำที่คงอยู่ปฏิบัติหน้าที่การสอนตลอดระยะเวลาการดำเนินการของหลักสูตร และมีการสำรวจความพึงพอใจของอาจารย์ต่อการบริหารหลักสูตร	4.16	0.64	มาก	3
รวม	4.32	0.54	มาก	-

จากตารางที่ 4.6 พบว่า การบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับหลักสูตรของคณะพยาบาลศาสตร์เพื่อการรณรงค์ มหาวิทยาลัยนวมินทราชิราช ด้านอาจารย์ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.32$, $\sigma = 0.54$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การบริหารและพัฒนาอาจารย์ มีการกำหนดเกณฑ์คุณสมบัติอาจารย์ประจำหลักสูตรที่สอดคล้องกับหลักสูตร ($\mu = 4.47$, $\sigma = 0.50$) รองลงมา คือ คุณภาพอาจารย์ มีอาจารย์ประจำหลักสูตรที่มีคุณวุฒิปริญญาเอกตามเกณฑ์ มีอาจารย์ประจำหลักสูตรที่มีตำแหน่งทางวิชาการตามเกณฑ์ มีอาจารย์ประจำหลักสูตรที่มีผลงานทางวิชาการตามเกณฑ์ ($\mu = 4.32$, $\sigma = 0.47$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ผลที่เกิดกับอาจารย์ จำนวนอาจารย์ประจำที่คงอยู่ปฏิบัติหน้าที่การสอนตลอดระยะเวลาการ

ดำเนินการของหลักสูตร และมีการสำรวจความพึงพอใจของอาจารย์ต่อการบริหารหลักสูตร ($\mu = 4.16$, $\sigma = 0.64$)

ตารางที่ 4.7 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับหลักสูตรของคณะพยาบาลศาสตร์เกื้อการุณย์ มหาวิทยาลัยนวมินทราธิราช ด้านหลักสูตร การเรียนการสอน การประเมินผู้เรียน

(N = 87)

ด้านหลักสูตร การเรียนการสอน การประเมินผู้เรียน	μ	σ	แปลผล	อันดับ
1. สาระของรายวิชาในหลักสูตร	4.13	0.78	มาก	3
2. การวางระบบผู้สอนและกระบวนการจัดการเรียนการสอน	4.22	0.55	มาก	1
3. การประเมินผู้เรียน	4.15	0.69	มาก	2
รวม	4.17	0.67	มาก	-

จากตารางที่ 4.7 พบว่า การบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับหลักสูตรของคณะพยาบาลศาสตร์เกื้อการุณย์ มหาวิทยาลัยนวมินทราธิราช ด้านหลักสูตร การเรียนการสอน การประเมินผู้เรียน ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.17$, $\sigma = 0.67$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การวางระบบผู้สอนและกระบวนการจัดการเรียนการสอน ($\mu = 4.22$, $\sigma = 0.55$) รองลงมา คือ การประเมินผู้เรียน ($\mu = 4.15$, $\sigma = 0.69$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ สาระของรายวิชาในหลักสูตร ($\mu = 4.13$, $\sigma = 0.78$)

ตารางที่ 4.8 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับหลักสูตรของคณะพยาบาลศาสตร์เพื่อการุณย มหาวิทยาลัยนวมินทราชินราษ ด้านสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้

(N = 87)

ด้านสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้	μ	σ	แปลผล	อันดับ
1. มีการวางแผนการบริหารงานของภาควิชา/คณะโดย การมีส่วนร่วมของอาจารย์ประจำหลักสูตรเพื่อให้มีสิ่ง สนับสนุนการเรียนรู้	4.32	0.47	มาก	2
2. มีความพร้อมด้านอุปกรณ์ ด้านเทคโนโลยี และด้าน การให้บริการ เช่น ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ ห้องทำวิจัย อุปกรณ์การเรียนการสอน ห้องสมุดการให้บริการ เทคโนโลยีสารสนเทศ คอมพิวเตอร์ Wifi และอื่น ๆ	4.35	0.45	มาก	1
3. มีการสำรวจความพึงพอใจของนักศึกษา ต่อสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้	4.08	0.61	มาก	3
4. มีการสำรวจความพึงพอใจของอาจารย์ผู้สอน ต่อสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้	4.07	0.67	มาก	4
5. มีกระบวนการปรับปรุงตามผลการประเมินความพึงพอใจ ของนักศึกษาและอาจารย์ผู้สอนต่อสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้	4.00	0.81	มาก	5
รวม	4.16	0.60	มาก	-

จากตารางที่ 4.8 พบว่า การบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับหลักสูตร ของคณะพยาบาลศาสตร์เพื่อการุณย มหาวิทยาลัยนวมินทราชินราษ ด้านสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.16$, $\sigma = 0.60$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีความพร้อมด้านอุปกรณ์ ด้านเทคโนโลยี และด้านการให้บริการ เช่น ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ ห้องทำวิจัย อุปกรณ์การเรียนการสอน ห้องสมุดการให้บริการเทคโนโลยีสารสนเทศ คอมพิวเตอร์ Wifi และอื่น ๆ ($\mu = 4.35$, $\sigma = 0.45$) รองลงมา คือ มีการวางแผนการบริหารงานของภาควิชา/ คณะโดยการมีส่วนร่วมของอาจารย์ประจำหลักสูตรเพื่อให้มีสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ ($\mu = 4.32$, $\sigma = 0.47$) มีการสำรวจความพึงพอใจของนักศึกษาต่อสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ ($\mu = 4.08$, $\sigma = 0.61$) และมีการสำรวจ ความพึงพอใจของอาจารย์ผู้สอนต่อสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ ($\mu = 4.07$, $\sigma = 0.67$) ตามลำดับ

ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ มีกระบวนการปรับปรุงตามผลการประเมินความพึงพอใจของนักศึกษา และอาจารย์ผู้สอนต่อสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ ($\mu = 4.00$, $\sigma = 0.81$)

4.3 ข้อเสนอจากการสัมภาษณ์แนวทางการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับหลักสูตรของคณะพยาบาลศาสตร์เกื้อการุณย์ มหาวิทยาลัยนวมินทราธิราช

แนวทางการพัฒนาการบริหารงานด้านการกำกับมาตรฐาน จัดให้มีระบบและกลไกที่ชัดเจนในการกำกับมาตรฐาน กำหนดผู้รับผิดชอบพัฒนาปรับปรุงและมีการกำกับติดตามอย่างจริงจัง พร้อมทั้งรับฟังปัญหาและหาแนวทางแก้ไขร่วมกัน

แนวทางการพัฒนาการบริหารงานด้านบัณฑิต มีการวางแผนระดับนโยบายในการผลิตบัณฑิตให้มีคุณภาพและคุณลักษณะอันพึงประสงค์วางแผนอัตราส่วนอาจารย์นักศึกษา โครงสร้างทางกายภาพ ห้องเรียน หอพัก สื่ออุปกรณ์ สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ การสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ ฯลฯ โดยเฉพาะ FTES ควรมีระบบ MIS ในการจัดการเพื่อให้ง่ายต่อผู้รับผิดชอบ ตัวบ่งชี้จัดให้มีระบบและกลไกรวมทั้งแนวปฏิบัติในการพัฒนาบัณฑิต มีการประสานความร่วมมือระหว่างสถาบันการศึกษา และฝ่ายการพยาบาล และเน้นกระบวนการ PDCA

แนวทางการพัฒนาการบริหารงานด้านนักศึกษา จัดให้มีระบบและกลไกรวมทั้งแนวปฏิบัติในการรับสมัครที่เป็นมาตรฐานการเป็น Academic advisor ควรมีระบบและกลไกที่ชัดเจนและเป็นแนวทางเดียวกันเพื่อให้นักศึกษาเรียนจบตามเวลาประเมินผลที่เกิดกับนักศึกษา โดย stakeholder มีโครงการเตรียมความพร้อมก่อนเข้าศึกษา การส่งเสริมและพัฒนานักศึกษา การพัฒนาศักยภาพและเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 โดยเน้นให้มีกระบวนการที่ชัดเจนและสร้างแนวปฏิบัติที่ดีเพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินการ

แนวทางการพัฒนาการบริหารงานด้านอาจารย์ มีการวางแผนแสวงหาอาจารย์ใหม่แทนอาจารย์ที่เกษียณอายุการทำงานมีการสร้างแรงจูงใจให้อาจารย์พัฒนาตนเอง มีการวางแผนการพัฒนาอาจารย์ทั้งการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นการอบรมเฉพาะทาง การประชุม อบรม สัมมนา การเข้าสู่ตำแหน่งวิชาการ ฯลฯ การทำข้อตกลงภาระงานตามตัวชี้วัดคุณภาพมีการประเมินผลที่เกิดขึ้นกับอาจารย์โดยผู้บังคับบัญชาและนักศึกษามีการถ่ายทอดความรู้ระหว่างอาจารย์อาวุโสกับอาจารย์ใหม่และมีการสร้างแนวปฏิบัติที่ดีเพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินการ

แนวทางการพัฒนาการบริหารงานด้านหลักสูตร การเรียนการสอน การประเมินผู้เรียน จัดให้มีระบบและกลไกในการบริหารหลักสูตร มีการวางแผนระบบผู้สอน มีการบริหารหลักสูตรโดยกำหนดสาระของรายวิชาในหลักสูตรให้มีความสอดคล้องกับปรัชญา และวัตถุประสงค์ของหลักสูตรให้มีความทันสมัยมีสาระสำคัญที่เหมาะสมกับวิชาชีพแพทยพยาบาล มีการพิจารณาตามความสามารถ

ความเชี่ยวชาญ ประสบการณ์ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียนมีการพัฒนากระบวนการจัดการเรียนการสอนในทุกปีการศึกษา เช่น ปรับปรุงเนื้อหา ใช้สื่อการสอนวิธีการสอนที่หลากหลาย เน้นให้มีการประเมินผลการสอนอย่างเป็นระบบทั้งตัวผู้เรียนเองผู้สอน เพื่อนร่วมชั้น ผู้ใช้บัณฑิต และมีการนำผลการประเมินมาพัฒนาการจัดการเรียนการสอน

แนวทางการพัฒนาการบริหารงานด้านสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ จัดให้มีระบบและกลไก รวมทั้งแนวปฏิบัติในการพัฒนาสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมคุณภาพผู้เรียน กำหนดให้มีการประเมินโดยผู้สอนแบบย่อ ๆ อย่างสม่ำเสมอ

4.4 แนวทางการพัฒนาการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับหลักสูตรของคณะพยาบาลศาสตร์เกื้อการุณย์ มหาวิทยาลัยนวมินทราชิราช

แนวทางการพัฒนาการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับหลักสูตรของคณะพยาบาลศาสตร์เกื้อการุณย์ มหาวิทยาลัยนวมินทราชิราชนี้ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์และสังเคราะห์จากข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ และข้อมูลการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของมหาวิทยาลัยนวมินทราชิราช รวมถึงบริบทของคณะพยาบาลศาสตร์เกื้อการุณย์ ซึ่งสรุป ดังนี้

1) แนวทางการพัฒนาการบริหารงานด้านการกำกับมาตรฐาน

จัดทำระบบและกลไกการพัฒนาหลักสูตรให้ชัดเจนพร้อมทั้งนำระบบและกลไกไปใช้ในการพัฒนาหลักสูตร ควรมีการประชุมทบทวนหน้าที่ของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร มีการแบ่งหน้าที่และความรับผิดชอบหลักในเรื่องต่าง ๆ ปรับปรุงแบบการรายงานให้ชัดเจนพร้อมทั้งจัดทำหลักฐานอ้างอิงให้ครบและเอื้อต่อการตรวจสอบ

2) แนวทางการพัฒนาการบริหารงานด้านบัณฑิต

ควรมีการวางแผนระดับนโยบายในการผลิตบัณฑิตให้มีคุณภาพและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ วางแผนอัตราส่วนอาจารย์นักศึกษา โครงสร้างทางกายภาพ ห้องเรียน หอพัก สื่ออุปกรณ์ สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ การสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ ฯลฯ โดยเฉพาะ FTES ควรมีระบบ MIS ในการจัดการเพื่อให้ง่ายต่อผู้รับผิดชอบ จัดให้มีแนวปฏิบัติในการพัฒนาด้านบัณฑิต มีการประสานความร่วมมือระหว่างสถาบันการศึกษาและฝ่ายการพยาบาล เน้นกระบวนการ PDCA และควรนำข้อมูลผลการประเมินคุณภาพบัณฑิตตามกรอบ TQF ที่ได้ในแต่ละปี ไปวางแผนในการพัฒนาหลักสูตรต่อไป เพื่อให้ได้คุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์

3) แนวทางการพัฒนาการบริหารงานด้านนักศึกษา

จัดให้มีการปรับปรุงกระบวนการรับนักศึกษาอย่างครบวงจร PDCA และชัดเจนยิ่งขึ้น และวางแผน กำกับติดตาม อัตราการคงอยู่ อัตราการสำเร็จการศึกษา รวมถึงความพึงพอใจของ นักศึกษาต่อการเตรียมความพร้อมก่อนเข้ารับการศึกษาและกิจกรรมการส่งเสริมและพัฒนานักศึกษา อย่างชัดเจนตรงประเด็น

4) แนวทางการพัฒนาการบริหารงานด้านอาจารย์

วางระบบและกลไกการบริหารและพัฒนาอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรที่เป็นรูปธรรม จัดให้มีการปรับปรุงกระบวนการบริหารและพัฒนาอาจารย์อย่างครบวงจร PDCA และชัดเจนยิ่งขึ้น ปรับปรุงการบันทึกรายงานการประชุมให้ชัดเจนทั้งในประเด็นการวางแผน กำกับ ติดตาม และ ประเมินผล ปรับรูปแบบการรายงานให้ชัดเจนพร้อมทั้งจัดทำหลักฐานอ้างอิงให้ครบทั้งเพื่อการ ตรวจสอบ และปรับปรุงการวางแผนพัฒนาอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรโดยระบุกิจกรรมให้ชัดเจน เป็นรูปธรรม รวมถึงมีการถ่ายทอดความรู้ระหว่างอาจารย์อาวุโสกับอาจารย์ใหม่และมีการสร้างแนว ปฏิบัติที่ดีเพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินการ

5) แนวทางการพัฒนาการบริหารงานด้านหลักสูตร การเรียนการสอน การประเมินผู้เรียน

จัดให้มีการปรับปรุงกระบวนการวางระบบผู้สอนและกระบวนการจัดการเรียน การสอนในหลักสูตรอย่างครบวงจร PDCA และชัดเจนยิ่งขึ้น ประกาศระบบและกลไกในการกำหนด ผู้สอนให้อาจารย์ผู้ร่วมสอนทุกคนในหลักสูตรทราบเพื่อให้เกิดแนวปฏิบัติงานไปในทิศทางเดียวกัน วางแผนอย่างเป็นรูปธรรมในการกำกับ ติดตามและตรวจสอบการจัดทำแผนการเรียนรู้ (มคอ.3 และ มคอ.4) ระบบและกลไกการตรวจสอบการจัดทำแผนการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับผลการเรียนรู้ แต่ละรายวิชาที่กำหนดใน มคอ.2 ให้ชัดเจน จัดให้มีการปรับปรุงกระบวนการประเมินผู้เรียนใน หลักสูตรอย่างครบวงจร PDCA และชัดเจนยิ่งขึ้น ทำตารางสรุป learning outcome ในแต่ละรายวิชา พร้อมทั้งตรวจสอบผลการประเมินผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ใน มคอ.5 และมคอ.6 เพื่อให้อาจารย์ผู้รับผิดชอบ หลักสูตร ได้กำกับติดตามกระบวนการจัดการเรียนการสอนว่าบรรลุตาม มคอ.2 และออกแบบการ ประเมินการกำกับผลการเรียนรู้ในแต่ละรายวิชา กำหนดสาระของรายวิชาในหลักสูตรให้มีความ สอดคล้องกับปรัชญา และวัตถุประสงค์ของหลักสูตรให้มีความทันสมัยมีสาระสำคัญที่เหมาะสมกับ วิชาชีพแพทยพยาบาล มีการพิจารณาตามความสามารถความเชี่ยวชาญ ประสบการณ์ เพื่อให้เกิด ประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียนมีการพัฒนากระบวนการจัดการเรียนการสอนในทุกปีการศึกษา เช่น ปรับปรุงเนื้อหา ใช้สื่อการสอนวิธีการสอนที่หลากหลาย เน้นให้มีการประเมินผลการสอนอย่างเป็น ระบบทั้งตัวผู้เรียนเอง ผู้สอน เพื่อนร่วมชั้น ผู้ใช้บัณฑิต และมีการนำผลการประเมินมาพัฒนาการ จัดการเรียนการสอน

6) แนวทางการพัฒนาการบริหารงานด้านสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้

จัดให้มีระบบและกลไกแนวปฏิบัติในการพัฒนาสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมคุณภาพผู้เรียน กำหนดให้มีการประเมินโดยผู้สอนและผู้เรียน เพื่อสะท้อนกลับความไม่เอื้ออำนวยของสิ่งสนับสนุนให้ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบรับทราบอย่างสม่ำเสมอ ควรดำเนินการตรวจสอบรายชื่อวารสารทางวิชาชีพทั้งในประเทศและต่างประเทศให้เป็นไปตามเกณฑ์ที่ สกอ. และสภาการพยาบาลกำหนด เอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องนำเข้าสู่ที่ประชุมคณะกรรมการประจำคณะฯ เพื่อรับทราบ รับรองและให้ข้อเสนอแนะ และจัดให้มีการปรับปรุงกระบวนการจัดหาสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้อย่างครบวงจร PDCA และชัดเจนยิ่งขึ้น



บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัย เรื่อง แนวทางการพัฒนาการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับหลักสูตรของคณะพยาบาลศาสตร์เกื้อการุณย์ มหาวิทยาลัยนวมินทราธิราชในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับหลักสูตรของคณะพยาบาลศาสตร์เกื้อการุณย์ มหาวิทยาลัยนวมินทราธิราช และเพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับหลักสูตรของคณะพยาบาลศาสตร์เกื้อการุณย์ มหาวิทยาลัยนวมินทราธิราช

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นผู้บริหาร อาจารย์ประจำหลักสูตร และอาจารย์ประจำของคณะพยาบาลศาสตร์เกื้อการุณย์ มหาวิทยาลัยนวมินทราธิราช ปีการศึกษา 2560 จำนวน 87 คน โดยเก็บรวบรวมแบบสอบถามด้วยตนเอง ได้แบบสอบถามคืนกลับมา 87 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

เครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) และแบบสัมภาษณ์ ซึ่งผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และแบบสัมภาษณ์โดยใช้วิธีการวิเคราะห์บริบทของเนื้อหา (Content Analysis) ซึ่งสรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ดังนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

สภาพการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับหลักสูตรของคณะพยาบาลศาสตร์เกื้อการุณย์ มหาวิทยาลัยนวมินทราธิราช

1) สภาพการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับหลักสูตรของคณะพยาบาลศาสตร์เกื้อการุณย์ มหาวิทยาลัยนวมินทราธิราช ภาพรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการกำกับมาตรฐาน รองลงมา คือ ด้านบัณฑิต ด้านนักศึกษา ด้านอาจารย์ และด้านหลักสูตร การเรียนการสอน การประเมินผู้เรียน ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้

2) สภาพการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับหลักสูตรของคณะพยาบาลศาสตร์เกื้อการุณย์ มหาวิทยาลัยนวมินทราธิราช ด้านการกำกับมาตรฐาน ภาพรวมอยู่

ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ พบว่า ทุกข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากัน คือ มีการจัดหาอาจารย์ประจำหลักสูตรไม่น้อยกว่า 5 คน ที่สามารถอยู่ประจำหลักสูตรตลอดเวลา อาจารย์ประจำหลักสูตรอย่างน้อย 2 คน มีคุณวุฒิระดับปริญญาโทหรือเทียบเท่าหรือดำรงตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่า ผู้ช่วยศาสตราจารย์ในสาขาที่ตรงหรือสัมพันธ์กับสาขาวิชาที่เปิดสอน และมีการปรับปรุงหลักสูตรทุก ๆ 5 ปี ตามรอบเวลา

แนวทางการพัฒนาการบริหารงานด้านการกำกับมาตรฐาน

จัดทำระบบและกลไกการพัฒนาหลักสูตรให้ชัดเจนพร้อมทั้งนำระบบและกลไกไปใช้ในการพัฒนาหลักสูตร ควรมีการประชุมทบทวนหน้าที่ของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร มีการแบ่งหน้าที่และความรับผิดชอบหลักในเรื่องต่าง ๆ ปรับปรุงแบบการรายงานให้ชัดเจนพร้อมทั้งจัดทำหลักฐานอ้างอิงให้ครบและเอื้อต่อการตรวจสอบ

3) สภาพการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับหลักสูตรของคณะพยาบาลศาสตร์ เกื้อการุณย์ มหาวิทยาลัยนวมินทราชิราช ด้านบัณฑิต ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ พบว่า ทุกข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากัน คือ ได้ทำการประเมินคุณภาพบัณฑิต โดยให้ผู้ใช้บัณฑิตเป็นผู้ประเมินซึ่งครอบคลุมผลการเรียนรู้อย่างน้อย 5 ด้าน คือ 1) ด้านคุณธรรม จริยธรรม 2) ด้านความรู้ 3) ด้านทักษะทางปัญญา 4) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และความรับผิดชอบ 5) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และหลักสูตรมีการสำรวจจำนวนบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีที่ได้งานทำหรือประกอบอาชีพอิสระภายใน 1 ปี

แนวทางการพัฒนาการบริหารงานด้านบัณฑิต

ควรมีการวางแผนระดับนโยบายในการผลิตบัณฑิตให้มีคุณภาพและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ วางแผนอัตราส่วนอาจารย์นักศึกษา โครงสร้างทางกายภาพ ห้องเรียน หอพัก สื่ออุปกรณ์ สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ การสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ ฯลฯ โดยเฉพาะ FTES ควรมีระบบ MIS ในการจัดการเพื่อให้ง่ายต่อผู้รับผิดชอบ จัดให้มีแนวปฏิบัติในการพัฒนาบัณฑิต มีการประสานความร่วมมือระหว่างสถาบันการศึกษาและฝ่ายการพยาบาล เน้นกระบวนการ PDCA และควรนำข้อมูลผลการประเมินคุณภาพบัณฑิตตามกรอบ TQF ที่ได้ในแต่ละปี ไปวางแผนในการพัฒนาหลักสูตรต่อไป เพื่อให้ได้คุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์

4) สภาพการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับหลักสูตรของคณะพยาบาลศาสตร์ เกื้อการุณย์ มหาวิทยาลัยนวมินทราชิราช ด้านนักศึกษา ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การรับสมัครนักศึกษา รองลงมา คือ การส่งเสริมและพัฒนานักศึกษา การเตรียมความพร้อมก่อนเข้าศึกษา และผลที่เกิดกับนักศึกษา

ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ การพัฒนาศักยภาพนักศึกษาและการเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

แนวทางการพัฒนาการบริหารงานด้านนักศึกษา

จัดให้มีการปรับปรุงกระบวนการรับนักศึกษาอย่างครบวงจร PDCA และชัดเจนยิ่งขึ้น และวางแผน กำกับติดตาม อัตราการคงอยู่ อัตราการสำเร็จการศึกษา รวมถึงความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการเตรียมความพร้อมก่อนเข้ารับการศึกษาและกิจกรรมการส่งเสริมและพัฒนานักศึกษาอย่างชัดเจนตรงประเด็น

5) สภาพการบริหารงาน ประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับหลักสูตรของคณะพยาบาลศาสตร์เกื้อการุณย์ มหาวิทยาลัยนวมินทราชิราช ด้านอาจารย์ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การบริหารและพัฒนาอาจารย์ มีการกำหนดเกณฑ์คุณสมบัติอาจารย์ประจำหลักสูตรที่สอดคล้องกับหลักสูตร มีกระบวนการหรือขั้นตอนการคัดเลือกที่เหมาะสมที่ทำให้ได้อาจารย์ผู้สอนที่มีคุณสมบัติตามเกณฑ์ที่กำหนด และมีการกำหนดนโยบายและแผนระยะยาวเพื่อให้ได้อาจารย์ผู้สอนที่มีคุณสมบัติทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ รองลงมา คือ คุณภาพอาจารย์ มีอาจารย์ประจำหลักสูตรที่มีคุณวุฒิปริญญาเอกตามเกณฑ์ มีอาจารย์ประจำหลักสูตรที่มีตำแหน่งทางวิชาการตามเกณฑ์ มีอาจารย์ประจำหลักสูตรที่มีผลงานทางวิชาการตามเกณฑ์ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ผลที่เกิดกับอาจารย์ จำนวนอาจารย์ประจำที่คงอยู่ปฏิบัติหน้าที่การสอนตลอดระยะเวลาการดำเนินการของหลักสูตร และมีการสำรวจความพึงพอใจของอาจารย์ต่อการบริหารหลักสูตร

แนวทางการพัฒนา การบริหารงานด้านอาจารย์

วางระบบและกลไกการบริหารและพัฒนาอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรที่เป็นรูปธรรม จัดให้มีการปรับปรุงกระบวนการการบริหารและพัฒนาอาจารย์อย่างครบวงจร PDCA และชัดเจนยิ่งขึ้น ปรับปรุงการบันทึกรายงานการประชุมให้ชัดเจนทั้งในประเด็นการวางแผน กำกับ ติดตาม และประเมินผล ปรับรูปแบบการรายงานให้ชัดพร้อมทั้งจัดทำหลักฐานอ้างอิงให้ครบทั้งเพื่อการตรวจสอบ และปรับปรุงการวางแผนพัฒนาอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรโดยระบุกิจกรรมให้ชัดเจนเป็นรูปธรรม รวมถึงมีการถ่ายทอดความรู้ระหว่างอาจารย์อาวุโสกับอาจารย์ใหม่และมีการสร้างแนวปฏิบัติที่ดีเพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินการ

6) สภาพการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับหลักสูตรของคณะพยาบาลศาสตร์เกื้อการุณย์ มหาวิทยาลัยนวมินทราชิราช ด้านหลักสูตร การเรียนการสอน การประเมินผู้เรียน ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การวางระบบผู้สอน

และกระบวนการจัดการเรียนการสอน รองลงมา คือ การประเมินผู้เรียน ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ สาระของรายวิชาในหลักสูตร

แนวทางการพัฒนาการบริหารงานด้านหลักสูตร การเรียนการสอน การประเมินผู้เรียน

จัดให้มีการปรับปรุงกระบวนการการวางระบบผู้สอนและกระบวนการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรอย่างครบวงจร PDCA และชัดเจนยิ่งขึ้น ประกาศระบบและกลไกในการกำหนดผู้สอนให้อาจารย์ผู้ร่วมสอนทุกคนในหลักสูตรทราบเพื่อให้เกิดแนวปฏิบัติงานไปในทิศทางเดียวกัน วางแผนอย่างเป็นรูปธรรมในการกำกับ ติดตามและตรวจสอบการจัดทำแผนการเรียนรู้ (มคอ.3 และมคอ.4) ระบบและกลไกการตรวจสอบการจัดทำแผนการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับผลการเรียนรู้ในแต่ละรายวิชาที่กำหนดใน มคอ.2 ให้ชัดเจน จัดให้มีการปรับปรุงกระบวนการประเมินผู้เรียนในหลักสูตรอย่างครบวงจร PDCA และชัดเจนยิ่งขึ้น ทำตารางสรุป learning outcome ในแต่ละรายวิชา พร้อมทั้งตรวจสอบผลการประเมินผลลัพธ์การเรียนรู้ใน มคอ.5 และมคอ.6 เพื่อให้อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรได้กำกับติดตามกระบวนการจัดการเรียนการสอนว่าบรรลุตาม มคอ.2 และออกแบบการประเมินการกำกับผลการเรียนรู้ในแต่ละรายวิชา กำหนดสาระของรายวิชาในหลักสูตรให้มีความสอดคล้องกับปรัชญา และวัตถุประสงค์ของหลักสูตรให้มีความทันสมัยมีสาระสำคัญที่เหมาะสมกับวิชาชีพแพทย์พยาบาล มีการพิจารณาตามความสามารถความเชี่ยวชาญ ประสบการณ์ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียนมีการพัฒนากระบวนการจัดการเรียนการสอนในทุกปีการศึกษา เช่น ปรับปรุงเนื้อหา ใช้สื่อการสอนวิธีการสอนที่หลากหลาย เน้นให้มีการประเมินผลการสอนอย่างเป็นระบบทั้งตัวผู้เรียนเอง ผู้สอน เพื่อนร่วมชั้น ผู้ใช้บัณฑิต และมีการนำผลการประเมินมาพัฒนาการจัดการเรียนการสอน

7) การบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับหลักสูตรของคณะพยาบาลศาสตร์ เกื้อการุณย์ มหาวิทยาลัยนวมินทราชิราช ด้านสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ ภาพรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีความพร้อมด้านอุปกรณ์ ด้านเทคโนโลยี และด้านการให้บริการ เช่น ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ ห้องทำวิจัย อุปกรณ์การเรียนการสอน ห้องสมุด การให้บริการเทคโนโลยีสารสนเทศ คอมพิวเตอร์ Wifi และอื่น ๆ รองลงมา คือ มีการวางแผนการบริหารงานของภาควิชา/คณะ โดยกรมมีส่วนร่วมของอาจารย์ประจำหลักสูตรเพื่อให้มีสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ มีการสำรวจความพึงพอใจของนักศึกษาต่อสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ และมีการสำรวจความพึงพอใจของอาจารย์ผู้สอนต่อสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ มีกระบวนการปรับปรุงตามผลการประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาและอาจารย์ผู้สอนต่อสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้

แนวทางการพัฒนาการบริหารงานด้านสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้

จัดให้มีระบบและกลไกแนวปฏิบัติในการพัฒนาสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมคุณภาพผู้เรียน กำหนดให้มีการประเมินโดยผู้สอนและผู้เรียน เพื่อสะท้อนกลับความไม่เอื้ออำนวยของสิ่งสนับสนุนให้ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบรับทราบอย่างสม่ำเสมอ ควรดำเนินการตรวจสอบรายชื่อวารสารทางวิชาชีพทั้งในประเทศและต่างประเทศให้เป็นไปตามเกณฑ์ที่ สกอ. และสภาการพยาบาลกำหนด เอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องนำเข้าสู่ที่ประชุมคณะกรรมการประจำคณะฯ เพื่อรับทราบ รับรองและให้ข้อเสนอแนะ และจัดให้มีการปรับปรุงกระบวนการจัดหาสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้อย่างครบวงจร PDCA และชัดเจนยิ่งขึ้น

5.2 อภิปรายผล

จากผลการวิจัย พบว่า คณะพยาบาลศาสตร์เกื้อการุณย์ มหาวิทยาลัยนวมินทราชิราช

มีผลการประเมินคุณภาพอยู่ในระดับดีมาก แต่สิ่งที่ควรปรับปรุงและพัฒนา คือ ด้านบัณฑิต ซึ่งผู้ใช้บัณฑิตประเมินคุณลักษณะของบัณฑิตด้านทักษะทางปัญญา มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง และคณะกรรมการดำเนินงานประกันคุณภาพ ได้มีข้อเสนอแนะให้มีการส่งเสริมให้อาจารย์พัฒนาวิธีการเรียนการสอน โดยใช้ Active Learning ใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอน โดยการใช้สถานการณ์จำลอง Simulation Scenario ให้มากขึ้นจากที่มีอยู่เดิม และจัดหาอุปกรณ์การเรียนการสอนพร้อมเจ้าหน้าที่สายสนับสนุนดูแลห้องฝึกปฏิบัติทักษะการพยาบาลขั้นสูง (Advanced Clinical Lab) เพื่อสนับสนุนการเรียนการสอนของอาจารย์และการฝึกทักษะการพยาบาลให้กับนักศึกษา เพราะสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้เป็นสิ่งสำคัญในการจัดการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นการพัฒนาคุณลักษณะของบัณฑิตด้านทักษะทางปัญญาให้ดียิ่งขึ้น ซึ่งแสดงให้เห็นว่าด้านสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ เป็นตัวบ่งชี้กระบวนการที่สำคัญขององค์ประกอบคุณภาพระดับหลักสูตรที่มีความสัมพันธ์กับการพัฒนาคุณลักษณะของบัณฑิต

โดยสอดคล้องกับข้อมูลที่ผู้วิจัยศึกษา พบว่า สภาพการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับหลักสูตรของคณะพยาบาลศาสตร์เกื้อการุณย์ โดยใช้กรอบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับหลักสูตร ฉบับปีการศึกษา 2557 ตามวงจรคุณภาพ PDCA โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ มีระดับการปฏิบัติต่ำสุด ใน 6 ด้าน โดยเฉพาะขั้นตอนการสำรวจความพึงพอใจของนักศึกษาต่อสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ ค่าเฉลี่ย 4.08 มีการสำรวจความพึงพอใจของอาจารย์ผู้สอนต่อสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ ค่าเฉลี่ย 4.07 และกระบวนการปรับปรุงตามผลการประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาและอาจารย์ผู้สอนต่อสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ ค่าเฉลี่ย 4.00

มีการปฏิบัติต่ำสุดตามลำดับ และด้านที่มีระดับการปฏิบัติมากที่สุด คือ ด้านการกำกับมาตรฐาน ส่วนกระบวนการ (Process) ดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับหลักสูตรคณะฯ

มีการปฏิบัติตามระบบและกลไกการประกันคุณภาพการศึกษา 4 ขั้นตอนหลัก คือ การควบคุมคุณภาพ การตรวจสอบคุณภาพ การประเมินคุณภาพ และการพัฒนาคุณภาพ มีการดำเนินงานตามกระบวนการ PDCA ตามหลักทฤษฎีวงจรบริหารของ Deming คือ การวางแผนแผนการปฏิบัติงาน P (Plan) การดำเนินงานตามแผน D (Do) การตรวจสอบประเมินผล C (Check) และการนำผลการประเมินมาปรับปรุงงาน A (Act) ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากผู้ที่เกี่ยวข้องมีความรู้และประสบการณ์ในการดำเนินงานประกันคุณภาพและพัฒนาหลักสูตร สอดคล้องกับข้อมูลของอาจารย์ประจำหลักสูตรและอาจารย์ประจำที่ได้จากงานวิจัยนี้ ซึ่งมีประสบการณ์สอนในสถาบันอุดมศึกษาเฉลี่ย 10 ปี คิดเป็นร้อยละ 67.82 และแสดงให้เห็นว่าสอดคล้องกับกรอบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับหลักสูตร ที่ว่า “ เพื่อให้การประกันคุณภาพการศึกษาเกิดประโยชน์ จึงควรมีแนวทางการจัดกระบวนการประกันคุณภาพการศึกษาภายในตามวงจรคุณภาพ ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือ การวางแผน (Plan) การดำเนินงานและเก็บข้อมูล (Do) การประเมินคุณภาพ (Check / Study) และการเสนอแนวทาง การปรับปรุง (Act)” (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2557)

5.3 ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

5.3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1) ควรพัฒนาและส่งเสริมให้ใช้สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ ที่มุ่งเน้นการพัฒนาด้านทักษะทางปัญญา โดยใช้ Active Learning ใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอน โดยการใช้สถานการณ์จำลอง Simulation Scenario ให้มากขึ้น ให้ความสำคัญกับการวิธีการคิดแก้ไขปัญหา และตัดสินใจ เพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ส่งผลต่อคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ให้สอดคล้องกับความต้องการของสังคม และสะท้อนเอกลักษณ์และอัตลักษณ์ของคณะฯ ที่เป็นสังคมเมืองอย่างแท้จริง รวมทั้งควรมีการวิเคราะห์ความต้องการของสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ที่ตรงกับการพัฒนาการเรียนการสอน รวมทั้งเครื่องที่ใช้ในการวัดประเมินความพึงพอใจการครอบคลุมประเด็นที่สำคัญเพื่อที่จะนำมาปรับปรุงและพัฒนาสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ให้นักศึกษา

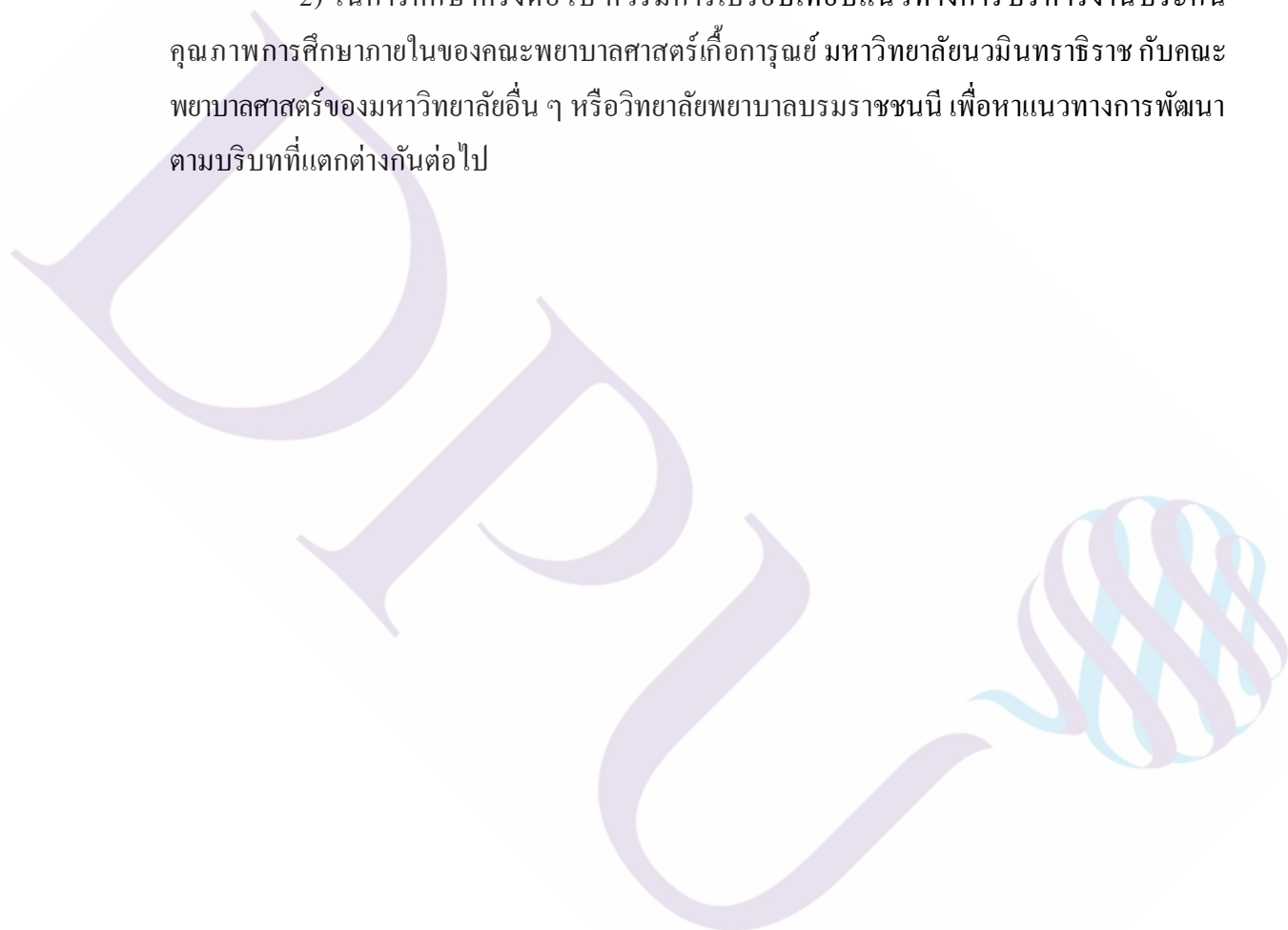
2) ส่งเสริมการเรียนรู้แบบสหวิชาชีพ (Inter-professional Education) พร้อมทั้งกำหนดเป็นแนวปฏิบัติที่ชัดเจน เพื่อให้ผู้เรียนได้มีโอกาสเรียนรู้ร่วมกันผ่านมุมมองและประสบการณ์ของวิชาชีพอื่น ๆ

3) หลักสูตรควรเชื่อมโยงผลลัพธ์การเรียนรู้ที่เกิดจากกระบวนการที่จัดให้แก่นักศึกษา โดยแสดงให้เห็นถึงศักยภาพหรือผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ของนักศึกษาอย่างชัดเจน และเผยแพร่ให้นักศึกษาทราบผ่านโครงการปฐมนิเทศนักศึกษาหรือเว็บไซต์ของคณะฯ

5.3.2 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1) ในการศึกษาครั้งต่อไป ควรเก็บข้อมูลจากผู้ใช้บัณฑิตรายประเด็น โดยตรง เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปพัฒนาการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรต่อไป

2) ในการศึกษาครั้งต่อไป ควรมีการเปรียบเทียบแนวทางการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในของคณะพยาบาลศาสตร์เกื้อการุณย์ มหาวิทยาลัยนวมินทราธิราช กับคณะพยาบาลศาสตร์ของมหาวิทยาลัยอื่น ๆ หรือวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี เพื่อหาแนวทางการพัฒนาตามบริบทที่แตกต่างกันต่อไป





บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

- จันทิมา จารณศรี, และ กัญญา ชงศิลา. (2549). *การศึกษาระบบประกันคุณภาพการศึกษา: กรณีศึกษา วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สระบุรี* (รายงานผลงานวิจัย). วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีสระบุรี.
- ธวัชชัย ศุภดิษฐ์. (2557). *การพัฒนาแนวปฏิบัติเพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ในการประกันคุณภาพ การศึกษาสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์* (ปริญญาานิพนธ์ปริญญาคุชฎิปบัณฑิต). สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- พจนานุกรมศัพท์ศึกษาศาสตร์ ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2551 สืบค้น 21 กรกฎาคม 2562, จาก <http://kanchanapisek.or.th>
- มหาวิทยาลัยนวมินทราชิราช. (2557). *รายงานผลการประเมินคุณภาพการศึกษา ปีการศึกษา 2557*.
- มหาวิทยาลัยนวมินทราชิราช คณะพยาบาลศาสตร์เกื้อการุณย์. (2557). *รายงานการประเมินตนเอง ประจำปีการศึกษา 2557*.
- ลักขณา จาคูกานนท์, ดวงรัตน์ แซ่ตั้ง, เนนิสา ไชยปุระ และชนพรรณ บุนยรัตกลิน. (2554). *การพัฒนาการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร* (รายงานการวิจัย). มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
- วิจารณ์ พานิช และคณะ. (2544). *รายงานการศึกษาวิจัยเรื่องการประกันคุณภาพและมาตรฐาน การศึกษา:กรณีศึกษานิวซีแลนด์*. พิมพ์ดี.
- วรารักษ์ คคล้ายประยงค์. (2556). *การบริหารจัดการหลักสูตรนานาชาติของสถาบันการศึกษา ระดับอุดมศึกษาในประเทศไทย*. สืบค้นเมื่อวันที่ 22 ธันวาคม 2558 จาก http://journal.pim.ac.th/uploads/content/2014/06/o_18qkbo5r1v4b1cth1emrrmfegi.pdf
- สิริลักษณ์ ไชยวงศ์. (2555). *การวิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำรายงานการประเมินตนเอง ของคณะวิทยาศาสตร์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่*. (รายงานการวิจัย). มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2557). *คู่มือการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ระดับอุดมศึกษา ฉบับปีการศึกษา 2557*. สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา.

ภาษาต่างประเทศ

Eliana Minelli, Gianfranco Rebora, and Matteo Turri. (2008). The fifteen year evaluation experience in Italian universities with its crisis factors and a desire for Europe. *In Implementing and Using Quality Assurance: Strategy and Practice, a Selection of Papers from the 2nd European Quality Assurance Forum.*





ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
แบบสอบถามการวิจัย



แบบสอบถาม

เรื่อง แนวทางการพัฒนาการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับหลักสูตร
ของคณะพยาบาลศาสตร์กึ่งการณัฐ มหาวิทยาลัยฉนวนมินทรราชราช

.....

คำชี้แจง

ผู้ตอบแบบสอบถามคือ ผู้บริหารคณะ อาจารย์ประจำหลักสูตร อาจารย์ประจำ และ
คณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษาของคณะพยาบาลศาสตร์กึ่งการณัฐ มหาวิทยาลัยฉนวนมินทรราชราช แบบสอบถาม

มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับ
หลักสูตร

ของคณะพยาบาลศาสตร์กึ่งการณัฐมหาวิทยาลัยฉนวนมินทรราชราชแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 สภาพการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับหลักสูตรของคณะพยาบาลศาสตร์
กึ่งการณัฐ

มหาวิทยาลัยฉนวนมินทรราชราช

ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับ
หลักสูตร

ส่วนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง [] ที่ตรงกับสถานภาพของท่าน

1.1 สถานภาพส่วนบุคคล

(1) เพศ

[] ชาย [] หญิง

(2) ประสบการณ์การทำงาน

[] น้อยกว่า 5 ปี [] 5 -10 ปี [] มากกว่า 10 ปี

(3) ตำแหน่ง

[] ผู้บริหาร [] อาจารย์ประจำหลักสูตร [] อาจารย์ประจำ

[] อื่น ๆ

ส่วนที่ 2 สภาพการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับหลักสูตรของคณะพยาบาล
ศาสตร์เกื้อการุณย์ มหาวิทยาลัยนวมินทราธิราช

คำชี้แจง โปรดพิจารณาว่าสภาพการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับหลักสูตรของ
คณะพยาบาลศาสตร์เกื้อการุณย์ มหาวิทยาลัยนวมินทราธิราช ตามประเด็นที่กำหนดต่อไปนี้
โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับการบริหารงานหรือการดำเนินงานที่ตรงกับความ
คิดเห็นของท่านเพียงช่องเดียว

5	หมายถึง	มีการปฏิบัติ/ดำเนินงานระดับมากที่สุด
4	หมายถึง	มีการปฏิบัติ/ดำเนินงานระดับมาก
3	หมายถึง	มีการปฏิบัติ/ดำเนินงานระดับปานกลาง
2	หมายถึง	มีการปฏิบัติ/ดำเนินงานระดับน้อย
1	หมายถึง	มีการปฏิบัติ/ดำเนินงานระดับน้อยที่สุด

ข้อที่	ข้อมูลการดำเนินงาน	ระดับการปฏิบัติ/ดำเนินงาน				
		5	4	3	2	1
1. สภาพการบริหารงานด้านการกำกับมาตรฐาน						
1.1	หลักสูตรของท่านมีการจัดหาอาจารย์ประจำหลักสูตรไม่น้อยกว่า 5 คนที่สามารถอยู่ประจำหลักสูตรตลอดเวลา					
1.2	อาจารย์ประจำหลักสูตรอย่างน้อย 2 คน มีคุณวุฒิระดับปริญญาโท หรือเทียบเท่าหรือดำรงตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่าผู้ช่วยศาสตราจารย์ ในสาขาที่ตรงหรือสัมพันธ์กับสาขาวิชาที่เปิดสอน					
1.3	หลักสูตรมีการปรับปรุงทุก ๆ 5 ปี (ตามรอบเวลา)					
2. สภาพการบริหารงานด้านบัณฑิต						
2.1	หลักสูตรของท่านได้ทำการประเมินคุณภาพบัณฑิต โดยให้ผู้รับบัณฑิตเป็นผู้ประเมินซึ่งครอบคลุมผลการเรียนรู้อย่างน้อย 5 ด้าน คือ 1) ด้านคุณธรรมจริยธรรม 2) ด้านความรู้ 3) ด้านทักษะทางปัญญา 4) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ 5) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ					
2.2	หลักสูตรของท่านมีการสำรวจจำนวนบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีที่ได้งานทำหรือประกอบอาชีพอิสระภายใน 1 ปี					

ข้อที่	ข้อมูลการดำเนินงาน	ระดับการปฏิบัติ/ดำเนินงาน				
		5	4	3	2	1
3. ด้านนักศึกษา						
3.1 การรับสมัครนักศึกษา						
3.1.1	มีระบบและกลไกในการรับนักศึกษา					
3.1.2	มีการนำระบบกลไกการรับนักศึกษาไปสู่การปฏิบัติจริง					
3.1.3	มีการประเมินกระบวนการในการรับนักศึกษา					
3.1.4	มีการปรับปรุง/พัฒนา/บูรณาการกระบวนการจากผลการประเมินการรับนักศึกษา					
3.1.5	มีการเรียนรู้กระบวนการในการรับนักศึกษาโดยดำเนินการตามวงจร PDCA มากกว่าหนึ่งรอบหรือมีการจัดการความรู้ในกระบวนการดำเนินงาน					
3.1.6	มีแนวทางปฏิบัติที่ดีในการรับนักศึกษาโดยมีการเทียบเคียงกับหลักสูตรเดียวกันในกลุ่มสถาบันเดียวกันที่เหมาะสม หรือได้รับรางวัลในระดับชาติหรือนานาชาติ					
3.2 การเตรียมความพร้อมก่อนเข้าศึกษา						
3.2.1	มีระบบและกลไกในการเตรียมความพร้อมก่อนเข้าศึกษา					
3.2.2	มีการนำระบบกลไกการเตรียมความพร้อมก่อนเข้าศึกษาไปสู่การปฏิบัติจริง					
3.2.3	มีการประเมินกระบวนการในการเตรียมความพร้อมก่อนเข้าศึกษา					
3.2.4	มีการปรับปรุง/พัฒนา/บูรณาการกระบวนการจากผลการประเมินการเตรียมความพร้อมก่อนเข้าศึกษา					
3.2.5	มีการเรียนรู้กระบวนการในการเตรียมความพร้อมก่อนเข้าศึกษาโดยดำเนินการตามวงจร PDCA มากกว่าหนึ่งรอบหรือมีการจัดการความรู้ในกระบวนการดำเนินงาน					
3.2.6	มีแนวทางปฏิบัติที่ดีในการเตรียมความพร้อมก่อนเข้าศึกษาโดยมีการเทียบเคียงกับหลักสูตรเดียวกันในกลุ่มสถาบันเดียวกันที่เหมาะสม หรือได้รับรางวัลในระดับชาติหรือนานาชาติ					
3.3 การส่งเสริมและพัฒนานักศึกษา						
3.3.1	มีระบบและกลไกในการควบคุมการดูแลการให้คำปรึกษาวิชาการและแนะแนวแก่นักศึกษา					

ข้อที่	ข้อมูลการดำเนินงาน	ระดับการปฏิบัติ/ดำเนินงาน				
		5	4	3	2	1
3.3.2	มีการนำระบบกลไกในการควบคุมการดูแลการให้คำปรึกษาวิชาการและแนะแนวแก่นักศึกษา					
3.3.3	มีการประเมินกระบวนการในการควบคุมการดูแลการให้คำปรึกษาวิชาการและแนะแนวแก่นักศึกษา					
3.3.4	มีการปรับปรุง/พัฒนา/บูรณาการกระบวนการจากผลการประเมินการควบคุมการดูแลการให้คำปรึกษาวิชาการและแนะแนวแก่นักศึกษา					
3.3.5	มีการเรียนรู้เพื่อการควบคุมการดูแลการให้คำปรึกษาวิชาการและแนะแนวแก่นักศึกษาโดยดำเนินการตามวงจร PDCA มากกว่าหนึ่งรอบหรือมีการจัดการความรู้ในกระบวนการดำเนินงาน					
3.3.6	มีแนวทางปฏิบัติที่ดีในการควบคุมการดูแลการให้คำปรึกษาวิชาการและแนะแนวแก่นักศึกษาโดยมีการเทียบเคียงกับหลักสูตรเดียวกันในกลุ่มสถาบันเดียวกันที่เหมาะสม หรือได้รับรางวัลในระดับชาติหรือนานาชาติ					
3.4 การพัฒนาศักยภาพนักศึกษาและการเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21						
3.4.1	มีระบบและกลไกในการพัฒนาศักยภาพนักศึกษาและการเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21					
3.4.2	มีการนำระบบกลไกในการพัฒนาศักยภาพนักศึกษาและการเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21					
3.4.3	มีการประเมินกระบวนการในการพัฒนาศักยภาพนักศึกษาและการเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21					
3.4.4	มีการปรับปรุง/พัฒนา/บูรณาการกระบวนการจากผลการประเมินการพัฒนาศักยภาพนักศึกษาและการเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21					
3.4.5	มีการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาศักยภาพนักศึกษาและการเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 โดยดำเนินการตามวงจร PDCA มากกว่าหนึ่งรอบหรือมีการจัดการความรู้ในกระบวนการดำเนินงาน					

ข้อที่	ข้อมูลการดำเนินงาน	ระดับการปฏิบัติ/ดำเนินงาน				
		5	4	3	2	1
3.4.6	มีแนวทางปฏิบัติที่ดีในการพัฒนาศักยภาพนักศึกษาและการเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 โดยมีการเทียบเคียงกับหลักสูตรเดียวกันในกลุ่มสถาบันเดียวกันที่เหมาะสม หรือได้รับรางวัลในระดับชาติหรือนานาชาติ					
3.5 ผลที่เกิดกับนักศึกษา						
3.5.1	มีวิธีการที่ทำให้ศึกษาคงอยู่ตลอดหลักสูตร					
3.5.2	จำนวนนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาตรงตามหลักสูตรกำหนด					
3.5.3	มีการสำรวจความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อหลักสูตร					
3.5.4	มีช่องทางสำหรับการยื่นข้อร้องเรียนของนักศึกษา					
3.5.5	มีขั้นตอนและวิธีการแก้ไขปัญหาข้อร้องเรียนของนักศึกษา					
4. ด้านอาจารย์						
4.1 การบริหารและพัฒนาอาจารย์						
4.1.1	มีการกำหนดเกณฑ์คุณสมบัติอาจารย์ประจำหลักสูตรที่สอดคล้องกับหลักสูตร					
4.1.2	มีกระบวนการหรือขั้นตอนการคัดเลือกอาจารย์ที่เหมาะสม โปร่งใส					
4.1.3	มีการกำหนดนโยบายและแผนระยะยาวเพื่อให้ได้อาจารย์ที่มีคุณสมบัติ ทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ					
4.2 คุณภาพอาจารย์						
4.2.1	มีอาจารย์ประจำหลักสูตรที่มีคุณวุฒิปริญญาเอกตามเกณฑ์					
4.2.2	มีอาจารย์ประจำหลักสูตรที่มีตำแหน่งทางวิชาการตามเกณฑ์					
4.2.3	มีอาจารย์ประจำหลักสูตรที่มีผลงานทางวิชาการตามเกณฑ์					
4.3 ผลที่เกิดกับอาจารย์						
4.3.1	จำนวนอาจารย์ประจำที่คงอยู่ปฏิบัติหน้าที่การสอนตลอดระยะเวลาการดำเนินการของหลักสูตร					
4.3.2	อาจารย์ประจำมีความพึงพอใจต่อการบริหารหลักสูตร					
5. ด้านหลักสูตร การเรียนการสอน การประเมินผู้เรียน						

ข้อที่	ข้อมูลการดำเนินงาน	ระดับการปฏิบัติ/ดำเนินงาน				
		5	4	3	2	1
5.1 สารของรายวิชาในหลักสูตร						
5.1.1	ผู้บริหารมีการควบคุมกำกับการจัดทำรายวิชาต่าง ๆ ให้มีเนื้อหาที่ทันสมัย ก้าวทันความก้าวหน้าทางวิทยาการที่เปลี่ยนแปลงตลอดเวลา					
5.1.2	มีการบริหารจัดการการเปิดรายวิชาต่าง ๆ ทั้งวิชาบังคับและวิชาเลือก ที่เน้นนักศึกษาเป็นสำคัญโดยสนองความต้องการของนักศึกษา และตลาดแรงงาน					
5.2 การวางระบบผู้สอนและกระบวนการจัดการเรียนการสอน						
5.2.1	มีการวางระบบผู้สอนในแต่ละรายวิชาโดยคำนึงถึงความรู้ ความสามารถ และความเชี่ยวชาญในวิชาที่สอนและเป็นความรู้ที่ทันสมัยของอาจารย์ที่มอบหมายให้สอนในวิชานั้น ๆ เพื่อให้นักศึกษาได้รับความรู้ประสบการณ์ และได้รับการพัฒนาความสามารถจากผู้รู้จริง					
5.2.2	มีกระบวนการเรียนการสอนที่เน้นการพัฒนานักศึกษาให้มีความรู้ตามโครงสร้างหลักสูตรที่กำหนด และได้รับการพัฒนาตนเองตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ คุณธรรมจริยธรรม ทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21					
5.2.3	มีการเรียนการสอนสมัยใหม่โดยใช้สื่อเทคโนโลยีและทำให้นักศึกษาเรียนรู้ได้ตลอดเวลาและในสถานที่ใดก็ได้					
5.2.4	ผู้สอนอำนวยความสะดวกช่วยเหลือ กำกับ ติดตามและสนับสนุนการเรียนรู้อ					
5.3 การประเมินผู้เรียน						
5.3.1	มีการกำหนดเกณฑ์การประเมิน วิธีการประเมิน เครื่องมือประเมิน ที่มีคุณภาพ และวิธีการให้เกรดที่สะท้อนผลการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม					
5.3.2	มีการกำกับให้มีการประเมินตามสภาพจริง (authentic assessment)					
5.3.3	มีการใช้วิธีการประเมินที่หลากหลายเพื่อให้ผลการประเมินที่สะท้อนความสามารถในการปฏิบัติงานใน โลกแห่งความเป็นจริง(real world)					
5.3.4	มีวิธีการให้ข้อมูลป้อนกลับ (feedback) ที่ทำให้นักศึกษาสามารถแก้ไขจุดอ่อนหรือเสริมจุดแข็งของตนเองได้					

ข้อที่	ข้อมูลการดำเนินงาน	ระดับการปฏิบัติ/ดำเนินงาน				
		5	4	3	2	1
6. ด้านสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้						
6.1	มีการวางแผนการบริหารงานของภาควิชา/คณะ โดยการมีส่วนร่วมของอาจารย์ประจำหลักสูตรเพื่อให้มีสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้					
6.2	มีการดำเนินงานตามข้อ 41					
6.3	มีความพร้อมด้านอุปกรณ์ ด้านเทคโนโลยี และด้านการให้บริการ เช่น ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ ห้องทำวิจัยอุปกรณ์การเรียน การสอน ห้องสมุด การให้บริการเทคโนโลยีสารสนเทศ คอมพิวเตอร์ Wifi และอื่น ๆ					
6.4	มีการสำรวจความพึงพอใจของนักศึกษาต่อสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้					
6.5	มีการสำรวจความพึงพอใจของอาจารย์ต่อสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้					
6.6	มีกระบวนการปรับปรุงตามผลการประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาและอาจารย์ต่อสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้					

ภาคผนวก ข
แบบสัมภาษณ์การวิจัย



แบบสัมภาษณ์

การวิจัย เรื่อง แนวทางการพัฒนาการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับหลักสูตร
ของคณะพยาบาลศาสตร์เพื่อการرضย์ มหาวิทยาลัยยวมินทรราช

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ชื่อ - สกุล ผู้ให้สัมภาษณ์ :

ตำแหน่ง :

สังกัด : คณะพยาบาลศาสตร์เพื่อการرضย์

วัน เดือน ปี ที่สัมภาษณ์ :เวลา :ถึง.....น.

สถานที่ :

ส่วนที่ 2 ประเด็นการสัมภาษณ์

ท่านคิดว่าแนวคิดและหลักการที่ท่านนำมาใช้ในการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาภายใน
ระดับหลักสูตรที่ทำให้คณะของท่านประสบความสำเร็จในแต่ละด้านคืออะไร

1. แนวทางการพัฒนาการบริหารงานด้านการกำกับมาตรฐาน

.....

.....

.....

.....

.....

2. แนวทางการพัฒนาการบริหารงานด้านบัณฑิต

.....

.....

.....

.....

.....

3. แนวทางการพัฒนาการบริหารงานด้านนักศึกษา(การรับสมัคร การเตรียมความพร้อม ก่อนเข้าศึกษา การส่งเสริมและพัฒนานักศึกษา การพัฒนาศักยภาพและเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้ ในศตวรรษที่ 21 และผลที่เกิดกับนักศึกษา)

.....

.....

.....

.....

.....

4. แนวทางการพัฒนาการบริหารงานด้านอาจารย์ (การบริหารและพัฒนาอาจารย์ คุณภาพอาจารย์ และผลที่เกิดกับอาจารย์)

.....

.....

.....

.....

.....

5. แนวทางการพัฒนาการบริหารงานด้านหลักสูตร การเรียนการสอน การประเมินผู้เรียน

.....

.....

.....

.....

.....

6. แนวทางการพัฒนาการบริหารงานด้านสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้

.....

.....

.....

.....

.....

7. ความคิดเห็นอื่น ๆ

.....

.....

.....

.....

.....



ประวัติผู้เขียน

ชื่อ - สกุล

ประวัติการศึกษา

ตำแหน่งและสถานที่ทำงานปัจจุบัน

นายปวิศ ศักดิ์พัฒนพงศ์

บัญชีบัณฑิต (บช.บ.) สาขาการบัญชี

มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ

สำนักยุทธศาสตร์และประเมินผล

ศาลาว่าการกรุงเทพมหานคร

